

გეორგიული საკართველო

ქართული ენციკლოპედია

„LA GEORGIE COMBATTANTE“

2005 წლის 26 მაისი – ნომერი 35(53) – MAI 26, 2005

ჩვენი თავი ჩვენადავ ბეაყუჯანს – იფია

საქართველოს დამოუკიდებლობის 87 წლისთავი

26 მაისი	1
ლოკუმენტაი	3
სოხუმის დაპყრობის მეთორმეტე წელი	
მდგომარეობა ჩვენს აუხაზეთში	10
ევროპის კავშირის მისია საქართველოში	11
9 აპრილის ტრაგედიის 16 წლისთავი	12
საქართველოს სიმწელები რუსეთთან	15
ვლადიმერ პუტინი და ვლადიმერ ყირინოსკი	16
რუსეთი ექსტრემიზმის მხოლოდ „წამხალისებელია?..“	17
ასლამ მასხადოვის შეკვლეობა	18
კონფლიქტის კერები მსოფლიოში 2005 წელში	19
ევგენი როდინოვის ბედი თუ უბედობა	20
ჩვენი საჭირობოტო საკითხები	
მილოცვა სააკაშვილი-იუმეჩკოს	22
“ლომინოს თეორია“	22
“რუსეთი გზავსაყარზეა?“	23
რუსეთი – “სკინჰედის“ რესპუბლიკა?	25
მხოლოდ “კინკლაობა და ცელქობა?..“	26
“პერესტროიკას“ 20 წლისთავი	28
რისთვის ვიბრძობით?.. (მეორე მსოფლიო ომის დამთავრების 60 წლისთავი)	31
კუბლიცისტიკა	
“თავისუფლების ჩირადანი“ (აშშ-ს პრემიერის ინაუგურაცია)	38
რომის პაპის იოანე-პავლე II გარდაცვალება	40
რადიო თავისუფლების ახალი ერა	41
“ევროპის დედ-მამა“ (ელინიზმი-ბონაპარტიზმი)	42
რუსეთ-საქართველოს საზაეო ხელშეკრულების 85 წლისთავი	47
რელატიურობის თეორიის 100 წლისთავი (ალბერტ აინშტაინი)	50
“ადმინისტრაციის ნატიონალური სკოლა“	52
ლოლარი და ევრო	53
ქართველთა ყოფაცხოვრება უსოეთში	
აღდგომა პარიზის წმ. ნონოს ეკლესიაში	54
ქართული სათვისტომოს რიგარეშე არჩევნები მიუნხენში	54
თურმე ქართველობა 10 მილიონზე მეტი ცყოფოლვართ (ამონაწერები ინტერვიუდან)	55
“მანკიერი მოვინება“ თუ მეტი? (ქართული სათვისტომოები უცხოეთში)	57
“მემწყნარებლობითი კრიტიკა“ (სუხიშვილის ცეკვის ანსამბლი ინვოლტაგში)	62

42683

დამოქაბტიის ორბანოა მოქალაქეთა უმბაქუსოგა, აქმბან წამომბბარი ხაღისსუღუბა არის მომბმბი, მბჩაღი, მბბბოლი. – ნოე

„მეოთხე სვეტი“

მხოლოდ ამერიკის სხუდესნი — არც, ადო, ბელისეა კიოილა — დეოკრატულ სამართლ-
ბრეო სხელწყოი სხელსულებს ქეოიხე სვეტი“ სხელწყოი ძალსულებს კახა სვეტი“ — მართლ-
ლობს მთავროსს კანონდებლობის (მარამენტი) და მართლწესების (სამართალი) ცერადი არის
სხუდესხუდესი და ქალა დეოკრატის სხუდესე არა სხილურე, თე თე დარბეხე დეოკრატულ სხელწყოი
შორის, პოლიციის სოცის კონტრეკტულ კრატის სეურთე, რაზე შედარება სხილურეს, ერის პოლ-
ტიკურე კანტურე ამდენად მხოლოდ ამერიკის სხელსულებს უნდა იოს სხელწყოი სხილურე და სხილურე-
ბრეო მრავალურთხე და მრავალურთხე ცხილურეს სარე რაე — თაის მხრე — ნუნეს მას, რომ თე
უნდა იოს იხილურე და პოლიციულ და პე შექმნე მონწილობის უნდა ცხილურეს სხილურეს ცხილურეს
უნდა იმ მხრე, რე ადრეულ აქმს თაის მას თე იმ მხრე თე იმ მხრე თე იმ მხრე თე იმ მხრე

საქართველოს კონსტიტუცია
Constitution de la Géorgie

მიღებული საქართველოს დამფუძნებელი
კრების მიერ 1921 წლის თებერლის 21.
მუხლი 32

ყოველ მოქალაქეს უფლება აქვს სიტყვით, ბეჭდვით ან სხვა რამ დინისხილვით თავისი
ანზრები გამოთქვას და გაავრცელოს მთავრობის წინასწარ ნებადართულად, ყოვე-
ლი დანაშაულისათვის. რომელსაც თე ასეთ შემთხვევაში ნაილეს, ასეუხს ავებს
მხოლოდ სამართლის წინაშე.

Tout citoyen a le droit d' exprimer son opinion et de la propager par la parole, par
la presse ou par d' autres moyens sans l'autorisation préalable du Gouvernement.
Il n' est responsable, pour tout délit commis dans ces cas, que devant la Justice.

საქართველოს კონსტიტუცია
Constitution de la Géorgie
მიღებულია 1995 წლის 24 აგვისტოს
მუხლი 9

1. ყოველ ადამიანს აქვს სიტყვის, აზრის, სიღ-
ისის, აღმსარებლობისა და რწმენის თავისუფლება.

2. დაუშვებელია ადამიანის ღვენა სიტყვის, აზ-
რის, აღმსარებლობის ან რწმენის გამო, აგრეთვე მისი
ძულეობა გამოთქვას თავისი შეხედულება მათ შესახებ.

3. დაუშვებელია ამ მუხლში ჩამოთვლილ თავ-
ისუფლებათა შეზღუდვა, თუ მათი გამოკლებება არ
ღახეს სხვათა უფლებებს.

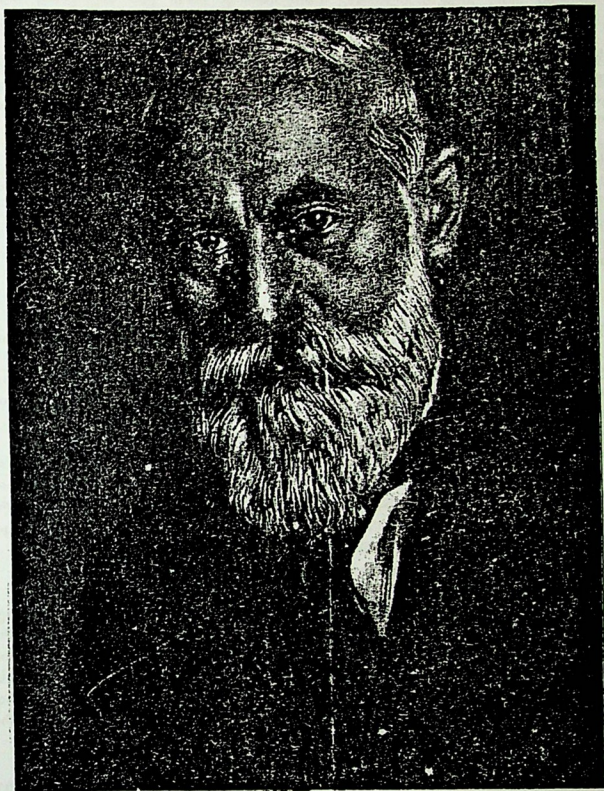
ადამიანის უფლებათა საყოველთაო
დეკლარაცია

Universal Declaration of Human Rights

ყოველ ადამიანს აქვს უფლება მრწამსის თავისუფლებისა და მისი თავისუფლად
გამოთქმისა; ეს უფლება მოიცავს ადამიანის თავისუფლებას, დაუბრკოლებლად
მისილი თავის მრწამსს და ემის, მიიღოს და გაავრცელოს ინფორმაცია და იდეები
ნებისმიერი საშუალებით სახელმწიფო საზღვრებისაგან დამოუკიდებლად.

article 19

Everyone has the right to freedom of opinion and expression; this right includes
freedom to hold opinions without interference and to seek, receive and impart
information and ideas through any media and regardless of frontiers.

საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტი

ნოე ჯორდანი

2 იანვარი 1868 წ. — 11 იანვარი 1953 წ.

NOÉ JORDANIA

Président de la République de Géorgie

საქართველოს დამოუკიდებლობის 87 წლისთავი

26 მაისი

I.

აღნიშნავთ რა საქართველოს დამოუკიდებლობის 87 წლისთავს, "აქვე და ახლავე", ვაყენებთ ჩვენს გრადივიულ კითხვას: რა მოგვიტანა ჩვენ, ქართველობას, საქართველოს მოსახლეობას, მთელ საქართველოს ვასულმა 2004 წელმა საქართველოს საგარეო და საშინაო, და ამით, საქართველოს პოლიტიკურ, ეკონომიკურ, კულტურულ და სოციალურ ცხოვრებამი?..

II.

საქართველოს საშინაო პოლიტიკაში არსებითი მოვლენა გახდა საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნები, რომელიც ჩატარდა 2004 წლის 4 იანვარს, და რომლის შედეგად საქართველოს პრეზიდენტად არჩეულ იქნა ბაგონი მიხეილ სააკაშვილი, რომელმაც მართლაც ახალგაზრდული აღკინებით შეუღა საქართველოს საშინაო და საგარეო პრობლემების მოგვარებას, რომლის თვალსაჩინო წარმატებას ადგილი ჰქონდა ჩვენს აჭარაში, რომლის შედეგად ხელოვნური ჯებირი აჭარასა და გურიას შორის მოიშალა და ამით საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისაკენ გაიხსნა გზა.

III.

თუმცა აჭარის მეთაურის – ასლან აბაშიძის და მის თანამიმდევრთა – დამსახურებით მაინც უნდა ჩაითვალოს ის, რომ აჭარამ არ გაიმართა აფხაზეთისა და შიდა ქართლის ბუდი, რომლებშიც იდემპოტებულ-შოიზისტები გაბატონდნენ, რუსეთის ჯარების უშუალო მონაწილეობით, რასაც მოყვა 300-ათასზე მეტი ქართველთა გამოსახლება ჩვენს აფხაზეთიდან და შიდა ქართლიდან, და რომლებიც დღემდე ელოდებიან თავთავიანთ სახლკარში დაბრუნებას

IV.

ამ მხრივ, უთუოთ, დადებით ნაბიჯად უნდა ჩაითვალოს "ევროპის კავშირის" მისია საქართველოში, რომლის შედეგად განზრახულია საქართველოში "ევროპაში უმისრეობისა და თანამართლობის ორგანიზაციის" (OSCE) 120-კაციანი მეთვალყურეები შეყვალოს "ევროპის კავშირმა", რომელიც, მისი საგარეო პოლიტიკის მეთაურის – ხაიერ სოლანას – განკარგულებით, "ევროპის კავშირის" მაღალი დონის წარმომადგენლად ამიერკავკასიაში გაიგზავნება ფინელი დიპლომატი – ჰაიკი ტალვიტი.

V.

"ევროპის კავშირის" ეს ნაბიჯი, უდავოა, წინსვლაა რუსეთ-საქართველოს რთული ურთიერთობის მოგვარების გზაზე, რასაც, ვიმედოვნებთ, ხელს შეუწყობს რუსეთისა და საქართველოს პრეზიდენტების უმაღლესი დონის შეხვედრა მიმდინარე წლის მაისში. თუ რუსეთი ხელს აიღებს, აწ დრომოჭმული იმპერიული პოლიტიკის წარმოებაზე საქართველოს მიმართ, რომლის დროს ოსტატურად იყენებს თითო-ორილა აფხაზ და ოს ექსტრემისტს საქართველოს გარდაუვალი სახელმწიფოებრივი ინტერესების წინააღმდეგ, მაშინ, უდავოა, გზა გაეხსნება რუსეთ-საქართველოს კეთილმგობლური ურთიერთობის დამყარებას.

VI.

და ყველა აღნიშული (და არაღნიშული) ფაქტიდან გამომდინარეობს საქართველოს დღევანდელი რთული ეკონომიკური ცხოვრება, რადგან საქართველოს ეკონომიკური განვითარების გზებზე შევიწროებულია არა მარტო საქართველოს შიგნით რუსეთის მიერ აფხაზეთისა და შიდა ქართლის დაპყრობის შედეგად, არამედ შევიწროებულია აგრეთვე რუსეთის, ამ უშველებელი ბაზრის, მიმართავე. ამის შედეგია ის, რომ საქონელთ-ბრუნვა, ე.ი. ექსპორტ-იმპორტი საქართველოსა და რუსეთს შორის შეფერხებულია, რაც მოგვჯერ ისეთ ფორმებს ეღებულობს, რომ რუსეთი "ნედლეულის იმპერიალიზმსაც" კი იყენებს საქართველოს წინააღმდეგ.

VII.

კონსტანტინე მალუგინი, რუსეთის ღუმას ეს-ენ-გეს საქმეთა კომისიის თავმჯდომარე, მაგალითად, დაემუქრა საქართველოს ენერჯის მინორების შეწყვეტით თუ საქართველო უარს იტყვის რუსეთის სამხედრო ბაზების ქარისკაცებისათვის ვიზების გაყვამზე. ამით კი არაპირდაპირ ამბობს, რომ თითქოს რუსეთის სამხედრო ბაზების არსებობა საქართველოში ჩვენი მთავრობის ნებასურვილის გარეშე, თუ რუსეთის მიერ თითო-ორილა აფხაზი და ოსი ექსტრემისტის გაბატონება ქართველობაზე აფხაზეთსა და შიდა ქართლში, – ნორმალური მოვლენა იყოს.

VIII.

ვასულ წელში, სამწუხაროდ, ამ მიმართულებით, წარმატებებს არ ჰქონია ადგილი. მაგრამ ვაეროს გენერალური მდივნის მოადგილეს სამშვიდობო ოპერაციათა საკითხებში, ბატონ ეან მარის – სამდლიანი ვიზიტი საქართველოში, იმედის საბაბს იძლევა, რომ მისი ვიზიტი საქართველოში

"...არის იმის სიგნალი, რომ გავროს არ დაიწვიება აფხაზეთის პრობლემა და აქტიურად მუშაობს ამ კონფლიქტის მოწესრიგების მშობლიანი გზების ძიებისათვის".

IX.

როგორც ვხედავთ, საქართველოს დღევანდელი პოლიტიკური, ეკონომიკური, კულტურული და სოციალური ცხოვრება ისე არის ერთმანეთში გადახლართული, რომ ძნელია ამ "გორდული ნასკის" ვახსნა რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობის ნორმალიზაციის გარეშე, რის განხორციელებაც ჩვენ ვერ შევძელით გასული წლის 26 მაისიდან – მიმდინარე წლის 26 მაისამდე.

მაგრამ იმდენს მომეცმა ის ფაქტი, რომ ახლა, ამერიკის შეერთებული შტატების მხარდაჭერასთან ერთად, "ეკროპის კავშირი" ცდილობს ჩაერიოს რუსეთ-საქართველოს სადავო საკითხების მშობლიანი გზით მოგვარებაში, რაც მისასალმებელია.

XII.

და ამ მიმართულებით რომ მისასალმებელია აგრეთვე ამერიკის შეერთებული შტატების პრემიერის – ჯორჯ ბუშის – ვიზიტი საქართველოს დედაქალაქ თბილისში, რომელიც წარმატებით ჩატარდა 2005 წლის 10 მაისს, – ამის შესახებ, გვეყრია, ორი აზრი არ არსებობს..

მამ, კეთილი იყოს ამერიკის შეერთებული შტატების პრემიერის ჯორჯ დაბლიუ ბუშის – მობრძანება საქართველოში, და ვისურვოთ, რომ მალე დადგეს დრო, როცა რუსეთის პრემიერგანგაყ ისე აღფრთოვანებულად მიიღებს ქართველი ხალხი, როგორც მიიღო ამერიკის პრემიერგანგაყ.

და ამგვარი სურვილითა და შეგნებით გვსურს, ავღნიშნოთ საქართველოს დამოუკიდებლობის 87 წლითავე, ძვირფასო თანამემამულენო!.. მრავალგამიერი!..

ქარლო ინსარაძე
პარიზი, 2005 წლის 26 მაისი

26 მაისი

ჩამოქრა ზარმა, ახმარდა ივეთ შაქლი,
შვიდფეროვანი ცისარტყელი ვანელო ჩათლად,
მზე აღმობრწყინდა, ოქროსფერი სიბები სრული,
გადმოაფრქვია და სამფერად ქაოლს დაწაბა!..
აჰა, აღსდგე, საქართველო, მრავალ – ტანჯულო!..
ფეხ – ქვეშ თელილო, საცოდავო, ჰეი, მამულო!..
იკმაზე ტანჯვა, რაც აქამდე შევისტავა შამად,
იკმაზე დღენი ვაგბისა ვანელინი შავად!..
შენს შეიღებს მუდამ შენს დაცვისთვის სისლი უღუოათ,
მშობელი მიწა უბრძოლველად არ დაუთხოთ,
თვით დატყმულან, დროშა ჩვენი არ დაუყოთ,
მრავალეობა შენს წინაშე მათ დაუციაო!..
დაქრილ ღობივით წარმომდგარხარ შენ დარქილი,
გაათრებულსა დავიღწეავს რკინის ბოკილი,
თავისუფლება მოვიღია სისლის ვალებით,
ავიწევი საზეიმო ბაირალები!..
მაგრამ, მამულო! ევრავებდა ვერ შეაჩერა
ურიბები ძალა, სატანური, ჩრდილი მკურობელს,
გულს მახვილი გკრა, უნამუსოდ ფეხ – ქვეშ გაგთოლა!..
თვალნი ლამაზნი აატრებდა ქართულ მშობელს!
უნ უეჭრებდა შენს ღირსებას, ბრწყინვალე წარსულს?..
ჩვენ უნუგეშოდ შევეუბრებდით ერის შუეს, ჩასულს...
ეულარ ვეხდავით შენს ღიღებას, მძივებად ასმულს...
გული დაუქკნო სიღუბეშირემ ივერის ასულს.
ჰეი, მამულო! რაც აქამდე გქონია ქიო,
იგი გეყოფა, იკმაზე და ნულარა სივი,
შენს შეილთა ბრძოლით და გმირობით ევრავაქ აღსდგები,
გაჩიროდნებულ, სწორ, უტყუარ ზანს-დაადგები!
მამ დიდება შენ, ძველი ნიჭი ღმერთმა მოგმადლის!..
შენ შეილთა ბედი ღვთის განგებამ შენვე მოგანდოს!..
და ... გაგიფინდეს ბრწყინვალე დღე, რომ შექცახით ღმერთს:
„ღიღება მამულს, აყვავებულს, დიდება მის ერს!“

ა. დანიეჯანიძე

ლოკუმენტაცია
საქართველოს რესპუბლიკური ხანა
ჩვენი პრეზიდენტები

I.

ნოე ჟორდანია - საქართველოს რესპუბლიკური ხანის პირველი პრეზიდენტი და მთავრობის თავმჯდომარე 1918-1921 წლებში.

ნოე ჟორდანია - საქართველოს “რესპუბლიკური ხანის” ფუძემდებელი, რომლის ჩირაღდანია 1918 წლის 26 მაისი, ერთიანი და განუყოფელი საქართველოს დამოუკიდებლობისა და სუვერენობის ისევე-ადღგენის დღე - თითქმის ხუთსაუკუნოვანი დაქუცმაცებული სახელმწიფოებრივი ცხოვრების შემდეგ.

ნოე ჟორდანიას “ოქროს თაობის” მიერ შექმნილი “პაგარა ოქროს ხანა” კი რესპუბლიკური, ლაიცისტური სამაგალითო სახელმწიფოებრივი წესყობილება გახდა საერთაშორისო მასშტაბითაც, როცა “მესამედასელებმა”, 1893 წლის 7(20) თებერვალს, - აშშ-ს 1776 წლის 4 ივლისის კოლონიური ბაგონობისაგან განთავისუფლების “დამოუკიდებლობის დეკლარაცია” და საფრანგეთის დიდი რევოლუციის 1789 წლის 14 ივლისის “თავისუფლება-თანასწორობა-ძმობის” ჰუმანიტარული იდეა - ეროვნულად და სოციალურად გააპოხიერეს - მრწამსით: ”ნივთიერი კეთილდღეობა, როგორც დედაბოძი ადამიანის ცხოვრებისა; თავისუფლება მთელი ერისა და თითოეული პიროვნებისა”.

აქედან გამომდინარე, დამოუკიდებელი საქართველოს “ოქროს თაობა” დაადგა ადამიანთა და ხალხთა ეროვნული(ნაციონალური) და სა-ერთა-შორისო(ინტერნაციონალური) გარდაუვალი ინტერესების გაწონასწორების გზას, რაც სამაგალითოა დღესაც - “ინფორმაციის საუკუნეში”.

II.

გვიად გამსახურდია - საქართველოს მეორე პრეზიდენტი (1991-1993 წლები) - არის “თეთრი ვიორჯისეული”, “ოქროს საწმისისეული”, პროტო-იბერიული, ელინისტურ-რენესანსული და მათზე აღმოცენებული “წმინდა გრალის თასის” სულიერ-ხორციელი შეჯამება, რომელიც ვერ ეტევა პოლიტიკის, პოლიტიკოსის თანამედროვე ცნებაში - თუ ჩვენ პოლიტიკას შესაძლებლობის ხელოვნებათ მივიჩნევთ, რომლის მიზანია საჭირო შესაძლებელი გახადო.

გვიად გამსახურდიას სულიერ-ხორციელი მე-ობის ჭეშმარიტი ამსახველი არის - მერაბ კოსტავა, რომელიც “მეგობარ გვიადს” ასე მიმართავს:

შენი სამშობლო არის სულეთი

დაე, ღირსად გცნონ, იქმნა ენებულო,

სხვა სრა-სასახლე, ძმაო, ნუ გინდა,

წმინდა ზვარაკის ტკბილი სასმელით.

დე, ხალხის თვალში დარჩი სულელი,

არ მიიკარო მწიკული ზადის

მამის წინაშე იყავი წმინდა.

შენი ტანია თვით ეკლესია,

დაე, გფარავდეს ვარსკვლავთ კრებული

სცან ღაღადისი, ვზა განიმზადე,

და მიქაელის ცეცხლის მახვილი,

ღედამიწაზე დადის მესსია!

III.

ედუარდ შევარდნაძე - ჩვენი მრავალწახნაგოვანი, მრავალფეროვანი და მრავალფენოვანი ეროვნული და დიდი საერთაშორისო პოლიტიკური მოღვაწე, "ცივი ომის" თანაადამკვეთელი, საქართველოს რესპუბლიკური ხანის მესამე(1993-2003 წლები) პრეზიდენტი.

IV.

ნინო ბურჯანაძე - საქართველოს დროებითი პრეზიდენტი(2003-2004 წლები) - არის ბრწყინვალე მეფეთა-მეფის თამარის დობილი, ქართველი ხალხის დედა; ამჯერად საქართველოს პარლემენტის და ამით ჩვენი უმაღლესი საკანონმდებლო ორგანოს თავმჯდომარე.

V.

მიხეილ სააკაშვილი - საქართველოს ახალგაზრდა პრეზიდენტი (2004 წლის 25 იანვარიდან) - არის ჩვენი იმედის გამომხატველი იმდენად, რომ აღფრთოვანებით ვცსურს შევძახოთ - მას, ჩვენს თავს, ჩვენს ხალხს, ჩვენს საქართველოს: "კიდევაც დაიბრძებიან ალგეთს ლეკვები მგლისანი, ისე არ ამოწყდებიან ჯავრი არ ჭამონ მგრისანი". "საქმემან შენმა გამოგაჩინოს შენ", - ჩვენო პრეზიდენტო!..

ქ.თ., პარიზი, 2005 წლის 26 მაისი

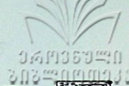
31 მარტი, პირველი რეზოლუციის საპარტიულო ისტორიაში.

კითხვა: თანახმა ხართ თუ არა, აღვგავს

საპარტიულოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობა

1918 წლის 26 მაისის დამოუკიდებლობის აქტის საფუძველზე?

პასუხი: დიახ!

სატერაველოს დამოუკიდებლობა

სატერაველოს დამოუკიდებელი ყრება—არჩეული ზიოდანორი, თანაწორი, საოკულთაო, ფარული და პრო-პორციონალური სარჩევნო სისტემით ორივე სესიის შოქალაქთა მიერ,—თავის პირველსავე ხსდომანე, 1910 წ. პარტიის 12-ე კვებისა და ისტორიის წინაშე აღიარებს, რომ ის საუბრით იღებს და ადასტურებს სატერაველოს ეროვნულ საბკოს მიერ 1913 წ. მაისის 26-ს, ნაშადღვის 5 ლ. და 10 წ. თბილისში გამოცხადებულს სატერაველოს დამოუკიდებლობის შედეგ აქტს:

სატერაველოს დამოუკიდებლობის ატვი

1. მხარს სატერაველოს დამოუკიდებლობის აღსაყრდენად და მხარს მისი სახელის დაცვას...
 2. სატერაველოს დამოუკიდებლობის აღსაყრდენად და მხარს მისი სახელის დაცვას...
 3. სატერაველოს დამოუკიდებლობის აღსაყრდენად და მხარს მისი სახელის დაცვას...
 4. სატერაველოს დამოუკიდებლობის აღსაყრდენად და მხარს მისი სახელის დაცვას...
 5. სატერაველოს დამოუკიდებლობის აღსაყრდენად და მხარს მისი სახელის დაცვას...
 6. სატერაველოს დამოუკიდებლობის აღსაყრდენად და მხარს მისი სახელის დაცვას...
 7. სატერაველოს დამოუკიდებლობის აღსაყრდენად და მხარს მისი სახელის დაცვას...
 8. სატერაველოს დამოუკიდებლობის აღსაყრდენად და მხარს მისი სახელის დაცვას...
 9. სატერაველოს დამოუკიდებლობის აღსაყრდენად და მხარს მისი სახელის დაცვას...
 10. სატერაველოს დამოუკიდებლობის აღსაყრდენად და მხარს მისი სახელის დაცვას...

- 1) მხარს სატერაველოს ხალხს ზეგონი უფროსი პარტიისა და სატერაველო სარჩევნო სისტემით დამოუკიდებელი სახელისა.
- 2) დამოუკიდებელი სატერაველოს სოციალური ეკონომიკური განვითარებისა და მისი სახელის დაცვისა.
- 3) სატერაველოს დამოუკიდებლობის აღსაყრდენად და მხარს მისი სახელის დაცვას.
- 4) სატერაველოს დამოუკიდებლობის აღსაყრდენად და მხარს მისი სახელის დაცვას.
- 5) სატერაველოს დამოუკიდებლობის აღსაყრდენად და მხარს მისი სახელის დაცვას.
- 6) სატერაველოს დამოუკიდებლობის აღსაყრდენად და მხარს მისი სახელის დაცვას.
- 7) სატერაველოს დამოუკიდებლობის აღსაყრდენად და მხარს მისი სახელის დაცვას.
- 8) სატერაველოს დამოუკიდებლობის აღსაყრდენად და მხარს მისი სახელის დაცვას.
- 9) სატერაველოს დამოუკიდებლობის აღსაყრდენად და მხარს მისი სახელის დაცვას.
- 10) სატერაველოს დამოუკიდებლობის აღსაყრდენად და მხარს მისი სახელის დაცვას.

Handwritten signatures and names in various Georgian scripts, including names like 'გიგია კახიანი', 'გიგია კახიანი', 'გიგია კახიანი', etc., arranged in columns.

ACT of Independence of Georgia

The Georgian National Council, during its plenary sitting of May 26, 1918, declared as follows:

„For several centuries Georgia existed as a free and independent State.

At the end of the eighteenth century Georgia voluntarily allied herself with Russia, with the stipulation that the latter should protect her from enemies without.

In the course of the great Russian revolution conditions arose which resulted in the disorganization of the entire military front and the abandonment of Transcaucasia by the Russian Army.

Thus, left to her own devices, Georgia, and with her all Transcaucasia, took into their hands the direction of their affairs creating the necessary organs for this purpose; but under pressure from exterior forces the links which united Transcaucasian nationalities were broken and the political unity of Transcaucasia was thus dissolved.

The present position of the Georgian people makes it imperatively necessary that Georgia should create a political organization of her own, in order that she may escape from the yoke of her enemies and lay a solid foundation for her free development.

Accordingly the Georgian National Council, elected by the national assembly of Georgia on November 22 (December 5), 1917, declares:

(1) In future the Georgian people will hold sovereign power and Georgia will be a State

enjoying all the rights of a free and independent State.

(2) Independent Georgia's form of political organization will be a democratic Republic.

(3) In the event of international conflict Georgia will always remain neutral.

(4) The Georgian democratic Republic will apply itself to establishing friendly relations with all nations, and especially with neighboring nationalities and states.

(5) The democratic Georgian Republic offers to all inhabitants of her territory a wide field for free development.

(6) The democratic Georgian Republic guarantees to all citizens within her territory civil and political rights, without distinction of nationality, religion, social position, or sex.

(7) Until the convocation of the constituent assembly the National Council, with the addition of representatives of the minorities and the provisional government responsible to the National Council, is at the head of all Georgian administration.

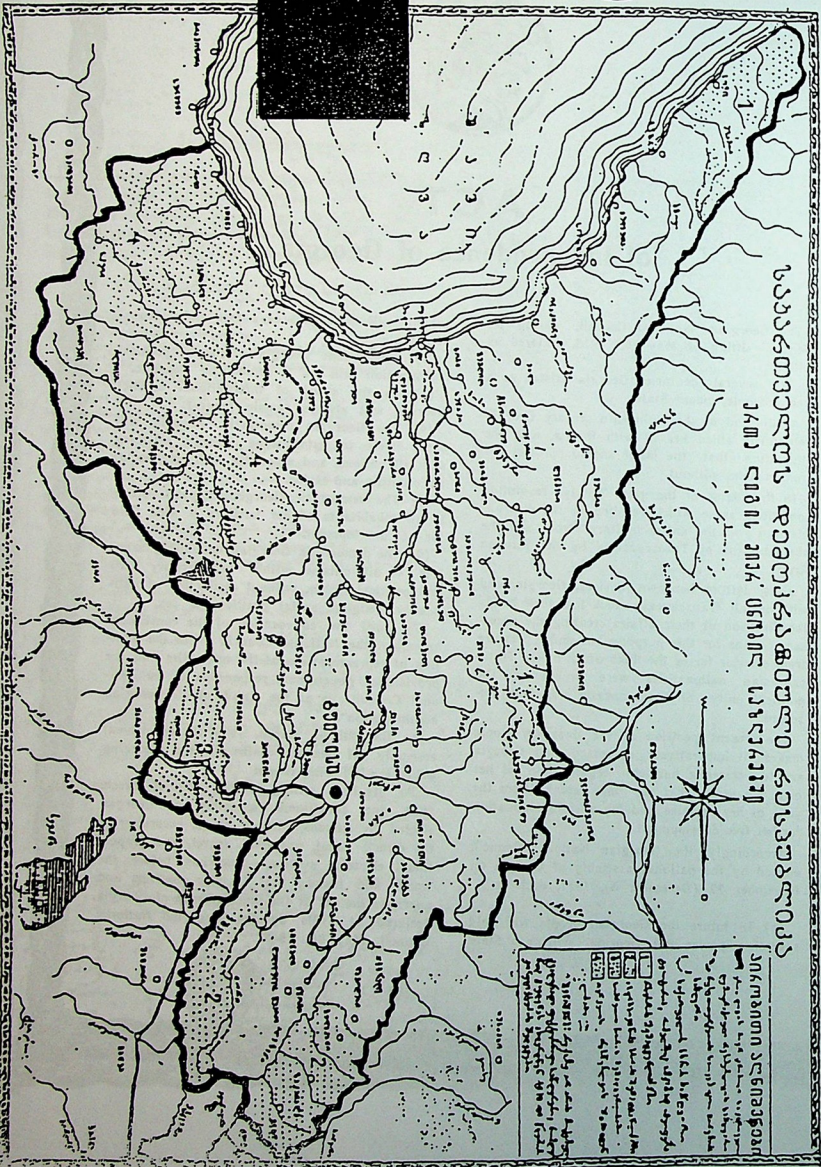
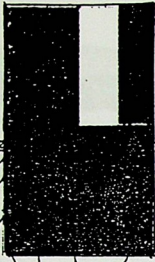
On the 12th of March, 1919, the constituent assembly of Georgia confirmed the preceding act in the following terms:

„At its first sitting of the 12th of March, 1919, the constituent assembly of Georgia, elected by citizens of both sexes, according to the direct, equal, universal, secret, and proportional electoral system, proclaims before the world and history that it fully confirms and approves the act of the independence of Georgia, declared at Tiflis by the Georgian National Council, May 26, 1918.“

საქართველოს
გეოგრაფიული

ვატანა „თქტოს ხანა“

საბატონაოს რამიქცაკითულო ზონკვაბლიქა
ქაო რიმოს პიკ სეშიტი სუნიკაქიქი

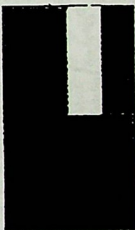
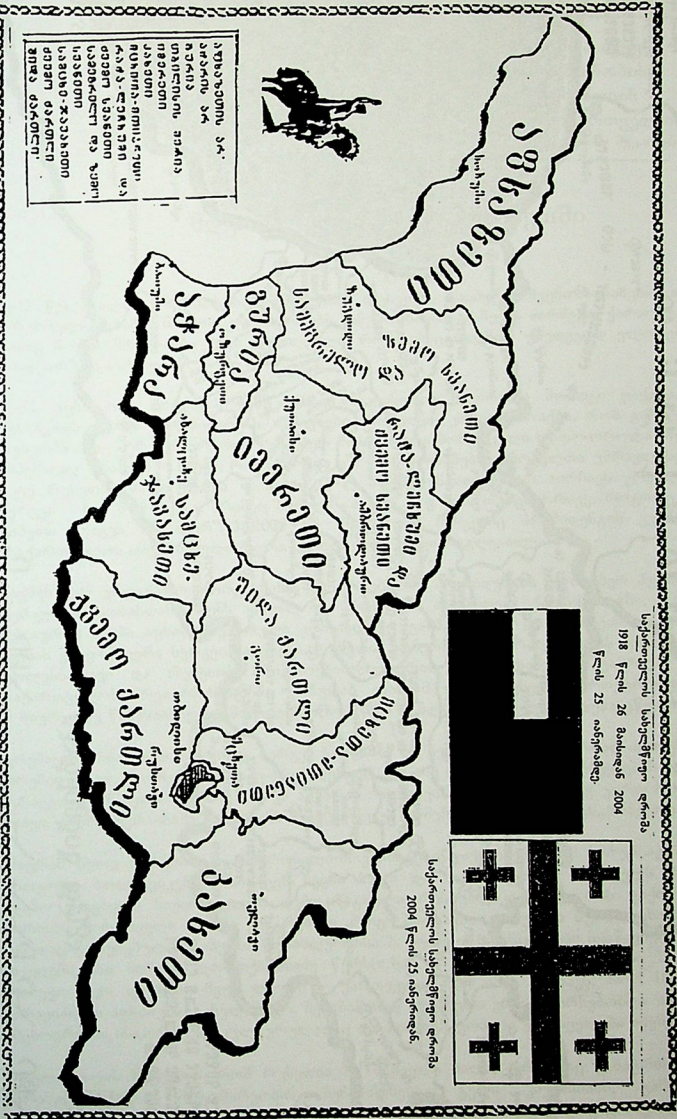
1918-1921

საქართველოს გეოგრაფიული
საზოგადოებრივი საზოგადოების
საბჭოთა საქართველოს გეოგრაფიული
საზოგადოებრივი საზოგადოების
საბჭოთა საქართველოს გეოგრაფიული
საზოგადოებრივი საზოგადოების

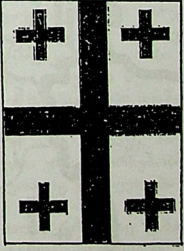
ს ა ქ ა რ თ ვ ე ლ ო

„გეოგრაფია არის ერთადერთი კონკრეტული საგარეო ურთიერთობაში“
 „გენ მუქაბეჯის ლაგოცაიუსი“
 „Geographie ist die einzige Konstante der auswärtigen Beziehungen“
 და ამდგომად ლაივარდელისი“

სამცხე-ჯავახეთის მხარის მემკვიდრეობის ძეგლი

1918 წლის 26 დანთავს 2004 წლის 25 იანვრისთვის

სამცხე-ჯავახეთის მხარის მემკვიდრეობის ძეგლი

2004 წლის 25 იანვრისთვის

საქართველოს ძირითადი დებულებები ეკლესიის გბარქიების რუკა

დაგვიხარია
საქართველოს ეკლესიის მიხედვით
2003 წლის 18 აპრილს რეალ-კანონის
ქაბის განხილვის

9.

- ქართული
ეკლესიები**
- ✠ ქართული-საქართველოს ეკლესია
 - ✠ სასულიერო ცენტრები
 - ✠ სასულიერო სასახლები
 - ✠ მონასტრების სასახლები

თ უ რ ქ ე თ ი

საქართველოს ეკლესია	2003	18	18
საქართველოს ეკლესია	2003	18	18
საქართველოს ეკლესია	2003	18	18

სოხუმის დაპყრობის მე-12 წლისთავი

“სოხუმის დაიკების დღე – 27 სექტემბერი უნდა იქცეს სიკეთის, დაღუპულთა ხსოვნის, ძმობის, მეგობრობის, თანადგომისა და იმედის დღედ, რადგან აფხაზეთის გრაგვდია აღელვებს და სტკივა სრულიად საქართველოს”.

ელვარდ შევარდნაძე

მდგომარეობა ჩვენს აფხაზეთში

I.

მე-12 წელიწადია, რაც სოხუმის დაპყრობის შემდეგ ჩვენი აფხაზეთი თითო-ორიოდა მოსკოველი აფხაზის ნაღბით, და ბაგონობს კანუკითხავად ამ ჩვენს ძირძველ ქართულ მიწა-წყალზე. რასაც მოყვა 300-ათასზე მეტი ლოკალი, რომლებიც დღემდე უმედეგოდ ელოდებიან თავიანთ სახლკარში დაბრუნებას.

II.

ჩვენს აფხაზეთში კრემლის განუკითხავი ბაგონობის მყვირალა მორიგი ფაქტია, მაგალითად, აფხაზეთის ეწ-ლი პრეზიდენტის არჩევნები, რომელიც კომუნალით იქცა, რომ გრაგვდია არ იყოს. რუსეთმა ისიც ვერ შესლო, რომ მის მიერ მოსყიდული მოსკოველი თითო-ორიოდა აფხაზი რუსეთის იმპერიულ მრახებებში ჩაება, რასაც მოყვა ის, რომ აფხაზეთში, რომელთა უმრავლესობას კრემლმა უკვე რუსეთის მოქალაქეობა მიანიჭა, ეწ-ლ პრეზიდენტად კი არ აირჩიეს კრემლის კანდიდატი სერგეი ხ ა ნ ჯ ი ბ ა, არამედ სერგეი ბ ა ლ ა ფ შ ი, თუმცა ორივე, როგორც შეიყიარული გაზეთი “გაგეს ანეიგერ”(13.1.2005 წ.) წერს, ისე როგორც პრეზიდენტის ყველა კანდიდატი, “საქართველოს დაუძინებელი მგერი და რუსეთის დიდი მოგვდილა”.

III.

საქმეს ვერ უმეღა, როგორც სჩანს, ვერც რუსეთის პრეზიდენტის ვლადიმერ პუტინის შეხვედრამ სერგეი ხანჯიბასთან, ჩვენს ყოფილ და რუსეთის ახლანდელ ქალაქ სოჭში. რუსეთი უფრო აქტიურად ჩაება აფხაზეთზე სრული კონტროლის გამმტკიცებამ და აფხაზეთში გაგზავნა რუსეთის ღუმის ვიცე-საიკერი სერგეი ბაბუნინი, რუსეთის გენერალური პროკურორის მოადგილე ვლადიმერ კოლესნიკოვი და რუსეთის უშიშროების ფედერალური სამსახურის უმაკრავი თანამდებელი. საქართველოს პრეზიდენტისგან – მურაბ ევანიამ – კი რუსეთის პროკურორის მოადგილის « მხურვალე წინასასაჩვენო მოწოდებას სოხუმში », მღვარგადასული ქმელება უწოდა.

IV.

კრემლის პრძანებით, ამჟერად, სერგეი ბაბუნამ და სერგეი ხანჯიბამ ერთად იყარეს კერძი, ერთმა პრეზიდენტად, მეორემ კი – ვიცე-პრეზიდენტად, და ასე დამთერდა ამ არჩევნების ეს კომედია, რომ გრაგვდია არ იყოს. « ერთი რამ კი აშკარაა : აფხაზეთში კრემლმა კიდევ უფრო მეტად შეარცხინა თავი, ვიდრე უკრანიაში », დასძენს შეიყიარული კომენტატორი ზიგა აუენტრანტერი.

V.

მაგრამ ნუთუ რუსეთის დიდიმყრობელი-მოვიწინსებები ფიქრობენ, რომ სოხუმსაც ისე მიიტაცებენ, როგორც ბოლშევიკებმა მიიტაცეს ჩვენი სოჭი და მისი რეგიონი 1921 წელს, როცა დაიპყრეს დამოუკიდებელი საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა?.. და რას ფიქრობენ ის თითო-ორიოდა მოსკოველი აფხაზი ექსტრემისი, როცა მათსავით ვარუსება სურთ აფხაზი მისახლეობისა ისედაც ვარუსებულ აფხაზეთის მოსახლეობისა?.. ნუთუ ეს ვაგზაგონები ივიწყებენ, რომ – როგორც აკელემიკოსი მარია მლოტიფუნანიძე წერს(« ს.რ. », 15.1.2005), - « აფხაზური სამეფო ქართული სამეფო იყო და მისი მეფე ლეონი – ქართველი, რაც იმას ნიშნავს, რომ III-IV საუკუნეებში არაერთი აფხაზური სახელმწიფო, შესაბამისად აფხაზური ერი არ არსებობდა. აფხაზური სამეფოები მცხოვრებნი ისტორიულ-კულტურულადაც და პოლიტიკურადაც ქართველები იყვნენ ».

VI.

ყველასათვის ნათელია, რომ რუსეთია ის შიშველი ძალა, რომელიც განაგრძობს « სტაბილური არასტაბილური » მდგომარეობის შენარჩუნება გელს კუკასიასი, განსაკუთრებით კი საქართველოში. ამიტომაც, რომ საქართველოს პარლამენტის « კონსერვატორების » ლიდერი კობა დავითაშვილი, მოიხიბოს, რომ საქართველოს გერიგორია დაგოვონ რუსეთის საოკუპაციო ჯარებმა, იქნება ეს ეწ. სამშვიდობო ჯარები თუ სამხედრო ბაზები ». მაგრამ საქართველოს რომ არ შეუძლია რუსეთი აიძულოს გაიყვანოს მისი ჯარები საქართველოს გერიგორიიდან?..

VII.

აი, ეს არის პრობლემა, რომელიც მეგად მძიმე გვირგვინად აწევს ავ დამოუკიდებელ და სუვერენულ საქართველოს სახელმწიფოს გეოგორიული მილიანიობის აღდგენის საქმეშიც, რომლის დასასრული ჯერჯერობით არ მოსჩანს. მაგრამ ნუთუ კრემლი მასინ ფიქრობს, რომ იგი შესძლებს ავ უკვე დრომოქმედი რუსეთის იმპერიული სახელმწიფოს ისევე აღდგენას და საქართველოს სახელმწიფოს მასში მოქცევას? - ეს ხომ ანაქრონიზმია? -

VIII.

და ნუთუ თითო-ორილა მოსკოველი აფხაზი ეხსტრემისტი ვერ ერკვევა იმ საკითხში, რომ საქართველო ის დედა-სამშობლო, რომელიც საუკუნეების განმავლობაში აფხაზებსა და ქართველურ გომებს აერთებდა და აერთებს და არა დემპკრობულური რუსეთი? -

IX.

ნუთუ სერგეი ბალაბში თუ სერგეი ხანჯიბა და მძანი მათნი ვერ ერკვევიან იმაში, რომ იმპერიულ "რუსეთის არაფრის რეხვევია; ასე იყო გოგლებუნის დროსაც, როცა რუსებმა ერეკლე მეფეს უღალატეს ასპინძის ომში. ასეა ახლაც".

კარლო ინასარიძე
პარიზი, 2005 წლის 30 აპრილი

"ევროპის კავშირის" მისია საქართველოში?..

I.

უკვე სრულდება 12 წელი, რაც პოსტბოლშევიკური რუსეთი ბაგონობს ჩვენს სოხუმსა და ცხინვალში თითო-ორილა აფხაზი და ოსი ექსტრემისტების ნიღბით. კიდევ მეტი: რუსეთი არც კი აპირებს მისი სამხედრო ბაზების გაუქმებას საქართველოს გერიგორიაზე ახალქალაქსა და ბათომში. ამის შედეგია ისიც, რომ რუსეთის სამხედრო ბაზების არსებობა ბათომსა და ახალქალაქში კიდევ უფრო აართულებს რუსეთ-საქართველოს ისედაც დაძაბულ ურთიერთობას.

II.

ამის შედეგია ის, რომ საქართველოს პარლამენტმა, 2005 წლის 10 მარტს ერთხმად მიიღო გადაწყვეტილება, რომ 2006 წლის 1 იანვრიდან რუსეთის სამხედრო ბაზების არსებობა ახალქალაქსა და ბათომში არალეგალურად იქნება გამოცხადებული. ეს კი პრაქტიკულად ნიშნავს იმას, რომ ახალქალაქსა და ბათომში არსებული რუსეთის სამხედრო ბაზების დაახლოებით სამი-ათას ჯარისკაცებს არ მიეცემათ საქართველოში შემოსავალი და გასაჯალი ვიზები. საქართველოს პარლამენტი ბრალს დებს რუსეთს, რომ გაუთავებელი მოლაპარაკებებით შეგნებულად არ გაყავს თავისი ჯარისკაცები საქართველოდან.

III.

საქართველოს პარლამენტის აღნიშნულმა გადაწყვეტილებამ ისე განარისხა რუსეთის დემა, რომ დაით ლაპარაკობს რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობის კიდევ უფრო გაუარესებაზე. რუსეთის თავდაცვის სამინისტროს სპიკერმა სიგევა-სიგევი თქვა: "საქართველოს პარლამენტის ტექუტაგებმა დაკარგეს რეალობისაღმი მიდგომის აზროვნება. ეს გადაწყვეტილება კონგრამროდუქტულია. ეს პრობლემა შეუძლებელია მოგვარდეს უღმიტაგუმების გზით".

IV.

კონსტანტინე მალუცინმა კი, რუსეთის დემას "ეს-ენ-გეს", ე.ი. დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თანამეგრბრობის საქმეთა კომისიის თავმჯდომარემ, განაცხადა: "თუ ჩენი სალდათები ვიბას ვერ მივლენ და შემდგომი პროოკაციების მსხვერპლი გახდებიან, მე მამინ საფუძველს ვერ ვხედავ გივარტობთ საქართველოსათვის ენერჯის მიწოლება ფასებში, რომლებიც მნიშვნელოვნად დაბალია მსოფლიო ბაზარზე არსებულ ფასებთან შედარებით".

V.

"განსაკუთრებით დაძაბულია რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობა იმიტომ, რომ რუსეთი მხარს უჭერს აბხაზ და ოს ექსტრემისტებს საქართველოს წინააღმდეგ", - წერს გერმანელი მიომზილველი დანიელ ბროსლერი("შე";12.3.2005).

VI.

რუსეთ-საქართველოს მეგად რთული ურთიერთობის მოგვარებაში ცდილობს ჩაერიოს "ევროპის კავშირი", როგორც ამას იცოვინებიან ბრიუსელიდან(13.3.2005). ევროპის ერთმა მაღალმა დიპლომატმა განაცხადა, რომ ევროპის კავშირს ჯერ სურს "რამდენიმე ექსპერტის" გაგზავნა საქართველოში, რომ იქ დახმარება გაუწიოს საქათველოს "სასამღერო თავდაცვის მოდინიბაიკაში"; და თუ მოსკოვსა და თბილისს შორის დაძაბულობა გაგრძელდება, ევროპის კავშირი მზად იქნება უფრო მეტი პასუხისმგებლობის ვალაბარებისათვის, რომლის დროს "ყველა შესაძლებლობა ღიაა".

V.

რუსეთი, უკვე დიდხანია, ბრალს სდებს საქართველოს თითქოს პანკისის ხეობას იყენებს ჩეჩენი გერორისტები როგორც ჩეჩნეთიდან უკან დახვევის რეგიონს; და ემუქრება საქართველოს ამ გერიგორიის დაბომბვითაც კი. საქართველომ არაერთხელ მოითხოვა ინტერნაციონალური მეთოდურეების გაგზავნა საქართველოში, მაგრამ აქამდე "ევროპაში უშიშროებისა და თანამშრომლობის ორგანიზაციის" = (OSCE) მხოლოდ 120-კაციანი მეთოდურეების საქართველოში მდგომარეობის დასაწყნარებლად. მოსკოვი, ვასული წლის დასასრულიდან კი, ხელს

უმლის ამ ორგანიზაციის მოქმედებას თითქოს “დასაუღეთის ჩარევის” გამო უკრაინის პრეზიდენტის არჩევნებში. ამის შედეგად, “ევროპაში უშიშროებისა და თანამშრომლობის ორგანიზაციის” მისიას საქართველოში ვადა უთავდება და მისი ადგილის გაკაფება სურს “ევროპის კავშირს”.

VI.

ჯერჯერობით ბრიუსელი კმაყოფილება მხოლოდ “მცირერიცხოვანი ექსპერტების ვაგბანით” საქართველოში, რასაც მოყვება “ევროპის კავშირის” განსაკუთრებული პასუხისმგებლის – ფინელი დიპლომატის პაიკი ტალვიტეს –ბუროს ვახსნა სამხრეთ კავკასიაში. ხაფიერ სოლანას, ევროპის კავშირის საგარეო პოლიტიკის პასუხისმგებლის მაღალი დონის წარმომადგენლების აზრით, ეს არის მხოლოდ საკითხის დროებითი მოგვარება. ბრიუსელი იმელოვნებს, რომ პრეზიდენტების ელადიმერ პუტინისა და მიხელ სააკაშვილის შეხვედრა, უმაღლეს დონეზე, რომელიც ჩაგარდება მათში, მონახავენ პრობლემის “შმიღობიანი გზით მოგვარების” გზას; და თუ ეს შეუძლებელი გახდა, მაშინ, როგორც სჩანს, ევროპის კავშირის ქვეყნები უფრო დიდი ღონისძიების მიღებისათვისაც მზად არიან, სამხედრო ძალის გამოყენებითაც კი. ოფიციალურად ეს მისია, ალბათ, დეკლარირებული იქნება როგორც საქართველოს სასაზღვრო ნაწილების ვაწრთენა. მაგრამ შესაძლებელია ავრთვე, რომ ევროპის კავშირის მეთვალყურეები, საქართველოსთან ერთად, თვითონაც იმოქმედებენ რუსეთ-საქართველოს საზღვრის მეთვალყურეობის განხორციელებაში, – დასძენს გერმანელი მიმომხილველი.

VII

უდავოა, რუსეთ-საქართველოს კეთილმეზობლური ურთიერთობა “ხელის ერთი მოსმით” მოგვარდებოდა, რომ მოსტოლშევიკური რუსეთი ხელს აიღებდეს აწ უკვე დროშაშლი იმპერიული პოლიტიკის წარმოებაზე საქართველოს მიმართ. მაგრამ ეს შეუძლებელი მომჩანს ელადიმერ პუტინის პრეზიდენტობის დროსაც. თუმცა მას გერმანიის ზუნდსკანცლერი გერჰარდ შროდერი, “წმინდა წყლის დემოკრატსაც” კი უწოდებს. და ასეთ პირობებში, გვჯერა, რომ ევროპის კავშირი შეძლებს რუსეთის დარწმუნებას იმაში, რომ რუსეთ-საქართველოს კეთილმეზობლური ურთიერთობა სასარგებლო არა მარტო საქართველოსათვის, არამედ თვით რუსეთისათვისაც. და ვითომ ამგვარი მისიის განხორციელებას შესძლებს “ევროპის კავშირი” საქართველოში და ამით ამიერკავკასიაში?..

კარლო ინსარაძე
პარიში, 2005 წლის 25 აპრილი

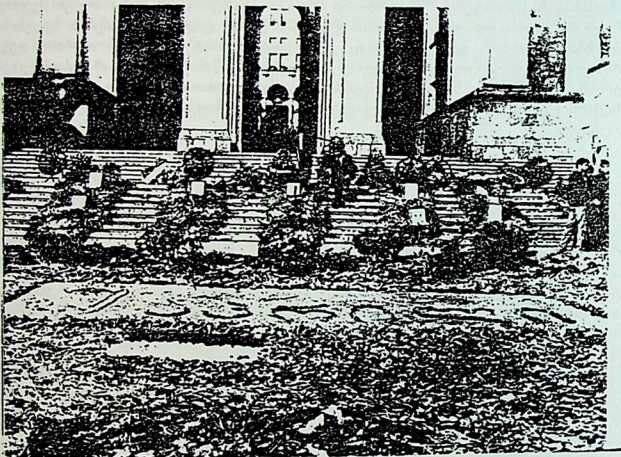
1989 წლის 9 აპრილის გრაგედის 16 წლისთავი

საქართველოს რესპუბლიკურ ხანაში – მითოლოგიურ და მონარქიულ ხანათა გვერდით, – ეს-ეგი, დაწყებული 1918 წლის 26 მაისის წინა პერიოდიდან, ქართველი ხალხის მრავალ ლეგალურ და არალეგალურ აჯანყებებ-დემონსტრაციებიდან, – ორი თარიღი გახდა დიდ ეროვნულ გრაგედიად: 1924 წლის 28/29 აგვისტოს საერთო სახალხო აჯანყება ბოლშევიკური რეჟიმის წინააღმდეგ, და 1989 წლის 9 აპრილის საერთო სახალხო დემონსტრაციები ჩვენს დედაქალაქ თბილისში. სამწუხაროთ, ჩვენს სამშობლოში, საქართველოში, 1924 წლის 28/29 აგვისტოს საერთო სახალხო აჯანყების თარიღის აღნიშვნა, მივიწყებული მოჩანს. მაგრამ 1989 წლის 9 აპრილის გრაგედიას ყოველწლიურად შესაფერისი შთაგონებით ავნიშნავეთ როგორც საქართველოში, ისე ემიგრაციაშიც, რომლის დროს, უცხოეთში შემორჩენილი თითოროლა “ხანდაშეული” პოლიტიკური ემიგრანტი, მათი შედეგ-შეილთაშვილებით, აგვისტოს აჯანყების გრაგედიასაც 1989 წლის 9 აპრილის გრაგედიას ვუკავშირებთ, რითაც 9 აპრილი და 28/29 აგვისტო – საქართველოს, ქართველი ხალხის საერთო ეროვნული შთამავგონებელი თარიღი ხდება.

და ამჯერად, ჩვენ ამ ორ დიდ ეროვნული მნიშვნელობის თარიღს ვუძღვებით – გურამ გვერდწითელის “მიმართვას”, პოეტ მურად მთვარელიძის ლექსს –“აპრილის სეუდას”, და პოლიტიკური ემიგრანტის, პოეტ სიმონ ბერეუიანის ლექსს –“მგოსანს”.

პვირზასო პარტეზლო დო, მასონს ირთოდ,
არბაპაროპელო მპოთხველო!

მრავალტანჯულ საქართველოს სულსა დო სხეულს სამე-
დამოდ დოზნდა კიდევ ერთი მძიმე ჭრილობა 1989 წლის 9
პრილს, როცა უმოწყალოდ დამეხეს დო დოწამლეს მშვიდო-
ბიანი მანიფესტაციის მონაწილე ათასობით მისი შვილები
მხოლოდ იმისთვის, რომ თავიანთი სამშობლოს მთლიანობა,
ერთიანობა, თავისუფლება სურდათ დო გულისწადილი სჯუ-
როდ, ხმაალლა, ქვეყნის ვასაგონად გამოსატეს.

იი

საჯაროობის ვითარებაში ამგვარი მანიფესტაცია არაეის
უნდა გაპკვირვებოდა, მითუფრო სისხლში არ უნდა ჰავსო.

მას შემდეგ, რაც ფარდა ახსდა ბნელით მოცულ, საგულ-
დაგულოდ მიჭქმულულ დო გაყალბებულ უახლეს ისტორიას,
როცა ყველასათვის ამკარა გახდა, რომ ჰვენი ერთა კავშირი
ნებით კი არა, ძალით ყოფილა შეკოწიწებული, რომ ჰვენი
ყოფისათვის დემოკრატია დო სამართლიანობა კი არა, ტე-
რორი, ძალადობა, ვანუკითახობა, კორუფცია, ხალხის ინტე-
რესების უგულვებელყოფა ყოფილა დამასასიათებელი, რამ
სახელმწიფოს გონიერი დო სამართლიანი კი არა, დიქტატო-
რული ამბიციებით შეპყრობილი დიდი თუ პატარა ხეპრე ბე-
ლადები დო ხელმძღვანელები მართავდნენ, საცხებით ვასა-
გები უნდა ყოფილიყო ხალხის უსაზღვრო გულისწყრომა, რა
ფორმითაც არ უნდა ვაჩოხატულიყო იგი, თუნდაც მრავალ-
ათასიანი საპროტესტო მანიფესტაციებით.

მაგრამ, ვერ ვაივებს, ან იქნებ ვანგებ არ ვაივებს.

მოთხინების ფილა აავსო იმან, რომ ჭართველ ხალხს
სწორედ ის დაბარალეს, რაც არასოდეს ახასიათებდა თავი-
სი არსებობის ათასწლეულების მანძილზე — სხვა ერების
შეუწყნარებლობა, რომ ჭართველ ხალხს სწორედ იმის წარ-
თმევა მიუნდომეს, რასაც შეილია თავისი ძალა დო ღონე,
რაც არასოდეს დაუთმია დო ცოცხალი თავით არც არასოდეს
დათმობს, დიხს, მისი მშობლიური მიწა-წყლის დამკვიცმაცება
დო მიტაცება განიზრახეს.

სწორედ ღღეს აჯუკრდა მთელი ძალითა დო სიმართლითა

დიდი გალაკტიონის პოეტური მანიფესტი: „თავისუფლება სულს ისე მოსწუხრდა, ვით დაჭრილ ირმების გუნდს წყარო ანკარა“.

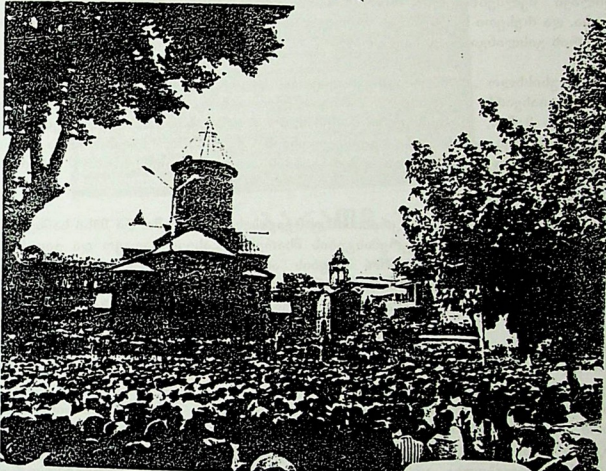
ამ წყურვილმა გამოიყვანა ხალხი ქუჩებში.

ამ წყურვილის ჩასშობა მოინდომეს რესპუბლიკის თუ ცენტრის უგუნურმა და ბოროტმა ძალებმა.

გოდება გემართებს უმანკო მსხვერპლთა გამო, მაგრამ ნუგეშად ის გვრჩება, რომ მათი წმინდა სისხლი ტყვილ-უბრალოდ არ დაღვრილა, იგი საქართველოს ერთიანობის, ერთნული სიმტკიცის დულაბად იქცა.

ეს უნდა გვახსოვდეს ჩვენც და ჩვენს შთამომავლებსაც.

გურამ გვერდწითელი
თბილისი 1989 წლის 9 აპრილი

"აპრილის სედა"

"მამულის ძარღვო, ვიცი, ამ დამით
რომ კიდევ ერთხელ გადაიჭრები!..
რომ კიდევ ერთხელ ცას ჩამოიქცევ
და ცრემლის ტბაში ჩაიძირები,
რომ კიდევ ერთხელ ჩაიწიხლები
და კიდევ ერთხელ გაიწიხრები...
მზეო, ნეტავი სად გადიკარგე.
ვარ გათანგული ბნელი იჭვებით,
ღმერთო, გმირებად როგორ მიქციე
ეს მეოცნებე გოგო-ბიჭები!"

მოსანი

გახელს შიგარე ვრცელის თაღებს. და ვიდეო დამით,
როს დასხვებიან ვარსკლავები ცაზე ივხებ,
ურჯავ ველები გაბაღვი მიისს ვარდს შსაით,
ბოღღობით,
რომ მიუწერო სპინელი პურისბივს;
რომ ვოჯღივე წები სიტყვა მტერს მოხვდეს.
ცევიად
რომბ დასტყოს მკვრივხელი ასრი ლქვსმი
უკმაზად;
და თუ დიმილი ზეფიური კიდე მიტევა,
არ დიუჯროს ვით უდათი ვიფინი ბარად
რას ვაჭვე სიტყვას მაროჯან აწონილს მისხლით;
როს ვარს მარტვი კელიანი რინის მავოლი
მუნაღ დაგწერე სოჯური ქართული სისხლი,
კაღბად მიბრია ხელი ბასრი ხელი ქართული
არ შსაით მორწველ მიისს ვარდს დრავოს.
კაგლი:
პურისბივს მისხრდობს, მიმტყბს ღონეს;
რამდენი მამ ვაისხვებს წესს სახელს კრულით,
რამდენი ვეღა ცრებლით, ოხური შუღს მიდიონებს
თუ ვაბარუყვას არ არსებობს სისხლის ვარჯე.
შოღოღ სისხლისთვის ვიბიბიბი წები მუკა-ბიღად
ისე არ მავღ, ვით მოხელი, ბეჯღ ზაბრეში,
თუ არ შეჯღე მტრების სისხლი წები ზაღად
ვარ წები კვეხის ეულდაწერი პურისუღლი,
რის ბრწინაღვე მიმავალი შურს ვაისხირი,
თუ სქართული არ იწება თიხსუღლი,
მე მტრად მქველღ დაქანახი მავღი საჭარო!

“საქართველოს სიძნელები რუსეთთან”

შვეიცარიულმა გამოცემა „ნოი-ციურხერ-ცაიგუნგმა“, მიმდინარე წლის 22 მარტს, გაჟოტყვევანა ერის გისლინგის ცნობა სათაურით – „საქართველოს სიძნელები რუსეთთან“, რომელსაც თანდართულა აქვს აგრეთვე ინტერვიუ საქართველოს პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილთან. აი, ამონაწერები ამ ცნობა-ინტერვიულან:

„უშედეგებელ რუსეთს პაგარა საქართველო აჯაერებს, რომელიც თითქოს ხელს უშლის მრავალი კონფლიქტის მოგვარებას კავკასიაში. საქართველოსათვის კი რუსეთი არის ყველაფრის დამჩრდილავე ხელშეწყობელი, რომ საქართველომ ისევე აღადგინოს თავისი ტერიტორიული მთლიანობა, და რუსეთი ხელსუშლის აგრეთვე საქართველოს ეკონომიკურ გამოჯანმრთელებას.
“, - წერს ერის გისლინგი და განაგრძობს:

„2003 წლის, უსისხლო „ვარდების რევოლიციის“ დროს, შევარდნაძის რეჟიმი დამხოზილ იქნა და 2004 წლის 4 იანვარს საქართველოს პრეზიდენტი ვახდა მიხეილ სააკაშვილი (მამინ 36 წლის). საქართველოში მამინ, ეკონომიკური დაეყმის პერიოდში, ბაგროზბა წინსვლისაკენ მისწრაფება. დასაუღეთის ორიენტაციის ამ ხუთ-მილიონიან ქვეყანაში, სააკაშვილმა დაიწყო ბრძოლა კორუფციის წინააღმდეგ და სურდა სეპარატიზმის აღკვეთა აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთში, რაც მარცხით დამთავრდა“.

„რუსეთი კი ხელს მინე უწყობს კრიზისის ვაღვივებას აფხაზეთში, და მისი სამხედრო ძალები დვას სხვა კონფლიქტის ზონებში, ექსტრემისტების მხარეზე“. „ასევე სადავო და ვაღახლართულია სხვა პრობლემებთან რუსეთის სამხედრო ბაზების არსებობა ახალქალაქსა და ბათომში“, - წერს შვეიცარიული კორესპონდენტი ერის გისლინგი, რომლმაც აგრეთვე ინტერვიუ მიიღო საქართველოს პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილისაგან, სადაც ჩვენს პრეზიდენტი, სხვათაშორის, ამბობს:

„მე ვფიქრობ, რუსეთმა აღიქვა, რომ კონფლიქტების მოგვარებისათვის ამ რეგიონში საჭიროა თანამშრომლობა. გამაფრთხილებელი სინგალები, რომლებიც დასაუღეთმა ვაგვამენა მოსკოვის მიმართულებით, ნამდვილად სასარგებლო იყო“.

„რუსები თავს დამცირებულად გრონობენ, და ისინი ეძებენ მიზეზებს. დამცირებთა თვლიან ისინი იმას, რომ მათი იმპერია დაინტრა, და საქართველო იყო ამ იმპერიის წალკოტი. რუსეთის პოლიტიკური კლასის დიდი ნაწილი ამბობს ღიათ, რომ მათ სურთ ძველი იმპერიის ისე-ვადღენა. ნათელია, ეს შეუძლებელია. არსებობს აგრეთვე მრავალი რუსი პოლიტიკოსი, რომელთაც სურთ რუსეთის მოღერნიზაცია, მისი კომკურენციის უნარიანობის მრდა. და რუსეთს აქვს მისი ვაღელენის ორი სფერო საქართველოში აფხაზეთსა და შიდა ქართლში.“

„სამხრეთ ოსეთი არის იმდენად მცირე, რომ მისი მოსახლეობაა დაახლოებით 10 000-სი სულია. ბეერ რუსს იმის წარმოღვენაც კი არ აქვს, რამდენად პაგარა ის. მაგრამ ისინი იყავენ სამხრეთ ოსეთს, რადგან იგი სიმბოლოა დაკარგული სიღლისა“:

„ახსოვთი – „...ეს არის სხვა პრობლემა. აფხაზეთი იყო საბჭოთა კავშირის წალკოტი, მაგრამ ახლა იქ უხმობობს 45 000-სი აფხაზი. ქართველები კი ვამღვენელ იქნენ. აფხაზეთს, როგორც ის ღღეს არის, არ შეუძლია ვანეთარება. აფხაზეთს არ შეუძლია საქართველოს ვარეშე არსებობა.“

„ჩემთვის ამ პრობლემის სამხედრო ძალით მოგვარება წარმოუღვენელია, ტექნიკურადაც რომ შესაძლებელი იყოს“.

„მაგრამ სხვა მხარეც აქვს აფხაზეთის პრობლემას: ქართველები ვანღვენელ იქნა აფხაზეთიდან.... ეს გრადელია ვანხორციელებულ იქნა არა არმიის დიდი, არამედ მცირე ნაწილებით, უმთავრესად რამდენიმე ათასი რუსი ჯარისკაცებით, და მათთან ერთად იბრძოდენ ჩენი რეზემები, რომელთაც მეთაურობდა მამილ ბასაევი. მაგრამ კიდევ ერთხელ ვივორებ: ჩვენ არ ვცინდა სამხედრო ოპერაციები. აქ აღამიანებს აქეთ სამოქალაქო ომის 10 წლის წინანდელი ვამოცილება, და არ სურთ სამხედრო ძალის ვამოყენება“, - დასძინა საქართველოს პრეზიდენტმა მიხეილ სააკაშვილმა.

ვიმეღვენებთ, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტის ჯორჯ დაბლიუ ბუშის ვიმიტი საქართველოს დედაქალაქ თბილისში, რომელიც ჩაგარდა 2005 წლის 10 მაისს, მას შემდეგ, რაც ჯორჯ ბუშმა 6-დან 9-ა მისისაღდ ჰოლანდიას, ღაგვის და რუსეთს ესტუმრა, - დაღებით მუგაღვენას მოახლენს რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობის ნორმალშიზაციამდეც, რაც, უღვათა, მისასაღმებელია.

ვლადიმერ პუტინი და ვლადიმერ ჯირინოვსკი

“რეიტერის სააგენტოს” ცნობით მოსკოვიდან, 2005 წლის 30 მარტს, რუსეთის დეჰამი ადგილი ჰქონდა ხელსართულ ჩხუბს ლიბერალ-დემოკრატიული პარტიის ლიდერს, დეჰუტატ - ვლადიმერ ჯირინოვსკისა - და “როლინას”-პარტიის ლიდერს, დეჰუტატ - ანდრეი სველიოვს - შორის, რომელშიც ჩაერია პარლამენტის 20-მე მემბი დეჰუტატები. “მან დეჰუტატები ჩვენ, ამ მამაბაღმა”, - თქვა ჯირინოვსკიმ. მაგრამ ამან არ უწყედა მას: ამ ინციდენტის გამო - ვლადიმერ ჯირინოვსკის - ერთი თვით სიტყვის თქმა აკრძალა დეჰამში.

და, ჩვენთვის, ეს ფაქტი გახდა საბაზი გამოკვეყნებით გაშვების - “სარკმელი საქართველოს” იუმორისტული(?) “ლია ბარათი” პრემიულენტ პუტინისადმი - ვლადიმერ ჯირინოვსკის შესახებ, სადაც ნათქვამია:

კ.ი. - “სარკმელი საქართველოსი”, დეკემბერი, 2004 წელი

როცა ჩრდილოეთი ამერიკა პროკოპანის გვიწყობს, გსოფლიოს ისევ და ისევ უნდა ვივხსნათ ვიხიეულ სუსლოვის დოქტრინა, რომელიც მან გავსული საუკუნის 80-იან წლებში ჩამოაყალიბა თვების ავალსახსნე-აგულ დახურულ მოხსენებებში. ყველა ჯარის ჟირინოვსკევი და სხვა დარბილორები დღესაც სუსლოვის ჯემოვ-სენებული დოქტრინით მანამარბონ ზრკო-ლას სახარბოვალსა და სახარბოვ კავკასიის სხვა მხარბების არასტაბილურობისათვის და ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის ნი-ნებადგება.

ლია ბარათი

ვის ალბატაბულაბას, ბატონ ვლადიმერ პუტინს

როგორ ითმენთ, პრეზიდენტო პუტინო, ჯირინოვსკის - უზრდელსა და უტყინოს?

ძალზე მალე ჩამოვართმევთ ანგარიშს ცინიკურად მოსიინებს ვაგრაშ.

იმიტომ რომ ბოლოში არის გაძობარი და უსემად დაგვირღვია სახელო.

იმიტომ რომ სურს, სამშობლო წაგვართვას და მასუხის უფლებასაც აბარ გვართვას.

საქართველოს ასეთებს რომ უსეფით დეჰითი არ გწამთ, რუსებო და რუსებით.

და თქვენც თუკი დემოკრატიით, პუტინო, როგორ ითმენთ თავსედსა და უტყინოს?

პარტიზანული მხარბობის - თეთრი ლეგიონის“ პრესენტრი

რუსეთი ექსტრემიზმის მხოლოდ “წამხალსებელია?..”

I.

ვითომ რუსეთი ექსტრემიზმის, სეპარატიზმის მხოლოდ “წამხალსებელია” საქართველოში, თუ საქართველოს არა მარტო ტერიტორიული მთლიანობის შენიღბული მტერი, რომლის დროს რუსეთი შეიარაღებულ ძალებსაც კი იყენებს, შავი ზღვის სამხლო ფლოტის ჩათვლით, საქართველოს წინააღმდეგ, როგორც ეს მოიმოქმედა ჩვენი სოხუმის დაპყრობისას 1993 წლის 27 სექტემბერს თითო-ორილა აუხაზი ექსტრემისტების ნიღბით?..

II.

ამ პრობლემაზე საუბრის საბაზი, ამჯერად, მოგეცა ჩვენი აუხაზეთის “ნამესტნიკის” ს ე რ გ ე ი ბ ა ლ ა ფ შ ა ს ინაუგურაციამ, სოხუმში, 2005 წლის 14 თებერვალს, რომელსაც, – რუსეთის ბრძანებით, – უამრავი სტუმარი დაეწრო ჩრდილოეთ კავკასიის თითქმის ყველა რესპუბლიკიდან, მოსკოვიდან და რუსეთის მრავალ რეგიონიდან. მემბოელი კრასნოდარის მხარის მრავალრიცხოვან დელეგაციას, მავალითად, ხელმძღვანელობდა გუბერნატორი ალექსანდრე გკაიოვი; ყარაჩაი-ჩერქეზეთის დელეგაციას – მუსტაფა ბაგდიევი, და, წარმომადგენით, შიდა ქართის, რუსეთის მიერ სამხრეთ ოსეთად მონათლული ოქტის მეთაური ედვარდ კოკოითი კი. ამ აქტივით, როგორც ამბობენ ხოლმე, ამჯერად დამთავრდა ჩვენი აუხაზეთის რუსეთის მიერ გათამამებული პრემიენგის არჩევნების კომედია, და სერგეი ბალაფშა გახდა აუხაზეთის პრემიენგად-წოდებული “ნამესტნიკი”, ხოლო რ ა უ ლ ხ ა ჯ ი ნ ბ ა ვახდა ვიცე-პრემიენგე, ანუ რუსეთის “ვიცე-ნამესტნიკი” ჩვენს აუხაზეთში. და ამგვარი კომედიის გათამამება ხდება ჩვენს სოხუმში იმ დროს, როცა დიდმყობელი-შოინისგები, აგერ უკვე ათი წელწადა, ცილობს მიწისაგან-პირისა ალგაეონ ჩეჩენი ხალხი, რომელიც იბრძვის როგონული თვითგამორკვევისათვის.

III.

რუსეთი კი ისე გათამამებს ჩვენ, კავკასიელებს მათ მერ გათამამებულ კომედიაში, რომ ჩვენ, კავკასიელები ღგმანეთის სისხლსაც კი ვფერთი რუსეთის ისეე ვაბატონებისათვის კავკასიაში, რომლის სასირცხილი მავალითადა, მრავალ სხვა მავალითადა შორის, თვით ჩვენი სოხუმის დაპყრობა რუსეთის შეიარაღებულ ძალების მიერ, რომლის დროს, – წარმომადგენით: –ჩეჩენების ბასაეის რამსეი კი ჩამდგარი იყო რუსეთის იმპერიული ნოსტალგიის სამსახურში და “ზაგონიანის ბატალიონებთან” ერთად იბრძოდენ საქართველოს და ამის ჩვენი აუხაზეთის წინააღმდეგ.

IV.

ანგიკერი რომაული ხალხური სიბრძნე ამბობს: როცა იუპიტერი, ე.ი. ღმერთი განსწირავს რომელიმე ხალხს, მას დაუკარგავს აზროვნების უნარიანობას!.. იუპიტერმა=ღმერთმა დაგვიფაროს, რომ კავკასიის ერები და ეროვნებები აქამდე ვიყოთ მისულ. მაგრამ გასაკვირია, როგორ ახერხებს პოსტკოლმევიკური რუსეთის დიდმყობელ-შოინისგები იმას, რომ ჩვენი ერებისა და ეროვნებების განსამდეული ნაწილი თვითონ იბრძვის თვითლიკვიდაციისათვის, როცა რუსეთის იმპერიის სამსახურში, უთაეისუფლებობას, მონობას უპირატესობას ანიჭებს ვიდრე ეროვნულ თაეისუფლებას?..

V.

ნთუ ყველაფერი ეს არ ესმით ბალაფშებს, ხაჯინებებს, ბაგდიეებს თუ კოკოითებს?.. რა თქმა უნდა, მოდლაგებს ყოველ ერში, ყოველ ეროვნებაში იპოვით, მაგრამ რუსეთის დიდმყობელი-შოინისგები რომ ჩვენ, კავკასიელებს თვითმოსპობისაკენ, თვითლიკვიდაციისკენ დიათ მოგვიწოდებს, როცა ისეე გამყავებულ იმპერიულ იდეოლოგიას –“დაანაწილე და იბატონეს” – ახორციელებენ არა მარტო ჩვენს აუხაზეთში?.. ნთუ ამის მყვირალა მავალითი არ არის ე.წ-ლი “სუსლოვის სული”, რომელშიც მიხილ სუსლოვი, – ეს თითქოს “მსოფლიო პროლეტარიატის” იდეოლოგი, სინამდვილეში რუსი ნაეისტი, რასისტი, – ქართველი ერის საქართველოდან განდენის, ქართველი ერის ლიკვიდაციისკენ მოუწოდებს?.. ნთუ ეს და ამის ანალიტიკური უამრავი შუაქტი არ არის საკმარისი, რომ ჩვენ კავკასელებმა ჩვენი ეროვნული ღირსება დაეიცავთ და არ გაეებათ დიდმყობელ-შოინისგების იმპერიულ მახემა?..

VI.

სამწუხარო, საეალალო, რომ ამჯერათ რუსეთის “ნამესტნიკის” – სერგეი ბალაფშა – ინაუგურაცია გახდა ჩრილოეთ-კავკასიელთა ამგვარი მორჩილების, მონობის მავალითი. ბალაფშამ და მისმა მსგავსებმა, როგორც ჩანს, კავკასიელთა სიამაყე, ადამიანური ღირსება მიიციწყეს და რუსეთის დიდმყობელ-შოინისგების იმპერიულ პოლიტიკას უჭერენ მხარს, და, როგორც ჩანს, არც კის ესმით, რომ ამით თვითლიკვიდაციის უწყობენ ხელს.

VII.

მაგრამ, ამ ვებგვერდებზე არ უნდა დაიფიქსონ, რომ რუსეთი არის კავკასიაში ექსტრემიზმის მთავარი მარტო "წამხალისებელი", არამედ თვითონაც გამოდის ექსტრემიზმის როლში, ამჯერად, აფხაზისა და ოსის ნიღბით. არ უნდა გაეიფიქროთ, რომ აფხაზეთი და ჩიქეთი საქართველოს ძირძველი ტერიტორია, ქართველური გომების - აფხაზ-მეგრულთა - სამშობლოა. ჩვენ გვჯერა, რომ მალე დადგება დრო, როცა რუსების მიერ საქართველოს ამ ტერიტორიიდან განდევნილი 300-ათასზე მეტი ქართველობა, ისევე დაბრუნდებიან თათავით სახლკარში; და ამისათვის უნდა იღვეოდეს თვით სერგეი ბლაჟუშკო, თუ ის ნამდვილად აფხაზი და ამით ერთიანი და განუყოფელი საქართველოს სამი-ათას-წლოვანი სახელმწიფოებრივი ცხოვრების მემკვიდრეა.

პარლო ინსაროძე
პარიზი, 2005 წლის 21 აპრილი

ასლან მასხალოვის მკვლელობა

I.

ასლან მასხალოვი, ჩეჩნეთის რესპუბლიკის ხალხისაგან არჩეული პრეზიდენტი, "ბრძოლებში მოკლეს" რუსეთის საოკუპაციო ჯარებმა 2005 წლის 8 აპრილს, როგორც ეს რუსეთის საიდუმლო სამსახურის უფროსმა ნიკოლაი პატრუშევმა აცნობა რუსეთის პრემიერ ვლადიმერ პუტინს, რის გამო ვერმანელი მიომხილველი - დანიელ ბროსლერი - წერს:

"პუტინის საეკო ტრიუმი". "ვლადიმერ პუტინის სახე რჩება ამ გამარჯვების სათაში შეუცნობელი... პუტინის საიდუმლო სამსახურის უფროსმა ნიკოლაი პატრუშევმა პირადათ აცნობა მასხალოვის მოკლა და ეს ასახა როგორც გამარჯვება საერთაშორისო ტერორიზმის წინააღმდეგ. ეს კი ორმხრივ არის სიყალბე: მიუხედავად იმისა, რომ ჩეჩნეთში უცხოელებიც იბრძოდნენ, მასხალოვი არასოდეს არ ყოფილა საერთაშორისო მასშტაბით მომჭმედი ფიგურა. ის იბრძოდა რუსების წინააღმდეგ, თუ როგორი იყო მისი ტერორისტული ხერხები ამ დროს - ძნელი განსაჯელია. მასხალოვი, სულ ცოტა სიტყვიერად, ყოველთვის ემიჯნებოდა დაუნდობელი ტერორისტების უფროს შამილ ბასაევის. მრავალი მიზეზის გამო, მასხალოვის მოკლა აღამიანებს არც ჩეჩნეთში და არც რუსეთში მშობლიანობას ვერ მოუტანს. თავის დროზე თავისუფლად არჩეულ პრეზიდენტს სურდა მოლაპარაკებები. შესაძლებელია ის იყო აჯანყებულთა უკანასკნელი ხელმძღვანელი, რომელსაც შეეძლო თავდაპირვლი მოქმედება. მართალია, სეპარატისტები, როგორც ჩანს, თავდაცვაზე ვადასული, მაგრამ რუსეთი მხოლოდ სამხედრო ძალით ვერ შეძლებს ტერორის ბუდეების ჩახშობას. ამას ემატება კიდევ: მოკლავე ისეთ კაცს, როგორც მასხალოვი იყო, მის მიმდინრებში იმავე დროს იქმნება წამებულის ლეგენდა".

ესპანეთის გაზეთი "ელ მუნდო", რომელიც გამოდის მადრიდში, მასხალოვის მოკლასთან დაკავშირებით, წერს:

"მასხალოვი მოკლა რუსეთის არმიამ. ამით პუტინი კიდევ ერთხელ აჩვენებს მთელი მსოფლის, რომ მისი ხელისუფლების გატეხას არაფერს საერთო არ აქვს დემოკრატის ელემენტარულ წესრიგთან. პუტინს მიაჩნია, რომ ჩეჩნეთი მისი საკუთარი ვარა, რომელიც უნდა შეინარჩუნოს, რომლითაც აგრეთვე რუსეთის დანარჩენ ნაწილებში მის ძალას ამტკიცებს. ამ დროს პუტინი სარგებლობს გულგრილობით, რომელსაც დასაულები იჩენს აღამიანის უფლებების დარღვევისას კავკასიაში"

II.

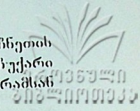
ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა რუსეთს მოუწოდა კონფიქტის პოლიტიკური გზით მოგვარებისაკენ. "ჩვენი პოლიტიკა რჩება უცვლელი", - განაცხადა აშშ-ს საგარეო საქმეთა სამინისტროს სპიკერმა - რიჩარდ ბუშერმა - 2005 წლის 8 მარტს ვაშინგტონში. რულოლუ ბინდინგი, ევროპის საბჭოს მეთვალყურე ჩეჩნეთში, კი ამბობს, რომ მოსალოდნელია ძალადობის გაძლიერება კავკასიაში. რუსეთის აღამიანის უფლებათა ორგანიზაცია "მემორიალი" მწუხარებას გამოთქვამს მასხალოვის მკვლელობის გამო. "ის იყო ერთადერთი, რომლის მეშვეობით შესაძლებელი იქნებოდა კონფლიქტის მშვიდობიანი მოგვარება", - ნათქვამია "მემორიალის" განცხადებაში.

III.

"ჩეჩნეთის კონფლიქტში ჩარეული მხარეები ემბადებიან ძალადობის ახალი გამოყენებისათვის". შამილ ბასაევიმ ჩეჩნეთის ახალ პრეზიდენტად გამოაცხადა შეიხი ა ბ დ უ ლ ხ ა ლ ი მ ი, რომელიც ყოფილა "შარიას უმჯანესი სასამართლოს თავმჯდომარე".

38971

IV

ასლან მასხალოვის მეკვლეობაში, როგორც ჩანს, ჩარეულია კრემლის ერთგული ჩვენთვის მოთვრობა რ ა მ ს ა ნ კ ა დ ი რ ო ე ი ს მეთაურობით. "მასხალოვის მოკვლა არის სასურველი ყველა ჩვენთვის ქალისადმი, 8 მარტს, ქალთა საერთაშორისო დღეს". - განაცხადა რამსან კადიროვმა, რუსეთის ტელევიზიის "ენ-ტე-ვეს" ცნობით.

"ელადიმირ პუტინი და შამილ ბასაევი ძალადობის ორი მიმდევარი, - ხასიათის, განათლებისა და შორალის განსხვავების იქეთ, - მიყვებიან სამხელ კვალს. მასხალოვის სიკვდილის შემდეგ, ბასაევის უკანასკნელი ჯგბირი დანერგულია; წმინდა ომი საეკვლა ისევე აღიარებულ იქნას დამონებული ჩვენების თავისუფლებისათვის ბრძოლად. ბასაევი ამბობს: "ეინც მასხალოვთან ერთად იბრძოდა, შეუძლია ახლა დაისვენოს. ეინც ალაპისათვის იბრძოდა, იგი განაგრძობს წმინდა ომის წარმოებას". - ნათქვამია ელტერ მაირის სტატიაში. ("შპ", 11-2005, გვ.120):

VI.

და აქ მივედით ყველაზე უფრო მტიკეულ პრობლემასთან კავკასიაში საერთოდ: პოსტბოლშევიკური რუსეთის ოსტატურად იყენებს "დაანაწილ და იბატორეს" იმპერიულ პოლიტიკას კავკასიაში, როცა თვით კავკასიელი ერებისა და ეროვნებების ექსტრემისტებს იყენებს სწორედ კავკასიის იმევე ერებისა და ეროვნებების დაპყრობაში, რაც გამომდინარეა არა მარტო ჩვენთვის, არამედ საქართველოშიც, როცა რუსეთის იმპერიის სამსახურში ჩაღვნი, ჩვენს აფხაზეთსა და შიდა ქართლში, აფხაზეთი, საქათველოში მცხოვრები ოსები და სომხები "ბაგრამინის რამებით", თვით ჩრდილოეთი კავკასიის ექსტრემისტებიც შამილ ბასაევის რამების ჩათვლით, რომლებიც, იმ დროს, კრემლის დიდმკერობელ-შოინისტებთან ერთად იბრძოდნენ საქართველოს წინააღმდეგ, რომლის დროს ქართველთა გენოციდისგანაც კი არ იხედდნენ უკან, და ამით ჭრიდნენ იმ ხეს, რომლის გოტებზე თვითონ იჯდნენ.

VII.

ეთომ ასლან მასხალოვის მეკვლეობა "საეკო ტრიუმფად" არ უნდა მივიჩნიოთ არა მარტო ელადიმერ პუტინისადმი მიმართებაში, არამედ თვით კავკასიის ერებისა და ეროვნებების თითოეულ ოროლა ექსტრემისტების მიმართებაშიაც, რომლებიც უცხო დიდმკერობელ-შოინისტებს მონებად გვესახება, ამჯერად, რამსან კადიროვის სახით, რომელიც ამაყობს იმით, რომ ჩვენი ხალხის მიერ დემოკრატიული გზით არჩეული პრეზიდენტი ასლან მასხალოვი მოკლა?..

კარლო ინასარიძე
პარიზი, 2005 წლის 15 აპრილი

კონფლიქტის კერები 2005 წელში

I.

გერმანელი ეურნალისტი - პეტერ მიუნხი("ზ.ე.", 5.1. 2005) - ასახელებს მსოფლიოში კონფლიქტის კერებს, სადაც 2005 წელში მოსალოდნელია მდგომარეობის კიდევ უფრო გამწვავება; და ერთერთი ასეთი კერაა, - ყოფილი იუგოსლავიის, ახლო აღმოსავლეთისა და სუდანის გვერდით, - კავკასია, სადაც რუსეთი, კავკასიის ერებისა და ეროვნებების დაპირისპირების გზით, ცდილობს ისე გაბატონდეს მთელ კავკასიაში, როგორც ეს იყო ბოლშევიკების დროს.

II.

ამ პრობლემას მეხეობ საქართველოს პრეზიდენტი - მიხეილ სააკაშვილი - ინტერვიუში, რომელიც მან მისცა დიდ გერმანულ გაზეთს - "შუდლინიც-ეაიგუნტს"(15.1.2005), რომელშიც იგი, სხვათა შორის, ამბობს:

რუსებს "...არ აქვთ გარსაკუთრებული უფლება ჩვენს სამინაო საქმეებში ჩაერიოს. მაგრამ, მიუხედავად ყოველგვარი დამახულობისა, ჩვენ არ ვასაზრდოებთ ანტირუსულ გრძობებს. ჩვენი ადამიანები აქ გამწარებული არიან რუსეთის პრეზიდენტის პოლიტიკით, მაგრამ არა რუსი ხალხით".

III.

"მე შეეპირდი ამომრჩეველებს, ჩემი პრეზიდენტობის დროს მოეგვარი აფხაზეთისა და შიდა ქართლის პრობლემები..."

ევენი როდიონოვის ბედი თუ უბედობა

I.

“ერი და რელიგია” – საკითხის ამგვარი წამოჭრის საბაზი ვახდა ერთი ახალგაზრდა რუსი სალდათის – ევეგნი როდიონოვის – ბედი თუ უბედობა ჩვენეთში, რომელსაც აღწერს გერმანული დიდი ვაგნის “მიულდოიფ-ცაიგენი”(22.3.2005 წელი).

მაგრამ ჯერ ჩვენი თანამემულის – მეკმედ აბაშიძის – ამრი ერისა და რელიგიის ცნებათა ურთიერთობის შესახებ, რაც იძლევა ერისა და რელიგიის ცნებათა გარკვევის საშუალებას. 1905 წლის 10 ივნისს ქართველთა და ამერბაიჯანელთა ერთიან მემედ აბაშიძემ, მისთვის დაძახისათყებელი პირდაპირობითა და შემართებით, განაცხადა:

II.

“ბათომშიც სცადეს ორი სარწმუნოების ერის – ქართველი მაჰმადიანებისა და ქართველი ქრისტიანების გადაკიდება. მაგრამ ამოდ ჩვენ სარწმუნოებით თუმა მაჰმადიანები ვართ... მაგრამ ქართველებით ქართველები ვართ, ქართული სისხლი გვიღულს, სულითა და გულით ქართველები ვართ და ამიგომ ჩვენში ვერასოდეს ვერ მოიკიდებს ფეხს იმგვარი ქადაგება, რომელსაც მიზნად ეწევა ჩვენს მშობს – ქრისტიან ქართველებს ვადაგეიკოს და ჩვენსა და მათ შორის მრგობა ვაგაიკოს... ჩვენ ქართველები ვართ და ამით ვამაყობთ. მაგრამ განა საჭიროა ეროვნულ გრძობებზე ლაპარაკი? ჩემის ამრით, ამაზე ლაპარაკი ისევე მეგია, როგორც მეგია იმის თქმა, რომ მზე ანათებს!”

III.

ერისა და რელიგიის ცნებათა ურთიერთობის, სხვა სიტყვებით, “ერისა და ბერის” ცნებათა ურთიერთობის აღნიშნული განმარტება აქტუალურ ხასიათს დეულობს თუ მას გარეხილავთ შედეგით მართლაც აქტუალური ფაქტის მხედველობაში მიღებით, რომელსაც აღწერს გერმანული მიმოხილველ თაყის ცნობაში: “რაგომ ახალგაზრდა სალდათი, რომელიც ჩვენეთში დაიღუპა, ახლა როგორც წმინდანი ხობაშესხული”(“ზე”, 22.3.2005 წელი). ამ ცნობაში კვითხულობთ:

IV.

ლიუბოვ პოდიონოვას ვაეიშვილი – ევენი როდიონოვი – ვაიწყვის რუსეთის არმიამ, რომლის დროს იბრძოდა ჩვენეთში აჯანყებულებს წინააღმდეგ. ევენი, როცა იგი ყარაული იყო, ვაიკაყეს ჩვენში მარბოლავ და დააყენს არჩევიანის წინამუ: ან მოხსნა ჯარი, რომელსა იგი კისრზე ჩამოკიდებული ჰქონდა და მიელო მაჰმადიანობა, ანდა, უარის შემთხვევაში, მოკლავდენ მას. ერგენის მაჰმადიანობის მიღებაზე უარი უთქვამს და აჯანყებულებს მოუკლავთ.

V.

ამის შემდეგ ლიუბოვ როდიონოვა წასულა ჩვენეთში, მისულა ჩვენ აჯანყებულებთან, დაუწყია მისი შვილის საფლავის ძეგნი, უპოვნია იგი, და ცრა თვის შემდეგ დადაუსენებია მის, მოსკოვთან ახლოსმდებარე დაბა კურილოვის სასაფლაოზე. აკლადამზე კი შემდეგი წარწერაა: “ევენი როდიონოვი, დაიბადა 1977 წლის 23 მაისს და დაიღუპა 1996 წლის 23 მაისს”. და ამის შემდეგ გრძელდება ლიუბოვ როდიონოვას ცხოვრების უცნაური მსვლელობა: ჩვენეთში, რუსეთის არმიის სარდლობამ როდიონოვას უთხარა, რომ ევენი იყო სანიშნო ქარისკაცი. იგი ჩვენებს ასი დღე ჩაუშყვედევით სარდაფში და როცა მას უარი უთქვამს მაჰმადიანობის მიღებაზე, მოუკლავთ.

VII.

და ახლა დაბა კურილოვის სასაფლაოს კონცხზე, სადაც განისვენებს იგი, ევეგნის დაბადებისა და დაღუპვის დღეს – 23 მაისს – ასობით მლოცველები მიდიან იქ და ქელს იხრიან მის წინამუ, რადგან ხალხი ევეგნის წმინდანად და წამებულად თვლის. ამის გამო რუსეთში ევეგნის საღიბედლად მისახლებობის საყოფილო მოძრაობა წარმოიშვა: უკვე 26 ეკლესიაში ხალხი ლოცულობს ევეგნის ხაგზე, ხოლო ალგაისში უკვე არსებობს ერთი ხისაგან აშენებული წმინდა ევეგნის ეკლესია, თუმა რუსეთის მარტლმადიდებელ ეკლესიას იგი წმინდანად არ შეურაცხავს.

VII.

ევენი როდიონოვის წმინდანად შერაცხვის მომხრეები ამბობენ, რომ სამხედრო ახალწვეულებს ჩვენეთში ეცხადებათ ევენი, იყავს მათ, რკუნავს ავადმყოფებს და ახდენს მტრების შერიგებას. ლიუბოვ როდიონოვას ამრით, ომს ჩვენეთში გააჩნია “რელიგიური ბრძოლის ნათელი ხასიათი”. ლიუბოვ როდიონოვა 29-ჯერ ყოფილა ჩვენეთში, უკანასკნელად, ამ რამდენიმე კვირის წინათ, და – როგორც მან თქვა – “მე ჩაუტანე ჩვენს ბიჭებს” ვიგარები, წიგნები და ცივარტებით. მაგრამ როდიონოვა ეჭვის თვალთი უყურებს ოფიცრებს, ხოლო პრეზიდენტი პუტინი კრემლში ვჯაყრება, – წერს დანიელ ბროსლერი.

VIII.

ვითომ ქალბატონ ლიუბოვ როდიონოვასა და მის უკან მდგომთა აღნიშნული მიხედვლ-მოხვეული გზით შესაძლებელია რუსეთის უმოწყლავ ომის წარმოება ჩვენეთში მონათლულ იქნას “მსოფლიო გეროისტების წინააღმდეგ” ბრძოლა?.. ვითომ ჩვენეთში ჩვენები უფრო რუსული იმპერიალიზმის წინააღმდეგ და ერთნულთ თაყისულავისათყის არ იბრძვიან?..

IX.

რა თქმა უნდა, ყოველი რელიგიური რწმენა მეტ-ნაკლებად განსაზღვრულ როლს თამაშობს ერის ცხოვრებაში. მაგრამ შეიძლება რელიგიური რწმენის ისეთი ვაგვიყვება ერის რაობასთან, როგორც

ამას სწავლიან ყოველი ჯურის ექსტრემისტები განსაკუთრებით მაჰმადიანურ ქვეყნებში?.. ვახა ერი, ხალხი უფრო უარყოფითად უნდა უყურებდნენ არ არის, ვიდრე რელიგიური რწმენა, რაც შედარებით "ერისა და ბერის" ცნებებში?.. და ამის თვალსაზრისით მაგალითები არ მოიპოვება მსოფლიოს ყოველ კუთხეში. რომლის მაგალითია, თუ გნებავთ, გერმანია, საფრანგეთი თუ ჩვენი პატარა საქართველოც, სადაც ქართველი ერის განუყოფელი ნაწილებია როგორც ქრისტიანები, ისევე მაჰმადიანი ქართველობა, თუმცა ქართველი ერის ბაზა, ამ უკანასკნელი ორი-ათასი წლის განმავლობაში, ქრისტიანობა უნდა იქნას მისიველი?..

X.

და ჩვენს მიერ მოყვანილ მაგალითებს რომ "ერისა და ბერის" თვალსაზრისიდან ჩაუფიქრდეთ, ვითომ რუსი, 19 წლის ახალწვეულის – ევგენი როდიონოვის – დაღუპვა ჩვენეთში, გამოდგება რუსეთის იმპერიული ომების გასამართლებლად ჩვენეთში, სადაც ჯერ მეფის რუსეთი, შემდეგ ბოლშევიკური რუსეთი და ახლა პოსტბოლშევიკური რუსეთი იბრძვის, იარაღის ძალით, პატარა ერის – ჩვენეთის – დასამონებლად?..

XI.

"ნურაინ ფიქრობს, რომ სარწმუნოება და ეროვნება ერთი და იგივეა... გახსოვდეთ, რომ ჩვენი ხსნა, ჩვენი ბედნიერება საქართველოს ერთობაშია!", – ამბობდა 1905 წელს ასლან აბაშიძე. და ამგვარი რწმენით გვსურს ვუსურვოთ თავის-უფლება ჩვენს მემობელ და მონათესავე ერს ჩვენებს, რომელიც იბრძვის ეროვნული თავისუფლებისათვის, რამაც იგულისხმება ყოველი ჯურის ნაციონალური და სარწმუნოებრივი ექსტრემიზმის დაგმობაც.

კარლო ინასარიძე
პარიზი, 2005 წლის 10 აპრილი

გელოდა დედა...

ძღვნად ბრძოლის ველზე დაღუპულ მებრძობარს.

როს შემოგზნებ გიციანი მყისვე პირზე ჯერ კიდევ გაჩნდა ლიმილი, უმაღლესი მიზნები შენსა წადილისა გაიფიქრე შენი გულისტკივილი... შენ გალაღებდა შენ მებრძობან ერთად თავისუფალი სამშობლოს ნახვა, ვაშას ძახილით; ქართულ ყვირით კავკასიონის მთის გადალახვა!.. და იქ, მთების იქით, ჩვენს ქვეყანაში შენ მოუთმენლად გელოდა დედა, შეახმა ხელი იმ ტყვიის მსროლელს, ვინც სასიკვდილოდ შენ გაგიმტაცა!.. ეხლა კი გმინავს, უსიზმრო ძილით, გმინავს ილუმნად, განუძრეველად და დილის სიო გიმღერის ნანას საფლავის პირზე უკანასკნელად... უნდა გიტყვიროთ? არა, არ გშევიწის, არ მოუხდება ვაჟკაცს ტირილი, სამშობლოსათვის ველზე დაცემულს, რად უნდა გლოვა, კენება, ჭკიტიანი!.. ქურთხეულ იყავ, მებრძოლო მზაო შენი სახელი უკვდავ დარჩება, ვფიცავთ შენს საფლავს, სისხლსა ავიღებთ როცა აღქმული წუთი დადგება!..
ლეგ. მ. მ.

ჩვენი საჭირობოროგო საკითხები

მ ი ლ ო ც ვ ა

ქართული ეროვნული საბჭოს ოფიციალური ორგანოს – “მებრძოლი საქართველოს” – სარედაქციო კოლეგია (პარიზი – ლევილი, ქართული მამული) საქართველოს პრეზიდენტს ბატონ მიხეილ სააკაშვილს და უკრაინის პრეზიდენტს ბატონ ვიქტორ იუშჩენკოს ულოცავს 2005 წლის ნობელის მშვიდობის პრემიის კარდიდაგად წამოყენებას ამერიკის შეერთებული შტატების სენატორების – ბატონ ჯონ მეკკეინისა და ქალბატონ ჰილარი კლინტონის მიერ.

აქვე ვაქვეყნებთ 2005 წლის ნობელის მშვიდობის პრემიის კანდიდატა წამოყენების ინგლისურ ტექსტს:

❖ U.S. Senators Nominate Saakashvili, Yushchenko for Nobel Peace Prize

📄 / Civil Georgia, Tbilisi / 2005-01-27 14:17:40

U.S. Senators John McCain and Hillary Rodham Clinton nominated Georgian President Mikhail Saakashvili and Ukrainian President Viktor Yushchenko for the Nobel Peace Prize, reported both Senator John McCain's news center and Senator Hillary Clinton's website on January 25.

In their letter, sent to the Norwegian Nobel Institute on January 24, the U.S. Senators praised the two Presidents for their historic roles in the freedom movements in Georgia and Ukraine.

"In leading freedom movements in their respective countries, [these two presidents] have won popular support for the universal values of democracy, individual liberty, and civil rights," the letter sent to the Norwegian Nobel Institute reads.

"We believe that the actions of Presidents Saakashvili and Yushchenko testify to the power of peace and human rights in their battle against oppression. Recognizing these men with the Peace Prize would honor not only their historic roles in Georgia and Ukraine, but would also offer hope and inspiration to those seeking freedom in lands still denied it."

ქართული ეროვნული საბჭოს ოფიციალური ორგანოს –
 “მებრძოლი საქართველოს” – სარედაქციო კოლეგია
 პარიზი – ლევილი, 2005 წლის 4 თებერვალი.

CHATEAU DE LEUVILLE
 10, rue Jules Ferry
 91310 Leuville sur Orge
 France

“დომინოს თეორია”

“აშშ-ს ყოფილი პრეზიდენტი დევიდ ეიშენჰაუერია დომინო-თეორიის ავტორი, რომლის თანახმად კომუნისტებისგან ჩამოშორებული ერთი სახელმწიფო, მის მეზობელსაც გარდაუვლად ჩამოშორებისაკენ უბიძგებს. ნახევარ საუკუნეზე მეტი ხნის შემდეგ, აშშ-ს ოცდა-მეთოთხმეტე პრეზიდენტის ეს დომინოს-თეორია ვრცელდება ყოფილი სსრკ-ს მოკავშირე რესპუბლიკებში. ამის თანახმად: ერთ კორუფციულ-ავტორიტარულ საელმწიფოს მიყვება მეორე, რომლებიც მიიღგვიან დემოკრატიისაკენ. საქართველოს 2003 წელს, მოყვა უკრაინა 2004 წელს, და ახლა 2005 წელს ყირგიზეთი, და მალე, სადაც, მინსკა და ალმატეს შორის, უნდა თავი იჩინოს რევოლუციურმა მოძრაობამ. ეს არის ის მასალა, რომლისაგან ოპოზიციონერების სიმზარი და გაბატონებულეთა დაცემა ხორციელდება – აღმოსავლეთ ევროპაში, კავკასიასა და ცენტრალურ აზიაში”.

“ რ უ ს ე თ ი გ მ ა გ ა ყ ა რ მ ე ა ? ”

რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობის გამო

I.

“რუსეთი ვგაგასაყარე იმყოფება. დღეს ამ დიდ ქვეყანაში მრავალი სისუსტე შეინიშნება: საქართველოსთან ურთიერთობაში გრადუციულ პრობლემებს უკრაინასთან პრობლემებიც დამატა... რუსეთი არის ქვეყანა, რომელიც ცდილობს ალაღვინოს იმპერიული სიმძლავრე, პირველობა მსოფლიოში. მაგრამ ისეთი შთაბეჭდილება მექმნება, რომ თვითონაც არ იციან, თუ რა უნდა იღონონ. უფიქრობ, რომ რუსები თუ გადაწყვეტენ მეზობლებთან უფრო თანამედროვე ურთიერთობის დამყარებას, ამით ისინი მხოლოდ გაძლიერდებიან. მაგრამ სადღესოდ, მათი პრობლემების რაოდენობა ამკარად ჭარბობს მათი ამბიციების ხარისხს”, – სამართლიანად ამბობს ჩვენი პრემიერ-მინისტრი მიხეილ სააკაშვილი.

II.

თუმცა აქვე ის დადებითი მოვლენაც უნდა აღვნიშნოთ, რომ რუსეთმა, მართალია არსებითად შინაგანი წინააღმდეგობის შედეგად, საბჭოთა კავშირი დაშალა, მაგრამ ამას მოყვა “ცივი ომის რკინის ფარის” გახსნა და ბოლშევიკების მიერ დაპყრობილი ქვეყნების თავისუფლება, რაც, უდავოა, ემიგრანტთა, დადებითი მოვლენებაც უნდა ჩაითვალოს. სსრკ-ის დაშლას კი მოყვა საქართველოს დამოუკიდებლობის ისევ აღდგენაც 1918 წლის 26 მაისის საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტის საფუძველზე. მაგრამ, როგორც ჩანს, სსრკ-ის დაშლას რუსეთის იმპერიული პოლიტიკაზე ხელის აღება არ მოყვა, და ეს არის ამგვამად რუსეთსა და საქართველოს შორის ნორმალური ურთიერთობის დამყარების მთავარი პრობლემა.

III.

და, ამ მხრივ, აშშ-ს პრემიერ-მინისტრის ჯორჯ ბუშისა და რუსეთის პრემიერ-მინისტრის ვლადიმერ პუტინის შეხვედრა – 2005 წლის 24 თებერვალს – სლოვაკიის დედაქალაქ ბრატისლავაში, რამდენადაც ჩვენ დიდ იმედებს ვამყარებდით, მხოლოდ “სტატუს-ქვოს” შენარჩუნებით დასრულდა, თუმცა ამერიკის პრემიერ-მინისტრმა, მის გამოსვლაში, საქართველო ოთხჯერ ახსენა. ბუშის მიერ საქართველოს რამდენიმეჯერ ხსენება პუტინთან მოლაპარაკების დროს კი დამამედებელია, რომ ამერიკა კვლავ შეუვლება დახმარება გაუწიოს საქართველოს ჩვენი სამინიშნო და საგარეო პრობლემების მოგვარებაში, რმლის ცენტრია საქართველოს გეოგრაფიული მთლანობის აღდგენა, რაც ხელს უშლის საქართველოს პოლიტიკური, ეკონომიკური, კულტურული და სოციალური ცხოვრების რორმალურ წარმართვას.

IV.

პოსტბოლშევიკური რუსეთი კი ისევ განაგრძობს მეფის რუსეთისა და ბოლშევიკური რუსეთის იმპერიულ პოლიტიკის საქართველოს მიმართ, რომლის გარდაღება, როგორც ჩანს, ჯორჯ ბუშმა, ამჯერად, ეერ მოახერხა, თუმცა მან ვლადიმერ პუტინს მოუწოდა, რომ რუსეთის “მომავალი ევროპულ ერჯახში და გრანსკლანტიკურ ერთობაშია”, რაც მეზობელ სახელმწიფოებთანაც მეგობრულ რთიერთობის განხარებასაც გულისხმობს. ამდენად, თუ რუსეთი განახორციელეს დემოკრატიული, სამართლებრივი სახელმწიფოს მოთხოვნებს, რაც, გასაგებია, თავისთანავე აქვეყნს პრესისა და ამრის გამოთქმის თავისუფლებასაც, მაშინ შესაძლებელი გახდება რუსეთისა და ამერიკის ინტერესების ბალანსირება კავკასიაშიც. მაგრამ, როგორც ჩანს, რუსეთი უფრო ისევ გაბატონებას ცდილობს ე.წ. “ახლო მეზობელ” ქვეყნებზე, ვიდრე მეგობრულ ურთიერთობას, რომლის დღს რუსეთი ოსტატურად იყვევებს საქართველოში თითო-ოროდა აფხაზსა და ოს ექსტრემიდებს საქართველოს გარდაუვალი ინტერესების წინააღმდეგ, რის შედეგადაც 300-აისტე მეტი გარტყელის გასახლება მოყვა ჩვენი აფხაზეთიდან გასული საუკუნის 90-თიან წლებში, რომლებიც თავგადავით სახლკარში დაბრუნებას ელოდებიან უკვე აკერ მეთორმეტე წელწაღია.

V.

აღნიშნული ურთიერთობა საქართველოსა და რუსეთის შორის, გასაგებია, საქართველოს საგარეო და სამინიშნო პოლიტიკის კენაშია, რომლის მოგვარება ჩვენგან, საქართველოს მხრიდან – დიდ დამლომატიურ მოქმედობას მოითხოვს, რომლის დღს, როგორც ჩანს, რუსეთი არ აპირებს მის დამაშალ შუასაუკუნოვან იმპერიულ პოლიტიკაზე ხელის აღებას. ამის შედეგი იყო და არის ის, რომ საქართველოში – რუსეთის პაგონობის თითქმის 200-სი წლის განმავლობაში – უპიფელეს ყოფილია, იჩაგრებოდა არა საქართველოში მცხოვრები აფხაზი თუ ოსი, არამედ ქართველები.

VI.

სხვა სიტყვებით: რუსეთის დიდმყოფელ-მოვიანისგებმა შეძლეს, კავკასიაში მათი ბატონობის განმავლობაში ის, რომ ჩვენი ძნები – აფხაზეთი კი – აამხერეს ქართველობის წინააღმდეგ, რითაც

რუსეთი ჩვენს, ე.ი. ქართველების წინააღმდეგ აბრძოლებდნ და აბრძოლებენ თვით ჩვენს ძმებს, კავკასიელებსაც. ვითომ ჩვენს კავკასიელებს არ ესმოდათ, და მოგიერთებს ღღესაც არ ესმით, რომ ისინი იმ ხეს ჭრიდნ და ჭრიან, რომლის გოგმე თვითონ იჯდნ და მიან?..

VII.

ამგვარი მყვირალა ფაქტების მოწმენი ვაგზდით ჩვენ, გასული საუკუნის 90-იან წლებში, როცა აუხაზები და საქართველოში მცხოვრები ოსები თუ სომხებიც კი – საქართველოს წინააღმდეგ იბრძოდნ რუსეთის შეიარაღებული სახმელეთო, საჰაერო და სამღვაო ძალებთან ერთად, რომელთა შორის იყუნენ აგრეთე ჩეჩენი ბასაევის რამმელებიც სხვა ჩრდილოთ კავკასიელთა "მოხალისეების" ჩაიუვლით.

VIII.

ამდენად, რუსეთი "გზაგასაყარზე" იმყოფებოდა და იმყოფება ამჯერადაც, რომლის დროს რუსეთი თავისთავს არც ევროპისა და არც აზიის ნაწილად არ თელის, რადგან მას, როგორც ჩანს, სამღვარი საერთოდ არ გააჩნია: მისი სახელმწიფოებრივი სამღვარი იქ არის, სადაც "კალაშნიკოვის იმპერიას", რის გამო რუსეთს მხოლოდ ირონიულად არ უწოდებენ "კალაშნიკოვის იმპერიას", რომელიც საქართველოს ისევე ემუქრება პირდაპირი თუ არაპირდაპირი ჩაყლაპვით.

IX.

და ამგვარ რთულ პირობებში, არა მარტო კავკასიაში, რუსეთს, წესისა და რიგისაკენ, მოუწოდებს აშშ-ს პრეზიდენტი ჯორჯ ბუში, რომელიც ყველა იმ ხარეგს აესებს, რომელიც დარჩა დიდმკყობელ-მოვიინსტებს შუა აზიაში თუ კავკასიაში. მაგრამ – რუსეთისაგან განსხვავებით – ამერიკა კი არ ცდილობს ამ ქვეყნებზე გაბატონებას, არამედ ამ ქვეყნებში ერისა და პიოიუნების თავისუფლების დანერგვას, რაც უსიტყვება აშშ-ს მისიას მთელს მსოფლიოში, ე.ი. დანერგილ იქნეს დემოკრატია და ამით თავის-უფლება ყოველ ერში.

X.

აქ კი, აშშ-სა და საქართველოს გარდაუვალი ინტერესები ესაბამება ერთმანეთს; და რუსეთიც ამ სფეროში ექცევა თუ იგი აღნიშნულ "გზაგასაყარზე" პირს ევროპისაკენ იბრუნებს, ამერიკას წაბაძავს, და ამით კეთილმემობლური დამოკიდებულების გზას დაადგება საქართველოსთან ურთიერთობის სფეროშიც. ამგვარი პოლიტიკა კი, უდავოა, სასარგებლო იქნება არა მარტო საქართველოს, არამედ რუსეთისათვისაც კი.

კარლო ინსარაიძე
პარიზი, 2005 წლის 21 აპრილი

ქართველი რომ ვარ

ქართველი რომ ვარ, დღეს სიამაყით
მე ეს მღმერთებს,
სხვა საამაყო არც
არა მიანდა,
დიდებას აფრქვევს
კრწანისის ველთან
ფერად საყვარლებს
ჩაგვიანი სმა
არაგვიდან,
არაინ გაბედოს
ბუმბერაზი
სულს ხელყოფა —
ქართველი რომ ვარ, საამაყო მე ეს მეყოფა!

რუსეთი – “სკინჰედის რესპუბლიკა?..”

I.

“სკინჰედის რესპუბლიკა” – “რუსეთში გავლიეებული ანგისემიტიზმი” – ასეთი სათაროთა და ქვესათაროთა აქვეყნებს ვრცელ სტატიას ემილ ჰეინი (Emil Pain, SZ-17.2.2005) რუსეთში ამჟამად არსებული მდგომარეობის შესახებ, რომელშიც იგი, სხვათა შორის, წერს

“აუშეიციეს საკონცენტრაციო ბანაკის განთავისუფლების 60 წლისთავის აღნიშვნის წინა პერიოდში, მოსკოვის სუთასმეგრემა ცნობილმა პირმა, მათ შორის 20 ღუმის კომუნისგ- და “სამშობლოს” პარტიის დეპუტატებმა, მოაწერეს ხელი მოწოდებას რუსეთის პროკურორისადმი, რომელშიც მოითხოვენ იურიდიული ნაბიჯების გადადგმას “ყველა რელიგიური და ნაციონალური ებრაული გაერთიანებების წინააღმდეგ”. ამ მოწოდებაში ნათქვამის, რომ “ებრაული რელიგია ადამიანის სიძულვილითაა გაღვნილი” და “რიგულური მკვლელობისგანაც არ იხევეს უკან”. და არაიენ არ გალაშქრებულა ამგვარი მანიფესტის წინააღმდეგ”, – წერს ემილ ჰეინი და განაგრძობს:

“რუსების ანგისემიტიზმის მეუქრებელი მრდა გამოიწვია უცხოელთა სიძულვილმა, რომელიც მოყვა ომს ჩვენთში, მაგრამ ამასობაში, როგორც ეცხება, მოედვა სხვა ხალხებსაც: უკვე არსებობს უცხოელთა სიძულვილის ორი სახე: პირველია ქსენოფობია რუსი ხალხების მასებისა, პიეფყოფლისა, კავკასიელების, შუაზიელების, მუსლიმანებისა და ბომები – წინააღმდეგ; და მეორეა ელიტარული უცხოელთა სიძულვილი, რომელიც გამოიწვინა რუსი ნაციონალისტების იდეურ სამყაროდან, ადამიანებისაგან, რომლებსაც აკადემიური განათლება გააჩნიათ”. ამ წრეში პროგრამატული აზრია, რომ “არა-რუსმა ვერ უნდა დაიკავოს მთავარი ადგილები მთავრობაში, მასობრივ მედიუმებში, არმიამი და მილიციაში”.

“სოციოლოგიური გამოკვლევების თანახმად, რუსები სხვა ხალხების წარმომადგენლებს უკურებენ როგორც “სახელმწიფოს მტრებს”. რუსების 60 პროცენტი მხარს უჭერს ლომუნგს: “რუსეთი რუსებისათვის”.

“რადიკალური დაჯგუფებები – “ნაციონალური ფრონტი”, “სახალხო ნაციონალური პარტია”, “რუსეთის ნაციონალურად გაბატონებული პარტია”, პარტია “თავისუფლება” თუ “რუსეთის ნაციონალური ერთობა” – თანდათან ექცევა “სკინჰედის” მეტაფუნის ქვეშ”.
“2004 წელში სკიპედლებმა მოკლეს მოსკოვში 12 ადამიანი და დაჭრეს 40-ი. სანკტ-პეტერბურგში ოკლეს 7 ადამიანი და დაჭრეს 24-ი.”

“უკანასკნელად ვახშირდა დემონსტრაციები პერსონირებისა, რადგან მათ შეღავათები გაუქმეს. ამ დროდ შემთხვევით ვიყავი ქალაქ ვლადიმირში და ხელში ჩამივარდა პროკლამაცია მოთხოვნით – “რუსეთი ღუსებისათვის”, სადაც ნათქვამია, რომ სილაგაკე გამოწვეულია არარუსთა მეტაფუნით მთავრობაში: ესენია ებრაელი ფრადკოვი, გერმანელი გრეფი, ქართველი მურაბოვი”.

ღლეს უკვე ამ ნაციონალისტების პროგრამა ითვალისწინებს რუსეთის იმპერიის ისევეადგენას და რუსი ერის ისევე გაბატონებას, – ამბობს ემილ ჰეინი.

გერმანელი მიმომხილველი – დანიელ ბროსლერი –(მც-20.2.2005) – სტატიამი “რუსული შემოტევითი სიძულვილი” – “პრემილენტი ვლადიმერ პუტინი დარცხენილია რუსეთში არსებული ანგისემიტიზმით” – აღწერს რუსეთის გელარხის “ენ-გევეს” ერთ გადაცემის სერიალს – “ქარიერუ” – , რომელშიც კოსმონავტი ალექსი ლეონოვი იცავს რუსეთის ანგისემიტი კომუნისგ-გენერალ ალბერტ მაკაროვისაგან, რომელიც ამ ღუელში ამბობს, რომ “მას არაფერი საწინააღმდეგო არ აქვს ჩუკციების თუ თათარების წინააღმდეგ, მაგრამ მხოლოდ ებრაელების წინააღმდეგ”; და ისევე-და-ისევე იმეორებდა ყვირილით: “მათ მოიპარეს ყველაფერი, მათ მოიპარეს ყველაფერი”, და რომ ყველა ოლიგარხი ებრაელია, და რომ ისინი რუსეთის ბუნებრივ სიმდიდრეს იტაცებენ”. ამ ღუელში ალბერტ მაკაროვმა გაიმარჯვა ალექსი ლეონოვის წინააღმდეგ 53 296 ხმით 47 437 ხმის წინააღმდეგ”, – წერს დანიელ ბროსლერი და განაგრძობს:

“რამდენად რუსი ერის ეს მოაზროვნეთა ელიტა შორს მიდის ებრაელობის ბრალდებაში, ამის მაგალითია ალექსანდრე სოლჟენიცინი, რომელიც მის ნაწარმოებში – “ორასი წელი ერთად” – ებრაელებს რუსეთში “ციფვების სიას” სთავაზობს, რომლის თანახმად რუსი გლხობის ლითობას თუ რუსი ხალხის სამიწელ მიმწიფლობას ებრაელობას აბრალდებს. ამის ახსნას ცდილობს უფროსი რაიში ბერლ ლაზარი, რომელიც ამბობს, რომ როცა რუსეთში რაიმე სირთულე წამოიჭრება, მისი

ახსნისათვის ეძებენ “განგეუბის ვაჟს”. ამიგომ, ამბობს ის, ახლანდელი ანგისემიგური გალდა გამოიწვია პენსიების შეკეცამ რუსეთში”, – ამბობს “ზომიერი გონით”, უფროსი რაბინი ბერლ ლამარი.

მაგრამ, როგორც არა მარტო აღნიშნული ფაქტები ადასტურებენ, მდგომარეობა რუსეთში უფრო-და-უფრო მწვავედება რუს ხალხსა და არარუს ხალხებს შორის, ე.წ-ლი “ახლო სამღვარვარეთის” ხალხების - კავკასიელების, შუა აზიელების თუ ებრაელების – ჩათვლით, რომელთა შორის ვიყოფილებით ჩვენც – ქართველი ვრი, საქართველო. პოსტბოლშევიკური რუსეთით მიყვება მეფის რუსეთისა და ბოლშევიკური რუსეთის აწ უკვე დამყაყებულ იმპერიული პოლიტიკას, რომლის დროს რუსეთს, როგორც ჩანს, “ცა ქუდათ არ მიაჩნია და დედამიწა ქალამზად”. ამის მყერიალა ფაქტებია, თუ გნებავთ, დიდმყობელ-შოინისგების აგერ უკვე თითქმის თორმეტწლოვანი ვანუკითხავი ბაგონობა ჩვენს აფხაზეთსა და შიდა ქართლში ეთნიკური კონფლიქტების ნიღბით, რასაც მოყვა სამას-ათისზე მეტი ლგოლვილი, რომლებიც თავ-თავიანთ სახლკარში დაბრუნების გზას უღობას სწორედ რუსეთის ჯარისკაცები.

ამგვარად, რუსეთი ხდება “სკინჰედის რესპუბლიკა”, როგორც ამას წერს ემილ ჰეინი, რომელმაც, დანიელ ბროსლერის სიგყით, ბაგონობს სიძულვილი განსაკუთრებით კავკასიელების, შუა-აზიელებისა და ებრაელობის წინააღმდეგ და, როგორც ჩანს, რუსეთის დღევანდელი მთავრობა უტლურია, ან არ სურს ამგვარი ფაშისტური, რომ არ ეთქვავთ, – რასისტული პოლიტიკის წინააღმდეგ ვილაშქროს, და მხოლოდ “კოსმეტიკური” ღონისძიებებით ემაყოფილება, რაც რუსეთის დიდმყობელ-შოინისგების წისკვილზე ასხამს წყალს, რას – თავის მხრივ – შეიძლება საბელისწერო გახდეს თვით რუსეთისათვისაც.

ემილ ჰეინი-დანიელ ბროსერი- კი., მიუნხენი, 21.3.2005 წელი

მხოლოდ “კინკლობა და ცელქობა?..”

I.

“Something is rotten in the state of Denmark”=“რადაც დამალაა დანის სახელმწიფოში”. – კინალამ გაუარტყელი ამგვარი ვაჟიქრება საქართველოს ამეამინდელ სახელმწიფო წესწყობილებამზე, როცა გაუყენი 2005 წლის 7 იანვრის დაეას საქართველოს ყოფილ და ამეამინდელ თავდაცვის მინისტრებს – გიორგი ბარამიძესა და ირაკლი ოქრუაშვილს შორის, რომელშიც შემდეგ ჩაერია საქართველოს პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილი.

II.

ჯერ ვალაპარაკოთ ფაქტები: საქართველოს თავდაცვის მინისტრი ბაგონი გიორვი ბარამიძე ვალაყენებულ იქნა თავის თანამდებობიდან; იგი შეეცალა ბაგონმა ირაკლი ოქრუაშვილმა, რომელმაც დაუყონებოვ ვანყახდა: მან ვერ ვაივო, მისი წინამორბედი მუქაბილენი, თუ კაბინეტში ედინათ!.. და ბრალი დაღო მათი კორუფციამი. ბაგონი ოქრუაშვილი, მკვალისაღ, ამტკიცებს, რომ თავდაცვის სამინისტროს მუნობის სახურავის რემონტისათვის 201 000 ლარი დაისარჯა. ბარამიძის თანავუნდლები კი ირწმუნებანი, რომ სახურავის შეკეთებამზე მხოლოდ 23 656 ლარი დაიხარჯა. ამგვარი დარღვევები ეხება თყით დავით თყეპაბის მინისტრობის პერიოდსაც: ინურასტრუქტურის მამინდელმა უფრისმა თყმურ ლორიამ ფოთში საშხედრო ნაყისადგომები კერძო ფირმას უკანონოდ მიჰყიდა.

III.

საქართველოს ყოფილმა თავდაცვის მინისტრმა ბაგონმა გიორვი ბარამიძემ კი თავდაცვის აღყმინდელი მინისტრის ბაგონ ირაკლი ოქრუაშვილის ბრალდებას “აბსურდული” უწოდა და ხელსუფლების ერთიანობაში ვანხეთყილების შეგანის მცდლობად შეაფხას.

III.

ამ დავაში ჩაერია საქართველოს პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილიც, რომელმაც, სხვათა შორის, ვანაყახდა: “საკარისია, სახლდან გაუსლუყაყი რამლენიმე დღით, ჩემს მეგობრებთან კვარანაში, რომ მარტოღადარჩენილმა მიაყრობის წყკრება, დამიგუყეს რა ვარყი, დაუყონილყი დაწყვის

კინკლაობა და ცეკლეობა. უფრო სერიოზულად რომ ვთქვა, მინდა ყველამ გააყინოების, რომ ჩვენს ვარს ხალხს მიაყინოზა”.

IV.

და “აქეე და ახლაეე” ვამბობთ ჩვენ: “ხალხს მიაყინოზაში” ანეკარ “კინკლაობაზა და ცეკლეობაში” ფეკეები უფრო დრმად ხომ არ აქეს გაღვმელი ჩვენს სახელმწიფოში, ვიდრე ეს ერთი მსხვილითი გეკსახებთა?.. “რადეე”, თუ დამპალი არა, ვახმობს პროცესში ხომ არ არის ჩვენს სახელმწიფოში?..

V.

მაგალითები ვსური მოვიყვანით? – საქართველოს, ჩვენს რესპუბლიკურ ხანაში – დაწყებული 1918 წლის 26 მაისიდან – სულ ყველა ხაში პრეზიდენტი: ნიუ ვორდანიას 1918-1921 წლებში, ზეიად გამსახურდიას 1991-1992 წლებში, ედვარდ შევალდანიძე 1993-2003 წლებში, და საქართველოს დროებითი პრეზიდენტის ნინო ბურჯანაძის(2003-2004 წლები) შექმნე, ამჟამად ჩვენი პრეზიდენტია მიხეილ სააკაშვილი. მაგრამ რა? – დამოუკიდებელი საქართველოს რესპუბლიკური ხანის ფუქემდებული, “პატარა ოქროს ხანის”(1918-1921 წლები) “ოქროს თაობის” მეთაური, იმდენად “მივიწყებულია” ამჟამად საქართველოში, რომ მას ერთმა “მოწიქემ” ეწვია “ტელერეკიემი”(ტელეარხი “მშე”) ნიუ ვორდანიას ქართველი ხალხს “მთლადეკემ” კი ეწვია საქართველოს მეორე პრეზიდენტი ზეიად გამსახურდიას იმდენად ვახადეს დაეკოვინა საქართველო და გაუგებარ პირობებში დადეს. ედვარდ შევალდანიძე, რომელიც 10 წელმად იყო საქართველოს პრეზიდენტი, გადაეყენეთ “ვარდების რეკოლქიის” დროს, თქვა მისი საქართველოს პარლამენტიდან გაიქევა ჩვენი მაშინდელი კონსტიტუციის დარქეევის უდრია.

VI.

და ახლა? – საქართველოს საელმწიფოს მმართველს ჩვენი პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილი, ჩვენი პრევიერმინისტრი ზურაბ ვეანია, ჩვენი პარლამენტის თავქალმურე – ნინო ბურჯანაძე, ეს თავისებური “ტრიუმვირატა”, მაგრამ, როგორე ჩანს, მათს შორისეე არ უნდა იყოს ერთობა, რადგან საკმარისი ვახდა პრეზიდენტი წასულიყო უკრაინაში, რომ “მარტოლდარქენილმა მიაყინოზა წეერებმა... დაუკონებლიე დაიწყეს კინკლაობა და ცეკლეობა”..

VII.

ვითომ ვერ აღიქვამს ჩვენი პრეზიდენტი თუ რა შუფასებას აქეევის ეს ამ სიგეეებით საქართველოს პრევიერმინისტრს, პარლამენტის თავქალმურეს თუ მინისტრებს, დეკეტატებზე საერთოდ რომ არ ვილაპარაკოთ?.. ვითომ საქართველოს სახელმწიფო მაშინათეე ხელბა “კინკლაობაზა და ცეკლეობის” ბუე, როცა პრეზიდენტი ვიზილად მიდის უცხოეთში?.. ვითომ საქართველოს პრეზიდენტს ისე არ უნდა ჰქონდეს საქმე მოწერიტეული, რომ კანონდებლობის, მმართველობისა და მართმსაქულების ორგანოები ნორმალურად მოქმედებდეს პრეზიდენტის უცხოეთში მოგზაურობის დროსეე?..

VIII.

ამ მსურს ვთქვა ხალხური სიბრძნე “თეგბი თავიდან ჰყარს”, რაც ამ შემთხვევაში, უთუოთ, ვაღაპრებელი იქნებოდა, მაგრამ საქართველოს რესპუბლიკური ხანის ყველა პრეზიდენტისა და მათი ყველა მიმდევრებთა ურთიერთ დაგმობა, ვითომ იმას არ მეგეეულებს, რომ “რადეე” წესრიგში არ არის ჩვენს სახელმწიფოში?.. და ამის მიზეზი ხომ არ უნდა ვეებით ჩვენ არა მარტო ჩვენი პრეზიდენტისა თუ მინისტრებ-მთხელეებ-დეკეტატების მოქმედება-არმოქმედებაში, არამედ თუთი ჩვენში, საქართველოს მთელ მოსახლეობაში, რადგან ჩვენ თუთონ ავირჩიეთ ჩვენი ნებასუყელით ჩვენი ხელმძღვანელობა თეთი საქართველოს პრეზიდენტის წითელით?..

კარლო ინსარაძე
ლევლი, 2005 წლის 31 იანვარი

“უფრო ძნელია იცხოვრი თავისუფლების პირობებში, ვიდრე მონურ მდგომარეობაში, რადგან თავისუფლება არის გამოჩქევა, განუწყვეტილი ლტოლვა, თავისთავის ხრული კონტროლი, შეიძლება განწირვაც... თავისუფლება არის დამატეება იცხოვრო ვაბეე დულად და, გოჭქერ, ვმირულად.”

ყოჩე ლეევბრი, ტრანვი იხტორიკოსი

“პერესტროიკას” 20 წლისთავი

I.

მსკდომად 20 წელი ე-წლი “პერესტროიკას”, ე.ი. “გარდაქმნის” დაწყებიდან სამკოთა კავშირში, რასაც უარყოფითად გამოხატავდა დასავლეთის დემოკრატიული ქვეყნების არა მარტო მასობრივი ინფორმაციის მედიუმი. ამ ისტორიული დიდი მოვების შესახებ (“მც”, 11.3.2005) გერმანიელი მიმომხლველი – დანიელ ბროსლერი – წერს:

II.

“რუსეთში ეს ისტორიული თარიღი იგნორირებულია; იმ დროს, როცა მიხეილ გორბაჩოვი არჩეულ იქნა სსრკ-ის კომპარტიის გენერალურ მდივნად 1985 წლის 11 მარტს, ამით დაკრა ხანათა ცვალებადობის შარმა, რომელსაც მოყვა მსოფლიოში არსებითი ცვლილებანი: გერმანია გაერთიანებულია, რუსეთი გახდა ევროპის ერთი ნაწილი. პერესტროიკას მამა მოგზაურობს მთელ მსოფლიოში და იმის, უმთავრესად სამფარგარეთ, მაღლობას მისი ამ დამსახურებისათვის”.

III.

“რუსების უმრავლესობა კი კრიტიკულად უყურებს პერესტროიკას, რადგან მას მოყვა არეულობა და სილატაკი”. ამიტომ “პერესტროიკას და გლასნოსტს=გარდაქმნას და საჯაროობას გორბაჩოვის სამშობლოში არ გააჩნია კარგი ეფერადობა. უახლესი გამოკვლევებით... რუსების 63 პროცენტი აფასებს პერესტროიკას ნეგატიურად, მხოლოდ 28 პროცენტი პოზიტიურად, და ეს იმ დროს, როცა რუსები გორბაჩოვის წარმატებებს მაინც აღიარებენ: საბჭოთა ჯარების გაყვანას ავღანეთიდან, ცივი ომის დამთავრებას თუ მიმოსვლის თავისუფლებას. მაგრამ პერესტროიკას უფრო დიდი დანაშაულია რუსების აზრით, სტაბილურობის დაკარგვა და მორალის დაკლება... რუსებში ყველაზე უფრო ახსოვთ ბორის ელცინის არეული წლები, რომლის დროს ყაჩაღური კაპიტალიზმი გაიფორმდა. ამიტომაც რუსები თანახმა არიან ვლადიმერ პუტინის ძლიერი სახელმწიფო წესწესობილების განმტკიცებისა, რასაც პუტინი ხუთ წელიწადია ახორციელებს. მართალია, პუტინი აღიარებს დემოკრატიას, მაგრამ – მისი აზრით – მასობრივი მედიუმები და ოპოზიცია სახელმწიფოს ხელს არ უნდა უმდიდრებს”.

IV.

“დიდი ხანია გორბაჩოვი მიყვებოდა რუსეთის სოციალ-დემოკრატიის გზას, მაგრამ ის დამარცხდა. 2004 წლის მაისში იგი გადადგა სოციალდემოკრატიული პარტიის თავმჯდომარის პოსტიდან, და დარცა პარტიის მხოლოდ რიგითი წევრი. ეს პარტია, – თქვა გორბაჩოვმა უუნაროა გახდეს პოლიტიკური ოპოზიციის ძალა... თუმცა რუსელის სოციალდემოკრატიულმა პარტიამ მეძლიერ მეთოდურის სტატუსის მიღება სოციალისტურ ინტერნაციონალში, მაგრამ ამ პარტიის აღიარება არ მოყვა რუსეთის ამომრჩეველებში”.

V.

თვით მიხეილ გორბაჩოვი, – აჯამებს რა გარდაქმნისა და საჯაროობის მნიშვნელობას გასული ოც წლის განმავლობაში – წერს:

“რუსეთმა 20-ე საუკუნეში, საერთაშორისო ისტორიაში, სულ ცოცა, სამჯერ ითამაშა მთავარი როლი: ოქტომბრის რევოლუციით, პიკლერის ფაშის მიმართ დამარცხებით და, საუკუნის დასასრულში, საბჭოთა და რუსეთის სამოვალეობის არსებითი გარდაქმნით=პერესტროიკით”.

“გარდაქმნის დასაწყისში რეფორმების მომხრე პოლიტიკოსები მიზნად ისახავდნ ასეებულ სისტემის გასრულყოფილებას”:

“როცა რუსეთის, უკრაინისა და ბელარუსის წარმომადგენლებმა – ელცინმა, კვაჩენკამ და შიმკეიჩიმა, 1991 წლის დეკემბერში საბჭოთა კავშირის დაშლა გამოაცხადეს, ჩემს გარდა, არაფის არ გაუკეთებია შენიშვნა და არ გარუცხადებია პროტესტი. არც მოკავშირე რესპუბლიკების პარლამენტებს, არც ინტელიგენციას, არც არმიას, არც პარტიას... მე ვიყავი ყოველთვის დეცენტრალიზაციის მომხრე, მაგრამ სსრკ-ას შენარჩუნებით. 1991 წლის 25 დეკემბერს გადავღვეი მე როგორც საბჭოთა კავშირის პრეზიდენტი”. (“მც”, 11.3.2005).

VI.

მიხეილ გორბაჩოვი აქ აღნიშნულ სიყვებებიდან არსებითია, ჩვენის აზრით, არა მარტო ის, რასაც ის ამბობს, არამედ ისიც, რასაც იგი არ ამბობს: გორბაჩოვი, მაგალითად, არ ამბობს, რომ –

1. გარდაქმნისა და საჯაროობის პროცესში, რუსეთის ერთადერთ დამსახურებად შეიძლება მივიჩნიოთ ის, რომ საბჭოთა კავშირი, ეს ხელოვნურად შევსებული სახელმწიფო, თვითონვე დაშალა, თუმცა ბორის ელცინმა “დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თანამეგობრობის” შექმნით, რაც სსრკ-ას დაშლას მოყვა, ისევე შეეცადა პოსტსოციალისტური რუსეთის იმპერიული მრახებების გამოცოცხლებას.
2. მიხეილ გორბაჩოვს, როგორც ჩანს, ახლაც, გარდაქმნის 20 წლიათავებ, არ სჯერა, რომ შეუძლებელია დიქტატორული სახელმწიფო წესობილების “გასრულყოფილება”, მით

უმეგეს, რომ საბჭოთა კავშირი, ბოლშევიკების ღროსაც, ფაქტობრივად იგივე რუსეთის იმპერიას იყო და დარჩა.

3. რატომ არაფერი არ თქვა გორბაჩოვმა, მაგალითად, "გარდაქმნითა და საჯაროობით" გამოწვეულ ისეთ დიდ მოვლენებზე, როგორც იყო ყოფილი ე-წლი "მოკავშირე რესპუბლიკებში" მომხდარ შემპარწუნებულ მოვლენებზე?.. თბილისში, მაგალითად, 1989 წლის 9 აპრილის ტრეკლიამზე, როცა რუსეთის ჯარებმა სისხლში ჩაახჩო მშვიდობიანი დემონსტრაციები სწორედ "გარდაქმნისა და საჯაროობის" მოთხოვნებით, რომლის ღროს 17 ადამიანი – უმთავრესად ქალები და ბავშვები მოკლეს, ხოლო ასობით ადამიანი მოწამულ იქნა უნებო საწამლავი ნივთიერებით?.. რატომ არაფერი თქვა ელცინ-პუტინის პოსტბოლშევიკური დიდმპყრობელური პოლიტიკის შესახებ საქართველოს მიმართ, რომლის შედეგად რუსეთის ჯარებმა დაიპყრეს ჩვენი ცხინვალა და ჩვენი სოხუმი თითო-ოროლა ოსი და აუხაზი ეხსტრემისგის ნიღბით?.. რატომ არაფერი თქვა გორბაჩოვმა ამ 300-თანზე მეტი ქართველი ლტოლვილების შესახებ, რომლების პოსპოლშევიკური რუსეთის არმიამ გარეკა საქართველოს ძირძველი მიწებიდა. შიდა ქართლიდა და აუხაზეთიდან, რომლს ღროს რუსეთის "საქედანაყოფებმა" წართველთა გენოციდისაგანაც კი არ დაიხიეს უკან?..
4. და დღეს? – თუ ყველა აღნიშნულ და არაღნიშნულ ფაქტს მოვიღებთ მხედველობაში, მაშინ შეიძლება მიხვიდ გორბაჩოვს ეწოდოს "ინტერნაციონალურად აღიარებული რეფორმატორი", ღირსეული "ნობელის პემიის ლაურეტი", "პრემიდეტი ყველა ევროპიელისა", როგორც მას უწოდებს კატრინ კალვაიტი?.. ან, ბრიტანეთის პრემიერმინისტრის მსგავსად, "გორბი" ვაქციით გმირად და ვთქვათ "გორბაჩოვს არაფრის არ ეშინია"?.. თუ გორბაჩოვი იყო – "ძლიერი ვარსკვლავი წითელ აღმოსავლეთიდან", "მომღიბარო მეფე რკინის კბილებით", რომელიც ხელოვნურად შეგოჯიჯებული საბჭოთა კავშირის დაშლის წინააღმდეგი იყო და დარჩა დღემდე?..
5. და ამის მაგალითი არის, სხვა მრავალთა შორის, გორბაჩოვის იმპერიული პოლიტიკის წარმოება საქართველოს მიმართ, რომლის ღროს იგი – 1991 წლის 11 მარტს –, როცა მხიდა გამსახურდიამ უარი თქვა ე-წლ სამოკავშირეო ხელშეკრულებას ხელა მოაწეროს, – გელეფონით პირდაპირ დაემუქრა, რაც სიტყვა-სიტყვით გამოიხატა შემდეგ დიალოგში:

"გორბაჩოვი: თქვენ არ გსურთ ხელი მოაწეროთ სამოკავშირეო ხელშეკრულებას?..
 გამსახურდია: ეს არის არა ჩემი, არამედ ჩემი ხალხის პოზიცია.
 გორბაჩოვი: იყით თქვენ, რომ აუხაზებსა და ოსებს სურთ სამოკავშირეო ხელშეკრულებამე ხელმოწერა და სამოკავშირეო რეფერენდუმში მონაწილეობა?..
 გამსახურდია: ესენია სულ 140-ათასი ადამიანი, მაგრამ საქართველოში ცხოვრობს ხუთი მილიონი კაცი.
 გორბაჩოვი: (ხანძლივი პაუზის შემდეგ) – კარგად მოიფიქრეთ სამოკავშირეო ხელშეკრულებამე ხელმოწერა.
 გამსახურდია: ეს საკითხი ჩემთვის არ არსებობს.
 გორბაჩოვი: მაშინ თქვენ მოვკლეთ დიდი სიძინელები სამხრეთ ოსეთსა და აუხაზეთში".
 ("შპიკელ", 11.3.1991 წელი).

და მართლაც, დაწყებული 1991 წლიდან დღემდე, რუსეთი განაგრძობს დიდმპყრობელურ-მოინისტური პოლიტიკის წარმოებას, აწ დამოუკიდებელ და სუვერენული საქართველოს წინააღმდეგ, რასაც მოყვა 300-ათასზე მეტი ლტოლვილი და ქართველთა გენოციდი საქართველოს ამ ძირძველ რეგიონებში, რაც გრძელდება დღემდე.

VII.

უდავოა, სტალინიზმის დავობაში განსაზღვრული როლი ითამაშეს ხრუმოვ-ბრენენე-გორბაჩოვმა, მუხედავათ მათი მიხვეულ-მოხვეული დიდმპყრობელურ-მოინისტურ პოლიტიკისა. მაგრამ ვერც მათ, ვერც ბორის ელცინმა და ვერც ვლადიმერ პუტინმა ვერ შეძლეს ხელი აეღოთ "ინფორმაციის ეპოქაში" დრომოჭმული იმპერიული პოლიტიკის წარმოებაზე, რაც იყო, არის და რჩება რუსეთის საშინაო და საგარეო პოლიტიკის ვარდაულებახევი ჯებირი. "პატარა" საქართველომ და "მოდლო" უკრაინამ უკვე მისცნ დემოკრატიის საწყისი გაკეითილი "დიდ" რუსეთსაც, მაგრამ რუსეთი რომ აიჯობოს?..

VIII.

ნუთუ რუსის ერს არ ესმის, რომ კეთილმემობლური, არაიმპერიული ურთიერთობა მემობელ და შორეულ ქვეყნებთან სასარგებლოა არა მარტო უცხო ქვეყნებისათვის, არამედ თვით რუსი ერისათვისაც?.. და ამ საკითხს არ უნდა ჩაუუფიქრდეთ ჩვენ, ყველა "პერესტოიკასა და საჯაროონის" 20 წლისთავზედაუ?..

კარლო ინხარაძე
პარიზი, 2005 წლის 11 მარტი

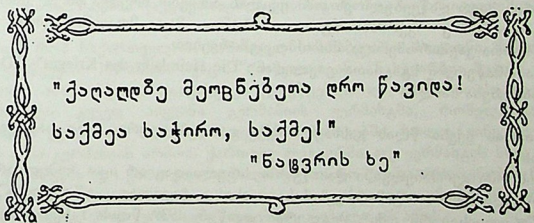
ლიმიფრი გულია

აფხაზი მწერალი, პოეტი და ხაზოგალო მოღვაწე
აფხაზეებისა და ქართველების

შეხახებ:

'ჩვენ, - წერს ღიმიფრი გულია, - ერთი ცის ქვეშ, ერთ მოწაზე გვიშენებია ჩვენი კულტურა, ერთად დაგვიცავს ჩვენი ეროვნული რაობა და ჩვენი მიწა-წყალი. ჩვენ რომ ვთქვათ მოძვე ერები ვართო, ეს ნოფაა. ჩვენ ერთი ფიქი-კის, ერთი ალათის, ერთი წების, ერთი ფხიფოლოგიის ერები ვართ. ქართველს არა მგონია ვინმე შყავდეს უფრო ახლობელი მძაუ ვიდრე აფხაზია; აფხაზეებსაც ახე მიაჩნდათ ქართველი და ჩვენ ამ კმოზამ შეგვინახა. ფონც ამ კმოზამ შღის, რუხთაველის ხიფყვებით რომ ვთქვათ, 'იგი თავისა მჭერია'.

ღიმიფრი გულია

"ქალაღღზე მეოფნებეთა ღრო წავიღა!
საქმეა საჭირო, საქმე!"
"ნაფვრის ხე"

'უპირველეს ყოვლისა სული უნდა გრძნობღეს ბედნიერებას; იგი, როგორც გა-მაფხულღზე გუნება, უნდა იცოს' წხოველემყოფელი, შემქმნელი ხიფოცხლისა, ცოცხალ არხეზათა მომცემი და ამახთან უთუოთ თავისუფალი, როგორც გაზაფხულღზე გუნება'.

'მონობა ხიფვიღია - თავისუფლება ხიფოცხლე და ბედნიერება. მონობაში არჩივი ახ წელს ვერ ცოცხლობს, თავისუფლებაში კი ორახხაფ გაღააჭარღებხ'.

ვაყა-ფმავეღა

რისთვის ვიბრძოდით?..

მეორე მსოფლიო ომის დამთავრების 60 წლისთავი
1941 წლის 22 ივნისი – 2005 წლის 8(9) მაისი

I.

“რისთვის ვიბრძოდით?” – ასეთ სათაურს აძლევს თავის მოგონება-ანალიზს ამ სტრეიქონების დამწერი. მის ბედს თუ უბედობას – მეორე მსოფლიო ომის დამთავრების 60 წლისთავზე. იგი – ჯერ(თითქმის ორი წელწადი) – იბრძოდა, როგორც წითლარმიელი, პიტლერის ნაიციმ-რასიზმისა და – შემდეგ – როგორც, მაგალითად, რუსეთი, ინგლისი თუ საფრანგეთი. მაგრამ, როგორც სიანს, პიტლერი აჭარბებდა “გრადაიუელ” იმპერიებს იმით, რომ მას, მარტო-მარტო, სურდა კაცობრიონაზე ვაბაგონება, როცა მისი სალდათები მღეროდენ მხედრულს – “Heute gehört uns Deutschland und Morgen die ganze Welt” = “დღეს ჩვენია გერმანია და ხვალ მთელი მსოფლიო”!..

II.

მაგრამ ჯერ მეორე მსოფლიო ომის მოპირდაპირე მხარეთა რაობა: პიტლერის გერმანია არ იყო, ჩვენის აზრით, კამეგრის გერმანიის, ასე ეთქვათ, “გრადაიუელი” იმპერიული სახელმწიფოს მემკვიდრე, როგორც, მაგალითად, რუსეთი, ინგლისი თუ საფრანგეთი. მაგრამ, როგორც სიანს, პიტლერი აჭარბებდა “გრადაიუელ” იმპერიებს იმით, რომ მას, მარტო-მარტო, სურდა კაცობრიონაზე ვაბაგონება, როცა მისი სალდათები მღეროდენ მხედრულს – “Heute gehört uns Deutschland und Morgen die ganze Welt” = “დღეს ჩვენია გერმანია და ხვალ მთელი მსოფლიო”.

III.

მაგალითად, იმ დროს, როცა პიტლერი აწარმოებდა ინგლისისა და მისი მოკავშირეების წინააღმდეგ, “გრადაიუელ” იმპერიულ ომს, საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ აწარმოებდა ეწ-ლ “განადგურებით ომს” = “Vernichtungskrieg”. “ხუთი წლის განმავლობაში გერმანელი სალდათი პოლონეთისა და რუსეთის, უკრაინისა და ლატვიის მიწებზე აწარმოებდა, პიტლერის მიერ დაწყებული, თვითმარტყვია “ბაგონი რასის” (“Herrenrasse”) განადგურებით ომს, სლავი “ქვედაბინეების” (“Untermenschen”) წინააღმდეგ”. ასე წერენ გერმანელი მიმოხილველები ნორბერტ ფ. პოტცილი და კლაუს ვიგერუფ(“მშ”/5/2005, გვ. 50). ამ “განადგურებით ომის” მიზანი კი იყო და დარჩა “ბაგონი რასისათვის” “ცხოვრების არეს” = “Lebensraum”-ის მოპოვება.

III.

და, რავასაკვირია, როცა საბჭოთა ჯარები 1945 წელს გერმანიის საზღვარს მიაღწა, ერთ რუს სალდათს წაუწერია სასაზღვრო აბრაზე – “ოგ ანა, პროკლადაიაა გერმანია” = “Hier ist es nun, das verfluchte Deutschland” = “აი, აქ არის, ეს დაწყველილი გერმანია”. (იქვე).

IV.

და პიტლერის მიერ დაწყებული ეს ომი ცეცლის ალივით მოედგა მთელ მსოფლიოს, რომლის ბაზა გახდა – ერთი მხრივ – გერმანია-იგალი-იაპონია, მათი მოკავშირეებით, და – მეორე მხრივ – ინგლის-საბჭოთა კავშირ-ამერიკა, მათი მოკავშირეებით.

აი, ამონაწერები სტაგიათა ცილიდან “Die Heimkehr des Krieges” („Der Spiegel“, 5-14, 2005) = “ომის დაბრუნება სახლში”:

“ომის თითქმის ექვსი წლის განმავლობაში დაიღუპა უფრო მეტი სამოქალაქო პირები, ვიდრე სალდათები”.

“პიტლერის ომი გერმანელებში დასაწყისში სრულიადაც არ იყო პოპულარული, მაგრამ უდავოდ იყო პოპულარული გამარჯვების ასე ადვილად მოპოვება”. ევრედ-წოდებული “Blitzkrieg” = “უღისებური ომი”, პიტლერმა დაიწყო 1939 წლის 1 სექტემბერს, ჯერ, პოლონეთის წინააღმდეგ, შემდეგ, 1940 წლის 10 მაისს, საფრანგეთის წინააღმდეგ და 1941 წლის 22 ივნისს საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ, რაც 1942 წლამდე მთელმდელი წარმატებებით წარიმართა.

“სწრაფმა წარმატებებმა უბიძგა პიტლერს იმისაკენ, რომ საუკუთარი ძალეები და უნარიანობა გადაჭარბებულად შეეფასებია”.

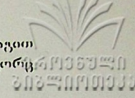
იოსებ გუბელი, პიტლერის პროპაგანდის მინისტრი, “...იყო მარქსისა და კოკა-კოლას მოწაფე: მან კომუნისტებიდან ისწავლა ლოზუნგების, ხოლო ამერიკელებიდან კი გოგალურობის გამოყენება”.

“სტალინმა პრაქტიკულად დაკარგა მისი მშვიდობიანობის-დროინდელი არმიის ხუთი მილიონი წითლარმიელი და 1941 წლის სექტემბერში შეიპყრო პანიკა”.

“იმ დროს, როცა პიტლერმა მისი შეგეგების გაყოფის ბრძანება გასცა, საბჭოთა დიქტატორი ატრულყოფილებდა სტალინგრადის ხაფანგს”.

“ომის მაგერიალური შედეგები სრულიად მოეწონათ გერმანელთა უმრავლესობას: იგი თითქმის სრულიად არ გრძნობდა ომის გვირგვინს”.

“გერმანელი სალდათები მილიონობით აშანათებს ავგანეიდენ სახლში ფოსტით სურსათ-სანიაღობით”.

“გერმანული გენერლები დაპყრობილ გეროგორიბზე მოქმედებდნენ ღვევიანი: “სურსათ-სანოვაგით სურსათის მცხოვრებთა მომარაგება ისევე ყალბად ვაგებული ადამიანურება არის, როგორც ციკარეტისა და პურის ვაჭურვა”.

“შიმილით მოკვლის მიზანი გამოისახებოდა იმაში, რომ ვერმახგი სრულიად უნდა უზრუნველყოფოდა სურსათ-სანოვაგით დაპყრობილ ქვეყნებიდან და ამავე დროს სურსათსანოვაგე უნდა გაეგზავნათ გერმანიამ”.

“1941 წლის აგვისტოდან 1942 წლის იანვრამდე ორი მილიონი საბჭოთა სამხედრო გყვე მოკვლა შიმილით ვერმახგის გყვეთა ღავერებში”.

“საფრანგეთიდან ისედაც მნიშვნელოვანი სურსათ-სანოვაგის შემოზიღდა გერმანიამ, ღალიღებულ იქნა 50 პროცენტით. უკრაინაში პასუხისმგებელმა მესამე რუფის კომისარმა გამოაცხადა: “უკრაინამ უნდა მაყოლოდეს ვერმანიას, რაც მას სჭირდება. პურის საუფის ღაბრდა ვერმანიამი პოლიტიკური საჭიროება არის, რომ ომი ღამარჯეებებით წაგმართოთ. ხორბლეული შემოგანიღი უნდა იქნას უკრაინიდან”.

გერმანიამი არ არსებობდა “ომის ღადასახაღი მუშების, გლეხების, რიგითი მოსამსახურეების, ღაბალი რანგის მოხელეუბებისთვის”.

“ბრიტანეთისა და ამშს ოჯახები ღებულობდნენ ნახევეარზე უფრო ნაკლებ შეღავეთებს გერმანიის ოჯახებთან შეღარებში”.

“ღამარცხება სკალინგრადში წარმოაღვეს საბოლოო ღარღაგებას ჰიგლერის დაპყრობით ომში”.

“1944 წლის 6 ივნისის მოკემირეების ჯარების ღადმოსხმა ნორმანღიაში”, ე.წ. “D-Day”.

“მოკემირეებშია – ჰიგლერის ვერმანიის “უპირობო კაიგულაციის” შემღვე, ნაღსტური რეღემის 23 მთავარი ომის ღამნაშეე გაასამართლეს. ნიურნბერგის პროცესი, რომელიც 12 პირის სიკვღიღით დაჯაღით ღამთავრღა, იქცა ომის ღამნაშეეღა დასჯის საერთაშორისო სამართლის ღაბადების ღღელ”.

V.

ღა საღ იყო საქართველო?.. რისთვის ვიბრძოღით ჩვენ, ქართველობა, საქართველო მეორე მსოფლიო ომში?..

ღამოუკიღებელი საქართველოს ღემოკრატიული რესპუბლიკის მთავრობამ, ნოე ჟორღანიას მეთაურობით, პარიღში, ღლოღიღობაში, 1939 წელს, საქართველოს ღამფუნგებელი კრების ღადმობეწვიღი ღემუტაგების ერთი ჯგუფის წინაშე, ღანაცხაღა, რომ საქართველო ღადასაღების ღემოკრატიის მხარეზეა, რის გამო – როცა ჰიგლერმა დაიპყრო პარიღი – ნოე ჟორღანია ერთი ღღით “ღააკავეს”. მაგრამ ნოე ჟორღანიას ეს გმისმარენებელი ღანცხაღება, ჩვენთვის, ე.ი. საქართველოს მოსახლეობისათვის, იმ დროს, უნობი იყო, რაღგან ჩვენთვის ცნობიღი იყო მხოლოდ ის, რომ ღამოუკიღებელი საქართველოს ღემოკრატიული რესპუბლიკა საბჭოთა რუსეთმა 1921 წლის 25 თებერღას ღაიპყრო და იგი ძალით საბჭოთა კემირში შეიყენა. მაგრამ საქართველოს მოსახლეობისათვის უნობი იყო ღამოუკიღებელი საქართველოს ღემოკრატიული რესპუბლიკის არაბა სერიოღ: ამის გამო, ნათელია, საქართველოს სახელით იურიღიღაღ ღაპარაკობღა ნოე ჟორღანია, მაგრამ ფაქტიურად რუსეთი ბაგრობღა საქართველოში.

VI.

ამის შეღვეღი იყო ისიც, რომ საქართველოს, მამინღელ სამნახევეარი მიღიონი მოსახლეობიდან, საბჭოთა არმიამი გაუწევეღა 700-ათასი კაცი, რომელთაგან “ნახევეარზე მეტი” უკან ღარღაბრუნებულა, როგორც ამა საბჭოთა სტაგისტიკა ვეუწეებღა. ღა ამ 700-ათასი საქართველოს მოქალაქეზიღან, ნაწიღი გყველ აიყენა ვერმანიის ვერმახგმა, რომელთაგან ნაწიღი ღარღაიკებღა შიმიღით ვერმანიის სამხედრო გყვეების ბანაკებში, ხოლო, ვინც ამ ჯოჯოხეთის ღაღაურჩა, შეყენიღ იქნა ვერმანიის არმიის ქართულ ღვეიონში თუ ვერმახგის სხვა ნაწიღებში, ისე, რომ ჰიგლერის ვერმახგში იყო ქართული ბაგალიონები, რომელთა რაოღენობას მოგვიერთები 50-ათასითაც კი ვარაუღობენ, რაღგან მ უ ს გ ი სტაგისტიკური ცნობა ამის შესახებ არც საბჭოთა არმიამი და არც ჰიგლერის ვერმახგში ღღემღე ცნობიღი არ არის.

VII.

ამგვარად, საბჭოთა არმიამი ღა ჰიგლერის ვერმახგში ერთდროულად მსახურობდნენ ქართველი წითელარმიელები ღა ქათველი ვერმახგის საღღათები, რომელთა შორის ერთმანეთის წინააღმღვე ბრძოღებსაც კი ჰქონღა აღგიღი, როცა ჰიგლერის ჯარები შეიჭრენ ჩრდილოეთ კავკასიაში. “ყვეღამე უფრო სერიოზული ინციღენტი მოზღა 9-10 თემომბერს (1943 წელი) ღამით, როცა ბაგალიონის საღღათების პროსაბჭოურად ღანწყობიღი ერთი ჯგუფი... შეყეღა იარაღით ხელში ღაღასულციო წითელი არმიის მხარეზე... მხოლოდ ბაგალიონის მცირე ნაწიღმა შეძლო... გაქყევა, მიღინარე ბაქსანზე გაყურა ღა წითელი არმიის მხარეზე ღაღასულა შეძლო, საბჭოთა მონაყემბით, სულ 33 საღღათმა... ამ დროს ვერმახგის ქართული 795-ე ბაგალიონი ღისლოციბული იყო ქართული საბჭოთა 392-ე ღვიღიბის პირისპირ”.

“საბჭოთა მხარეზე ღაღასული, როგორც აენიღნეთ, 33 ღვეიონერის ღაღასულა კი, სასაცილო რიყხიღა საბჭოთა ღვიღიბის ვერმახგის მხარეზე წითელარმიელთა მასობრივ ნებაყოღობით

გადასვლიან შედარებით”, – წერს თავის ნარკვევში ისტორიკოსი ვიორგი მამულია (“გერმინსკი ლევიონ”, თბილისი, 2003 წელი, სტრ. 45-46), და განაგრძობს:

“ადოლფ ჰიტლერმა გადაწყვიტა განაიარაოს ყველა ნაწილი და დაჯგუფება, რომლებიც შექნილი იყო სსრკ-ის ხალხების წარმომადგენლებიდან... 10 ოქტომბერს (1943 წელს.) გამოცემულ იქნა განცხადება, რომლის თანახმად ეს ნაწილები გადაყვანილ იქნა სამხედრო მოქმედების მეორეხარისისთან რაიონებში – საფრანგეთში, იტალიაში, ბალკანეთში და სხვაგან”(იქვე, სტრ. 54-55).

VIII.

“აქ კი საქმე ეხება “ქართულ საკავშირო სტაბს”, რომელსაც, მართალია, ჰქონდა მჭიდრო კავშირი ევრომახტთან და რაიხის მთავრობასთან საოთობირო ხმით, მაგრამ თავს მაინც ვრცობდა უფლებამოსილად დაეცა საქართველოს ინტერესები გერმანიაში. სტრუქტურულად შტაბს გააჩნდა ოთხი განყოფილება: პოლიტიკური, სამხედრო, პროპაგანდა და ფინანსიურ-სამეურნეო.

შტაბის თავმჯდომარე და პროპაგანდის განყოფილების უფროსი იყო ექიმი ვიორგი მაღალაშვილი (მაგალიცი). პოლიტიკურ განყოფილებას ხელმძღვანელობდა მიხეილ კედია, სამხედროს – უფროსი ლეიტენანტი გივი გაბლიანი, ფინანსიურ-სამეურნეო გარყოფილების უფროსი იყო მიხეილ ალმბიაა”. (Mühlen P. von zur: Zwischen Hakenkreuz und Sovietstern, S.1009).

IX.

“ქართულ ეროვნულ კომიტეტს, ქართულ საკავშირო შტაბს ბერლინში – ასევე ჰქონდა მეტად მჭიდრო კონტაქტები – პარიზში, ლტოლვილობაში მყოფ საქართველოს მთავრობასთან, ნოე ჟორდანიას და ყოფილი საგარეო საქმეთა მინისტრის ევეჯი გუგუჩიორის სახით. ქართული შტაბის ყოველი ნაბიჯი შეთანხმებული იყო ეროვნულ ცენტრთან პარიზში...” (J. Hoffmann: Die Kaukasien 1942/43, S.258).

მართალია, “ვადმოხვეწილებაში მყოფი საქართველოს დამფუძნებელი კრების დეპუტატთა მიერ მიღებულ იქნა რეზოლუცია, რომელშიც ქართული საკავშირო შტაბის შესახებ განსაკუთრებით ხაზგასმულია აღნიშნული ორგანოს შექმნა ქართველი ლეგიონერებისა და სამხედრო გყვეების ინტერესების დაცვის მიზნით”, მაგრამ “ქართული ეროვნული კომიტეტი” პარიზში, ოპოზიციის წარმომადგენლად ეროვნული მთავრობის პირისპირ, რაღაც საქათველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის მთავრობა, ნოე ჟორდანიას მეთაურობით, როგორც ავღნიშნეთ, იღვა და დარჩა დასაყვლეთის დემოკრატიული ქვეყნების მხარეზე.

X.

ამით აიხსნება ის ფაქტი, რომ – ქართული პოლიტიკური ემიგრაციის მხრიდან – ჰიტლერის ნაყისმზთან არსებითად თანამშრომლობდა ემიგრაციის ის ნაწილი, რომელსაც ხელმძღვანელობდა საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის ლიდერი – სპირიდონ კედია, რომელმაც ჰიტლერის გერმანიასთან თანამშრომლობა მიხეილ კედიას გადააბარა, რომელიც, როგორც ავღნიშნეთ, მეორე მსოფლიო ომის დამთავრებამდე ქართული საკავშირო შტაბის (Georgischer Verbindungsstab) უფროსი იყო ბერლინში. ამით აიხსნება აგრეთვე ისიც, რომ ქართული საკავშირო შტაბის ხელმძღვანელობაც, უმთავრესად, სპირიდონ კედიასა და მიხეილ კედიას თანამოაზრეები იყვნენ.

XI.

მას შემდეგ კი, რაც ქართულმა პოლიტიკურმა ემიგრაციამ და საქათველოს ეროვნულმა მთავრობამ პოლიტიკური თავშესაფარი მიიღო საფრანგეთში, როცა საბჭოთა რუსეთმა დაიპყრო საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა 1921 წლის 25 თებერვალს, და საქართველოს დამფუძნებელმა კრებამ ბათუმში ეროვნულ მთავრობას დაავალა განეგრძო ბრძოლა უცხოეთიდან ბოლშევიკების წინააღმდეგ, – პოლიტიკურ ემიგრაციის მიემატა, 1924 წლის 28-29 აგვისტოს აჯანყებულთა ერთი ჯგუფი, ხოლო 1941-45 წლებში, ქართველ სამხედრო პირთა კიდევ ერთი ჯგუფი, რომლებიც გყვედ აიყვანა ევრომახტმა რუსეთ-გერმანიის ფრონტზე, და რომლებიც სამხედრო გყვეთა ბანაკის “ჯოჯოხეთს”, ამ სიკვდილს პირდაპირი მნიშვნელობით, გადაურჩენ, რომელთა რიცხვში იყო ამ სტრუქტურის დამწერები.

XII.

როგორც ვხედავთ, საქართველო მეორე მსოფლიო ომში მონაწილეობდა – რუსეთის მხრიდან – უშუალოდ, როგორც სსრკ-ის შემადგენელი მოკავშირე რესპუბლიკა, 700-ათასზე მეტი ჯარისკაცით, რომელთაც ნახევარზე მეტი უკან აღარ დაბრუნებულა, და – ჰიტლერის გერმანიის მხრიდან – “შეშვებით”, როგორც ევროპის საღიათები, დაახლოებით 50-ათასი ლეგიონერი, რომელთა დიდი უმრავლესობა იყვნენ სწორედ ეს სამხედრო გყვეები, რის გამო “ძველი ემიგრანტები” ყოფილ წითლარმიელ “ახალ ემიგრანტებს” უწოდებდნენ “გყვეებს”. ამიტომ გვითხრა საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის ერთერთმა ლიდერთანა უცხოეთში, აწ უკვე 100 წლის ევრანაშა, – მიხეილ ქავთარაძემ – დაბა ლინაში, ლევილის ახლოს(10.8.2001), რომ – როცა ქართულ საკავშირო შტაბის ორგანიზაციის შეუდევით, ნაყისგების “რჩევით”, ერთი “გყვე” გვსურდა გვეყოლოდა საკავშირო შტაბში, და ეს იყო უფროსი ლეიტენანტი გივი გაბლიანი.

და აქ ისევ ჩვენი არსებითი კითხვა: რისთვის ებრძოდით ჩვენ, ურთიერთ მოწინააღმდეგეთა მხარეზე, როგორც წითელარმიელები და ლეგიონერები რუსეთის არმიამი და ვერმახტში?.. უნდა ითქვას, რომ პიკლერის ნაიცმის, რასიმის დამარცხება მეორე მსოფლიო ომში უნდა განხორციელებულიყო, ჩაითვალის დადებით მოვლენათ. ჩვენ ვფიქრობთ, გეგვა, რომ ეს დასაბუთება არ საჭიროებს, რადგან, უპირველეს ყოვლისა, რასიმში, როგორც ეს ადოლფ პიკლერს აქვს განხილული მის წიგნში "ჩემი ბრძოლა" (Adolf Hitler: Mein Kampf, München 1932) დასაბუთობია.

XIV.

მაგრამ როგორ უნდა განესაჯოთ ჩვენ იმ ქართველ წითელარმიელთა და ლეგიონერთა მონაწილეობა მეორე მსოფლიო ომში, რომელთაგანი ამ სტრატეგიის დამწერს იყო, - ერთი მხრივ - რუსეთის მხარეზე, როგორც წითელარმიელი, და რუსეთის წინააღმდეგ, როგორც ვერმახტის ლეგიონერი, - და - მეორე მხრივ - იყო აგრეთვე დასავლეთ ევროპის ფრონტზე ინგლის-ამერიკის წინააღმდეგ?.. ამ მრავალფეროვანი და მრავალფეროვანი საკითხის გარკვევა ადვილი საქმე არ არის. და აქ მაგონდება საქართველოს, ქართველი ერის ისტორიული ბედი თუ უბედობა:

XV.

საქართველო, ქართველი ერი, მისი მრავალი საუკუნოებანი, კიდევ მეტი, ათასწლეულობით სახელმწიფოებრივი ისტორიის განმავლობაში, თავანწირებით იბრძოდა ყოველი ჯურის მომხდური მტრების წინააღმდეგ, როგორც გამოუკიდებელი ან დაპყრობილი სახელმწიფო, რომლის დროს, ვასაგებია, ომში მონაწილეობა - პირველ შემთხვევაში - "ნებაყოფლობითი", ხოლო - მეორე შემთხვევაში "იძულებითი", ანუ "ხარკი" იყო. ამ უკანასკნელის საილუსტრაციოთი თვალსაჩინო ისტორიული ფაქტია მონღოლთა (თათართა) ბატონობა საქართველში:

XVI.

"ყენს უნდოდა გავგო, რამდენი ჯარის გამოყვანა შეეძლო თავის სამფლობელოდან და რამდენი გადასახადი შეიძლებოდა შემოსვლოდა. ამ მიზნით 1254 წელს მთელ მონღოლთა სარქაძანებელი ნახლის აღწერა დაიწყო. აღწერა საქართველოშიც მოახდინა... ამ აღწერით თათრებმა გამოარკვეეს, რომ ყოველწლიურად საქართველოს უნდა მიეცა მათთვის 90 ათასი მოლაშქრე, 9 სრულამულიანი გლეხის კომლიდან 1 მოლაშქრის გამოყვანის ანგარიშით. ამის მიხედვით ირკვევა, რომ მაშინდელ საქართველოს სამეფოში სულ ხუთ მილიონამდე მცხოვრები მაინც უნდა ყოფილიყო". (ნ. ბერძენიშვილი, ივ. ჯავახიშვილი, ს. ჯანაშია: საქართველოს ისტორია, თბილისი 1948 წელი, გვ. 247). "1249 წლიდან მოყოლებული თათრები 7 წლის განმავლობაში აწარმოებდნენ ომს ირანში... ამას მოყვა ომი ხალაფთან... უკვე 1259 წელს მონღოლები ეგვიპტის წინააღმდეგაც ახებდნენ. ყველა ამ ომში, მონღოლთა სხვა ყმადასაფიც ქვეყნებთან ერთად, საქართველოს ჯარიც იღებდა უნებლიე მონაწილეობას და თითოეულ ამ ლაშქრობას ბევრი ქართველი მეომრის სიცოცხლე შეეწირა". (იქვე, გვ. 249).

XVII.

საქართველოს მეორე მსოფლიო ომში მონაწილეობაც არ ყოფილა "ნებაყოფლობითი", რადგან რუსეთმა იარაღის ძალით დაიპყრო დამოუკიდებელი და სუვერენული საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა, 1921 წლის 25 თებერვალს, და იგი რუსეთის თავისებურ კოლონიად აქცია, და შემდეგ საქართველოს მოქალაქეების წითელ არმიამი გაწვევა უფრო დაუნდობელი იყო, ვიდრე ქართველთა გაწვევა მონღოლთა ლაშქარში: სულს სამ-ნახევარი მილიონი მოსახლეობიდან 700-ათასი კაცის გაწვეულ იქნა წითელ არმიამი, რომელთაგან ნახევარზე მეტი უკან აღადგინებულ იქნა, თუმცა ნაციზმ-რასიზმის წინააღმდეგ ომის წარმოებას ჩვენ "სამართლან ომად" მივიჩნევთ.

XVIII.

მაგრამ ქართველები რომ ვერმახტის საღდათბიუს იყვნენ, რომელთა შორის იყო ამ სტრატეგიის დამწერი?.. და ამ ფაქტის აღიარება რომ ოფიციალურად არ ხდება, თუმცა საქართველო 1991 წლის 9 აპრილიდან უკვე დამოუკიდებელი და სუვერენული სახელმწიფოა?..

XIX.

ჩვენის აზრით, ამგვარი შეუსაბამობა აიხსნება იმით, რომ საქართველო, ქართველობა ნებისმიერ შემთხვევაში ომში იმ დროს, როცა საქართველო, თუ მისი შემადგენელი ნაწილი, დამოუკიდებელი სახელმწიფო იყო, ხოლო, როცა საქართველო დაპყრობილი იყო, როგორც, ვთქვათ, მონღოლების თუ ბოლშევიკების ბატონობის დროს, საქართველოს ბედ-იღბალი დამპყრობელის ხელში იყო, როგორც ეს მოხდა, თუ გნებავთ, მეორე მსოფლიო ომის დროსაც. მაგრამ მეორე მსოფლიო ომის დროს ყველა აღნიშნულ ფაქტს დაემატა ისიც, რომ რუსეთმა და პიკლერის ვერმახტმა ქართველი წითელარმიელები და ქართველი ლეგიონერები ერთმანეთის წინააღმდეგაც კი აბრძოლა, რითაც უტყუარლყოფილ იქნა არა მარტო ომის წარმოების "ენევის კონვენცია", არამედ გარდაღახულ იქნა საერთოდ აღიარებული მორალური ჯებირებიც კი.

XX.

გასაკვირია მხოლოდ, რომ საქართველოს აწ უკვე დამოუკიდებელი და სუვერენული სახელმწიფო გაურის იმ ფაქტის აღიარებას, რომ ქართველობა, მეორე მსოფლიო ომის მსვლელობის დროს, იბრძოდა არა მარტო საბჭოთა არმიის რიგებში, არამედ ვერმახტის რიგებშიც. ორივე შემთხვევაში, ქართველი ჯარისკაცები წარმოადგენდნენ ჩვენი მოსახლეობის თავისებურ "ხარკს" რუსეთისა და

ვერმახგის პირისპირ, როგორც სამართლიანად არ უნდა იყოს ნაციონალ-რასიზმის წინააღმდეგ მიმართულ ომში მონაწილეობა.

XXI.

ჩვენ, ამგვარ "შებლდულ" აზრს, გამოეთქვამთ იმიგომ, რომ – ჰიგლერის მიერ რასიზმის დიათ აღიარების პირისპირ – რუსეთი "საიდუმლოდ" აწარმოებდა რასისტულ პოლიტიკას ქართველი ერის წინააღმდეგად, რის დოკუმენტი, მრავალთა შორის, გაბეჭდა "საქართველოს რესპუბლიკაში" 1999 წლის 30 ოქტომბერს გამოაქვეყნა. ამ დოკუმენტში მიხედვით სულთა (1902-1982), სსრკ-ის კომპარტიის ოფიციალური დიპლომატი, სინამდვილეში კი დიდმპყრობელ-მოზინისტი, თავის "დახურულ მოხსენებაში", ამბობს:

XXII.

"კომუნისტური პარტია რუსეთის წებოა და სანამ ეს წებო თავის ძალას, თავის თვისებას არ დაკარგავს, მანამდე უნდა ავამუშაოთ რუსეთის გადარჩენის გეგმა, რომელიც სხვადასხვა რესპუბლიკებში სხვადასხვა იქნება.

მორეალად ამოსაყვებითი მცხოვრებ გენერლებს უნდა მიეცეს ცხოვრების ნორმალური საშუალება. მათ ჩამოსასახლებლად გეგმავდა შავი ზღვის სანაპირო გერციგორია, სადაც როგორც მოგეხსენებათ ქართველები ცხოვრობენ. უნდა გავითვალისწინოთ, რომ ქართველები ჩვენგან მლიერ განსხვავდებიან, ადრე თუ გვიან საქართველოს დამოუკიდებლობის საკითხს დააყენებენ და თავისუფლებას მოითხოვენ. მათთან ბრძოლა უნდა დაიწყეთ აუხამეთიდან. აუხამეთის გამოყენებით სამეგრელოს, სვანეთს, აჭარასა და სხვა ერთებებს უნდა მიეცეთ დამოუკიდებლობა. მათში ცალ-ცალკე უნდა გაავლივით კუთხურ ეროვნული კონცხობა. დასავლეთი საქართველო უნდა დაუპირისპიროთ აღმოსავლეთს, ამის შემდეგ მათ შორის მომრიგებლის ფუნქცია უნდა შევასრულოთ. პარალელურად ქართველები მეცნიერულად უნდა დაეარწმუნოთ, რომ სხვადასხვა ქვეყნებიდან ჩამოსახლებულნი, სხვადასხვა ერის წარმომადგენლები არიან, რაც მათი საქართველოს გერციგორიიდან საბოლოოდ გაძევების საშუალებას მოგვცემს".

XXIII.

როგორც ვხედავთ, აქ საქმე გვაქვს დიდმპყრობელურ-შინისტიკურ რუსულ რასიზმთან, რომელსაც პოლტოლმევიკური რუსეთი ხან შენიღებლად, ხან კი დიათ აწარმოებდა და აწარმოებს საქართველოს, ქართველი ერის წინააღმდეგ, რომლის მყვირალა ფაქტის სოხუმისა და ცინივალის დაპყრობა რუსეთის შეიარაღებული ძალების მიერ 1993 წელს, რასაც მოჰყვა 300-ათხმე მტეი ქართველთა გამოძევება ამ ქართულ ძირძველ მიწებიდან, რაც გრძელდება დღემდე.

XXIV.

აი, ასეთ პირობებშია საქართველო დღეს, 2005 წლის 8(9) მაისს, მეორე მსოფლიო ომის დამთავრების 60 წლისთავზე, რაც ისევე ჩვენს წინაშე, მთელი სიგრძე-სიგანით, აყენებს აღნიშნულ კითხვას: რ ი ს თ ე ი ს ვ ი ბ რ ძ ი დ ი თ?..

ჩვენი პასუხი ამ კითხვაზე იყო, არის და დარჩება "ერთსახოვანი": ჩვენ ყველა ყოველთვის, ყოველ პირობებში ვიბრძებით, ვიბრძობით და ვიბრძობით მომავალშიაც – საქართველოს, ქართველი ერის, საქართველოს მთელი მოსახლეობის თავისუფლებისათვის!..

მაგრამ ჩვენს პასუხს, ამავე კითხვაზე, აქვს ორი მხარე, იმის შესაბამისად – არის საქართველო დამოუკიდებელი თუ დაპყრობილი სახელმწიფო, ე.ი. გვაქვს "ზედნიერება" ეთნოქმედით როგორც დამოუკიდებელი საქართველოს სახელმწიფოს მოქალაქეებმა, თუ ვართ "უბედურნი", ე.ი. უნდა ეთნოქმედით დამპყრობელის სურვილის შესაბამისად; და ასეთ პირობებში, ჩვენი მოლაშქრეობა თვით მონღოლების ჯარშიც კი, განხილული არ უნდა იქნას როგორც საქართველოზე, ქართველ ერზე შეწყვილი "ხარკი"?!..

და ამგვარი შეგნებით არ უნდა ავღნიშნოთ ჩვენ მეორე მსოფლიო ომის 60 წლის თავი, და ამ ომში ქართველთა მონაწილეობა როგორც წითელარმიელი – საბჭოთა კავშირის მხრიდან, – და როგორც ეთნოქმედის ლეგიონერი – ჰიგლერის ნაციონალ-რასიზმის მხრიდან?..

XXV.

ამჟერად საქართველოს შეიარაღებულ ძალების ერთი ჯგუფი მოქმედებს ავღანეთში, მეორე ჯგუფი კი ერაყში – დემოკრატიული ქვეყნების კოალიციურ და თვით ერაყის ჯარებთან ერთად, რომ ახლო აღმოსავლეთის ამ რეგიონში გზა გაეხსნას დემოკრატიის, ერისა და პიროვნების თავისუფლებას, როგორც რთული და მრავალფეროვან-მრავალფეროვანი არ უნდა იყოს ეს მისია?.. "საგარეო" საქართველოს ეს მიერე წვლილი, მსოფლიოს ამ რეგიონში დემოკრატიის დანერგვაში, საბაზო არ არის, რადგან იგი დამოუკიდებელი საქართველოს სახელმწიფოს დემოკრატიული გზით არჩეული მთავრობის, და ამით ჩვენი მთელი მოსახლეობის უმრავლესობის სირვილს შეესაბამება?..

და ამ ფენომენსაც არ უნდა ჩაუფიქრდეთ მეორე მსოფლიო ომის დამთავრების 60 წლისთავზე?..

ქართული საკავშირო შტაბის თანამშრომლები.

სურათზე: ქართული საკავშირო შტაბის თანამშრომლები. ცენტრშია ლეიტენანტი შალვა
ოქროპერიძე, ქართული საკავშირო შტაბის სამხედრო განყოფილების უფროსის მოადგილე.
ბერლინი, 1944 წლის ნოემბერი.

სურათზე: ქართული ლეგიონის ყოველკვირეული ორგანოს "საქართველოს" რედაქციის წევრები და კორესპონდენტები. მარცხნიდან მარჯვნივ: მიან: ს. მეგრეველი, კარლო ინასარიძე, გაიომ მალაკელიძე, დგანან: ილო ტაგიშვილი, ლეო ხუროძე, კ. მარჯანიშვილი, ილია კუჭუხიძე და შალვა მეგრეველი. ბერლინი, 1942 წლის მაისი.

რ ის თ ვ ის ე ი ბ რ ძო ღ ი თ ..

ჩვენი პასუხი ამ კითხვაზე ერთადერთი იყო, არის და დარჩება: ჩვენ ყველა - იყო საქართველო დამოუკიდებელი თუ დაპყრობილი სახელმწიფო, ე.ი. ვეჭონდა ბედნიერება გვემოქმედა როგორც დამოუკიდებელი საქართველოს სახელმწიფოს მოქალაქეებს თუ ვიყავით დაპყრობილი და ჩვენი მოლაშქრეობა, თვით მონღოლების ჯარშიც კი, საქართველოზე, ქართველ ერზე მეწერილი "ხარკი" იყო - ვიბრძოდით, ვიბრძოეთ და ვიბრძოლებთ მომავალშიაც საქართველოს, ქართველი ერის, საქართველოს მთელი მოსახლეობის თავისუფლებისათვის!..

და ამგვარი შეგნებით არ უნდა ავლნიშნოთ ჩვენ მეორე მსოფლიო ომის 60 წლის თავი, და ამ ომში ქართველოა მონაწილეობა როგორც წითელარმიელი საბჭოთა კავშირის მხრიდან, და როგორც ვერმახტის ლეგიონური პიგლერის ნაიცმ-რასიშმის მხრიდან?..

პუბლიცისტიკა

“თავისუფლების ჩირაღდანი”

აშშ-ს პრეზიდენტის ინაუგურაციის გამო(21.1.2005)

I.

“პრეზიდენტი არ არის არც თავადი და არც პაპა, მე არ ვეძებ ადამიანის სულში ფანჯარას”, – თქვა ვაშინგტონში, კაპიტოლის კიბეზე, ინაუგურაციისას პრეზიდენტმა ჯორჯ ბუშმა 1989 წელს. მისმა შეიღმა – ჯორჯ უოკერ ბუშმა, 16 წლის შემდეგ, კი სხვა ტონით ილაპარაკა: იგი წარმოადგენს თვითღარწმუნებულ თავადს და თავისებურ პაპას, რომელიც იბრძვის მარადიული ჭეშმარიტებისათვის ბოროტების ჭინაღანდევ. “ამერიკა ქადაგებს, ამ ახალ საუკუნეში, მთელ მსოფლიოში და მის ყველა მცხოვრებთათვის თავისუფლებას”, – თქვა ჯორჯ უოკერ ბუშმა(George Walker Bush).

II.

“მე-19 საუკუნეში, როცა ამერიკის დასაუფლების დასახლება დაიწყო, აშშ-ს ელიტის ნაწილი აძლიერებდა გერიგორიის გაკაუებას, როგორც თავისუფლების საზღვრების საჭირო გაფართოებას. “სვებედის აღმოჩენა” (Manifest destiny) დასაუფლებითი გახდა, ეკონომიკურად და დემოგრაფიულად, ამერიკული თვითმყოფადობის დედაბოძი”, – ამბობს გერმანელი მომომხილველი კურტ კისტერი, და შეგვახსენებს აშშ-ს პრეზიდენტის რუზეველტის (F. D. Roosevelt) შეუპოვარ სიტყვებს – “...მხოლოდ შიშისაგან უნდა გვექონდეს ჩვენ შიში”; და პრეზიდენტ ჯონ კენედის (John F. Kennedy) ასევე შეუპოვარ სიტყვებს: “ნუ კითხულობთ რას აკეთებს თქვენი ქვეყანა თქვენთვის, იკითხეთ რას აკეთებთ თქვენ თქვენი ქვეყნისათვის”.

III.

ანალოგიურად შეუპოვარია ჯორჯ ბუშის ამჟამინდელი ინაუგურაციის სიტყვაც: “ისტორიაში არსებობს მხოლოდ ძალა, რომელიც სიძულვილსა და ბოროტებას ანადგურებს, გირანების მედიდურებას ფარდას ხდის და იმელსა და შემწყნარებლობას თესავს და ახარებს: ეს არის ძალა ადამიანის თავისუფლებისა”.

IV.

“თავისუფლების უკედავება ჩვენს ქვეყანაში უფრო და უფრო დამოკიდებულია თავისუფლების წარმატებებზე სხვა ქვეყნებში. მშვიდობიანობის შენარჩუნების საუკეთესო იმედია თავისუფლების განვრცობა მთელს მსოფლიოში”.

V.

“ამერიკის შეერთებული შტატების პოლიტიკა არის: ყოველ ქვეყანაში და ყოველი კულტურის არეში დემოკრატიულ მოძრაობას და ორგანიზაციას მხარი დაუჭიროს, იმ მიზნით, რომ სოფლიოში გირანული წესობობა აღიკვეთოს”.

VI.

“ამერიკა დღეს ეუბნება ჩვენი მსოფლიოს ხალხებს – ყველამ, რომლებიც გირანულ სახემწიფოში და უიმედობაში ცხოვრობს, უნდა იცოდეს რომ: ამერიკა თქვენს დაიხმებას...არ შეურიგდება. თუ თქვენ მშვიდობიანობას დაუჭერთ მხარს, ჩვენ დაეცებით თქვენთან ერთად. დემოკრატიული რეფორმების მომხრეებს, რომელთაც დამონება, საგუსალო ან უცხოეთში გაქცევა ემუქრებათ, ვუბნებით: ამერიკა თქვენში ხედავს, რაც თქვენ სინამდვილეში ხართ: თქვენი განთავისუფლებული ქვეყნის ხელმძღვანელებს”.

VII.

“ამერიკის ყველა მოკავშირემ უნდა იცოდეს, რომ ჩვენ მათ მეგობრობას აუანაზღაურებთ. ჩვენ გვეჭირდება თქვენი რჩევა, ჩვენ გვეჭირდება თქვენი დახმარება. დაეის გაღვივება თავისუფალ ქვეყნებს შორის არის თავისუფლების

მტრების მთავარი მიზანი. ერთობლივი ძალისხმევა თავისუფალი ერებისა, რომ დემოკრატიას ხელი შეუწყონ, - არის ჩვენი მტრების დამარცხების დასაწყისი".
"ერთ დღეს თავისუფლების გავრცელებული ცეცხლი მოფენს სინათლეს ჩვენი მსოფლიოს უბნელეს კუთხეებსაც".

VIII.

"ჩვენ მივდივართ წინ მტკიცე რწმენით, რომ თავისუფლება საბოლოოდ გაიმარჯვებს... არა იმიტომ, რომ ჩვენ ჩვენს ხალხს რჩეულ ნაციად ვთვლით. დღემდე მოქმედებს და განსჯის თავისი საკუთარი სურვილით. ჩვენ კი გვეჯერა, რომ თავისუფლება არის კაცობრიობის ყველაზე უფრო მარადიული იმედი".

IX.

კომენტატორები ხაზგასმით აღნიშნავენ იმ ფაქტს, რომ პრეზიდენტმა ჯორჯ ბუშმა, თავის ამ 21-წუთიან საინაუგურაციო სიტყვაში, 42-ჯერ იხმარა სიტყვა "თავისუფლება" ("Freedom", "Liberty"), რომლის აღმა უნდა გაანათოს მსოფლიოს ყოველი მივარდნილი კუთხეც კი. ამიტომ უწოდებს, ალბათ, გერმანელი კომენტატორი კურტ კისტერი აშშ-ს პრეზიდენტს, ჯორჯ ბუშს - "კეთილის მსურველ ცეცხლის გამჩაღებელს", რომლის დროს მხედველობაში აქვს 2001 წლის 11 სექტემბერი, ნიუ-იორკის "ტყუპი ცათამჯენის" აფეთქება გეროლისტების მიერ, რასაც ჯორჯ ბუში "ცეცხლის დღეს" = "day of fire" - უწოდებს.

X.

გასაკვირია, მაგრამ ფაქტია, რომ ყველაზე უფრო მკაცრი კრიტიკა პრეზიდენტ ჯორჯ ბუშის არა მარტო ინაუგურაციის სიტყვისა, გაისმის განსაკუთრებით "ძველ" ევროპაში, უფრო მუსტად: ევროპის "დიდ" სახელმწიფოებში, რომლის დროს ჩვენ, როგორც "პატარა" სახელმწიფოების შვილებს, სხვა არ დავგეჟნია, თუარა "შენიშვნა" მაინც გამოეთქვათ ამგვარ, - ჩვენი აზრით, - შეუსაბამობაზე. "ძველი" ევროპის იმპერიული სახელმწიფოები "ნოსტალგიას" ხომ არ განიცდიან, რომ მსოფლიო ორკესტრში უკვე "პირველ" ვიოლონოზე ვეღარ უკვავენ?.. ამით ხომ არ არის ისიც გამოწვეული, რომ ამ "ძველი" იმპერიული სახელმწიფოების ზოგიერთი ხელმძღვანელი თვით არაბებსაც კი უუნაროთ თვლიან გაიგონ და აღიქვან თუ რა არის თავისუფლება და ეზიარონ ერისა და პიროვნების თავისუფლების ამ "სამოთხეს", რაზედაც აშშ-ს პრეზიდენტი თომას ვუდროუ ვილსონი (Thomas Woodrow Wilson - 1856 - 1924) ჯერ კიდევ პირველ მსოფლიო ომში "დემოკრატიისათვის ჯვაროსნული ომის" ლოზუნგით ჩაება და მისი თოთხმეტ-მუსლიანი ომის შემდგომი "სამართლიანი" მშიდობიანობა (8.1.1918) ხალხთა "თვითგამორევას" და "დიდი" და "პატარა" ერების თანასწორუფლებიანობას მოითხოვდა?..

XI.

ნუთუ ძნელია იმის დანახვა, რომ "აშშ იმპერიული სახელმწიფო" არ არის, სულ ცოტა, დღემდე არსებული იმპერიული სახელმწიფოების გაგებით, რადგან იგი დემოკრატიული, ე.ი. სამართლებრივი სახელმწიფოს საფუძვლებს ეყრდნობა, რომელშიც მმართველობა (მთავრობა), კანონმდებლობა (პარლამენტი) და მართმსაჯულება (სასამართლო) ურთიერთ კონტროლის ქვეშ იმყოფება, რომლებიც ერთად "ხალხის უმრავლესობის სურვილს" გამოსახავენ?..

XII.

აღნიშნული კომენტატორი, დაბოლოს, ირონიულადაც კი შენიშნავს, რომ ჯორჯ ბუშმა გირანული, იმპერიული სახელმწიფოების ასასახავად გამოიყენა "მოძველებული" სინონიმები - მონობა, ჩაგვრა, დამცირება!.. ვითომ, საქართველოს ამჟამინდელი ბედით რომ შემოვიფარგლოთ, "პატარა" საქართველო დღეს არ განიცდის "დიდი" რუსეთისაგან მონობას, ჩაგვრას, დამცირებას ჩვენს აფხაზეთსა და შიდა ქართლი თითო-ოროლა აფხაზი და ოსი ექსტრემისტის ნიღბით?..

XIII.

მამინ შეიძლება ჯორჯ ბუშის საინაუგურაციო სიტყვას - "კეთილისმსურველი ხანძრის გამჩაღებელი" თუ "თავისუფლების მჭირადღენე" ეწოდოს?..

და, არა მარტო ამიგომ, მისასალმებელი არ არის დიდი ამერიკის პრეზიდენტის ქორჯ ბუმის – ამეკამინდელი ვიზიტი პატარა საქართველოში, რადგან ვიზიტი იქნება აშშ-ს პრეზიდენტი ნათელს არ ჰყოფს, რომ იგი, როგორც მისი წინამორბედნიც, “თავისუფლების ჩირაღდანი” ღვას დიდი და პატარა ერების თავისუფლების სადარაჯომე?.. და, როდის მივა ჩვენი დიდი მემობელი რუსეთი ამგვარ ჰუმანიტარულ შეგნებაზე?..

კარლო ინსარიძე
პარიზი, 2005 წლის 23 იანვარი

რომის პაპის იოჰანე-პავლე II გარდაცვალება

« მე ბედბერი ვარ – იყავით თქვენც ბედნიერი ! » – ესაა რომის პაპის – იოჰანე პავლე მეორის უკანასკნელი სიტყვები გარდაცვალებისას.

84 წლის იოჰანე პავლე მეორე გარდაიცვალა 2005 წლის 2 აპრილს რომში, რამაც დიდი გლოვა გამოიწვია მთელ მსოფლიოში. იგი იყო 26 წელსადაც და ხუთი თვე ერთ მილიონზე მეტი კათოლიკის ეკლესიის მეთაური მთელ მსოფლიოში. იოჰანე პავლე მეორის დაკრძალვას დაესწრო ორ მილიონზე მეტი მლოცველი და ორასზე მეტი სახელმწიფოს პრეზიდენტიც, მთავრობის თავმჯდომარეები და წარმომადგენლები მთელი მსოფლიოს ყველა კუთხიდან. იოჰანე პავლე მეორე დაკრძალვას იქნა პარასკევი, 8 აპრილს, წმინდა პეტრეს ტაძარში, რომლის დროს რომში იმყოფებდა ოთხ მილიონზე მეტი მლოცველი.

საქართველს პრეზიდენტმა მიხეილ სააკაშვილმა სამშობლოს წერილი გაუგზავნა კარდინალ იოჰანე რაიციენტის, ვატიკანის კოლეჯის დეკანის, საღვთო ანტიმწიფის იოჰანე პავლე მეორის როლი მშობლის, ადამიანის უფლებების დაცვის, კომუნიზმის გაქვების, დემოკრატიული ღირებულებების დამკვიდრების საქმეში; აგრეთვე მსოფლიო ქრისტიანთა და სხვადასხვა კონფესიების ურთიერთდახმობის სფეროში.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე ნინო ბურჯანაძე საქართველოს ვატიკანის საელჩოს ეწვია და სამელოიარო წიგნში სამშობლოს ჩანაწერი გააკეთა. საქართველოს პრეზერ-მინისტრი ზურაბ ნოღაძელიც ეწვია საქართველოში ვატიკანის საელჩოს და რომის პაპის გარდაცვალების გამო ღრმა მწუხარება გამოხატა.

საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის სახელით, იოჰანე პავლე მეორის გარდაცვალების გამო, დიდი მწუხარება გამოთქვა საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა ილია მეორემ: « ჩვენ დიდათ ვაფასებთ მისი პიროვნების წინაშე », – ბრძანა ილია მეორემ.

რომის პაპმა იოჰანე პავლე მეორემ მოიარა თითქმის მთელი მსოფლიო, ეწვია 107 სახელმწიფოს და 1022 ქალაქს. მოგზაურობის დროს მან განვლო გზა, რომელსაც სამჯერ აღმგაგება მანძილს დედამიწიდან მთავრდებ.

იოჰანე პავლე მეორე იყო პირველი ონგთეფქსი-პოლონელი. იგი ეწვია სინაოვას, პროტესტანტულ ეკლესიას, მეჩეთს, შეუთავსა რომის მუსიკა საეკლესიო გაღობას, ოფიციალურად გაამართლა კომუნისი, მოინანია ჯერაროსნული ლაშქრობების დროს დამეხებული მეფეობები, თუ, მოახდინა დედა გერეზას და ხუთასამდე წმინდანის კანონიზება.

იოჰანე-პავლე II გარდაცვალებასთან დაკავშირებით, ევანგელის სკალინის სარკასტული შენიშვნა – მეორე მსოფლიო ომის მსვლელობისას – “რამდენი დივიზია ჰყავს რომის პაპსა?!” სკალის რომ ცოდნობა, რომ ბოლშევიკური კომუნიზმის დასამარებაში არსებით როლს სწორდ რომის პაპა ითამაშებდა ერთ-ნახევარი მილიარდი კათოლიკური მლოცველებითურთ, მაშინ, უდავოა, ანდინულ სიტყვებს ვერ იცგობა.

კი.აჰუაჰანს-ფრანს-პრეს

“Habemus papam” = “გვყავს პაპი”

2005 წლის 19 აპრილს, 18 საათსა და 44 წუთზე, ჩილელმა კარდინალმა – ესტევემბა – ვატიკანის პეტრეს ტაძრის შუა მოჯირიდან, წარმოსთქვა ცნობილი სიტყვები: „Annuntio vobis gaudium magnum: Habemus papam“ = „მე გახარებთ თქვენ დიდ ბედნიერებას: ჩვენ გვყავს ახალი პაპი“. და შემდეგ დასაბუღა ახალი რომის პაპი: გერმანელი კარდინალი იოსებ რატიცნერი, რომელიც თავიდათვს უწოდებს „ბენედიქტე XVI-ის“ = „დალოციუს“.

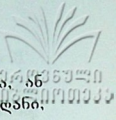
ბენედიქტე მე-16-მ, პეტრეს ტაძრის ბალკონიდან, დალოცა უამრავი მლოცველები, რომლებიც თავმოყრილი იყვნენ პეტრეს ტაძრის მოედანზე, – ცნობილი ლოციით: „Subi et Orbis“ = „ქალაქისა და დედამიწის“ დალოციით.

ბენედიქტე მე-16 რომის პაპად აირჩია 115 კარდინალმა, ვატიკანში, ცნობილ „სიქსტის კაპელაში“, რომელიც, თავის დროზე, მოხატულ იქნა ლეონარდო დავინჩის მიერ. როცა სიქსტის კაპელის სახურავის ბუხრიდან არა „შავი კვამლი“, არამედ „თეთრი კვამლი“ გამოჩნდა, რაც ახალი პაპის არჩევას ნიშნავდა, ათასობით მლოცველებში გაისმა შეძახილება: „Habemus papam“ = „გვყავს პაპი“.

რომის ახალმა პაპამ ბენედიქტე მე-16-ემ კი დანაცხადა: „შესანიშნავი რომის პაპის იოჰანე პავლე მეორეს შემდეგ, კარდინალებმა მე ამირჩიეს, როგორც უბრალო, მდაბალი მშრომელი ღვთის მამულში“.

რეიტერი, 19.4.2005 წელი

რადიო თავისუფლების ახალი ერა

“ჩვენი ჩირალღანი კი არ არის ქრისტიანობა, ან მაკმალიანობა, მემარჯვენეობა, ან მემარცხენეობა. ჩვენი ჩირალღანი არის უნივერსალური, ...თავისუფლების ჩირალღანი, სინათლე და განათება, ახალგაზრდობა და ენერჯია”. “განათება გულისხმობს დემოკრატიული სოციალური უსუსელობათა აღქმას”.

Torch Lights Up New Era At Radio Free Europe/Radio Liberty

Radio Free Europe/Radio Liberty (RFE/RL) enters a new era with a new symbol on 30 March, when a Torch Allame takes over from the Freedom Bell as RFE/RL's company trademark. RFE/RL President Thomas A. Dine says the silver torch with its burnt-orange flame is universal. "Our torch is neither Christian nor Muslim, right-wing or left-wing. It is universal, forward-looking, modern and, above all, the RFE/RL torch is light and illumination, it has youth and energy," he said.

The new company slogan or signature line is "Illuminate Your World," conveying that the news and information RFE/RL brings daily to millions of people around the world helps them understand their environment and gives them the information tools for the political and economic engagement needed to shape their societies.

The torch replaces the Freedom Bell, which was RFE/RL's logo for more than half a century. It now enters the history books along with the radios of the Cold War days that it symbolized. That history -- in truckloads of tapes and documents -- was donated to the Hoover Institution archives at Stanford University, California, and is being processed as a record of the ideological fight against Communism in the second half of the 20th century.

It starts with an account of how Radio Free Europe (RFE) came to take the bell as its symbol. It was not, as some people mistakenly believe, America's famously cracked Liberty Bell. The origins of RFE's logo are a 10-ton bell especially made in the British foundry Gillett and Johnston and decorated with a frieze of five figures representing the five races of mankind passing the torch of freedom. It arrived in New York in 1949 and traveled to 21 cities in the United States as part of the "Crusade for Freedom" drive to raise money to found and promote Radio Free Europe. More than 16 million Americans responded with contributions and RFE and its bell logo were born. Instead of the five figures, the RFE bell logo had a vertical divide into a darker and lighter side, generally interpreted as the divide between the democratic West and the communist East. But for many years now, Europe has been whole and almost free and both the dividing line and the bell have lost their meaning. The original Freedom Bell was permanently installed in West Berlin in 1950. Few people today know where it is, why it is there, and what it represents.

RFE/RL itself bears little resemblance to the radios headquartered in Munich that beamed truth and hope across the Iron Curtain to the Soviet Union and its five European satellite states. Since the move to Prague in 1995, RFE/RL has been going through a dynamic process of transformation and modernization that is creating an entirely new organization. The company has broadened every aspect of its operations -- it no longer fights communism, it fights tyranny; its broadcasts are no longer confined to the former Soviet bloc, but stretch across continents to Iran, Iraq, and Afghanistan. Broadcasting is no longer restricted to shortwave frequencies but is heard on a multitude of other, more popular frequencies in rebroadcasts by local AM and FM stations. And RFE/RL itself is no longer limited to radio broadcasting. It is venturing into television partnerships and has a vibrant, thriving, multilingual Internet site accessed by millions of users all over the world. The latest and perhaps most exciting chapter in RFE/RL's development is "Convergence," a process of internal restructuring and training to integrate a multiple media approach, attracting new audiences and viewers with tailored information.

The easiest way to communicate these profound changes is to change the company symbol; but it is not a simple task to illustrate the new aspects of RFE/RL while showing its essence has

remained the same. The essence of RFE/RL today is freedom, as it was 55 years ago, only the technology and geography have changed. RFE/RL's supervisory Broadcasting Board of Governors chose Chermayeff and Geismar, a leading New York-based design firm, to design the new logo. Their creation, launched first on RFE/RL's Internet sites, meets all expectations. The silver torch is a modern representation of the torch of freedom etched on the old bell and a link to RFE/RL's tradition. And the orange flame, in the words of RFE/RL President Dine, "denotes warmth and energy," illuminating understanding to promote the values of democracy.

RADIO FREE EUROPE/ RADIO LIBERTY

<http://www.rferl.org/about/organization/newlogo-print.asp>

ე ვ რ ო პ ი ს დ ე მ ა მ ა

ელენიზმი და ბონაპარტიზმი

I.

ვინ არიან ევროპის, არა მარტო გეოგრაფიული ცნების, დედ-მამა, მშობლები? – ჩვენ ვამბობთ, სხვა მარაგაღია შორის, პირველყოელისა არიან ელენიზმი და ბონაპარტიზმი.

II.

ბერძნული მითოლოგიის თანახმად, მამამერთი ძეგსი(უბიგური) გადაიქცა ხარად, მოიგაცა ფენიქსის თუ ფონიკელების მეფის აგნორის ქალიშვილი – ევროპა, დაისვა მურგზე და დაეშვა კურძულ კრეცაზე, სადაც მათ დაუბადათ ეპიქვილები – მინოს და რადამანგის. ეს მითოლოგია გახდა დედამიწის ერთი ნაწილის – ევროპის – სინონიმად არა მარტო ხელოვნებაში, თუმცა გეოგრაფიულად ევროპა ევრ-პაშის მთიანობაში გვევლინება.

III.

ელენიზმი, საერთოდ, ბერძნული კულტურის გავრცელება იწყება ალექსანდრე მაკედონელის ეპოქიდან, რომლის წინაპირობა ხდება "პოლის"="ქალაქი სახელმწიფოს" შეცვლა უფრო დიდი სახელმწიფოებრივი პოლიტიკური ერთობით, რასაც მოყვა, ისტორიკოს ა. ბურკარდის აზრით, "...ბერძნულით განსაზღვრული მსოფლიო კულტურის წარმოშობა, რასაც ალექსანდრე მაკედონელის ხანიდან, პელენიზმად იწოდება; და ეს ცნება სირაკუზის, კართაგენის და რომის გაფართოებულ არეს მოედო". პელენისტურ სახელმწიფოთა სამყარო კი უკვე კოსმოპოლიტიკური ხასიათის იყო, რომელსაც მოყვა უფრო დიდი ეკონომიკური ერთეულები საერთო ფულით, უფრო განვითარებული ტექნიკით და ინტენსიური მმართველობით, რასაც ხელი შეუწყო ალექსანდრე მაკედონელისა და მისი მემკვიდრე "დიადიხების" თითქმის ერთგვარი ქალაქების დაარსებამ, რომელთა მავალითობა სხვათა შორის, ალექსანდრია თუ პერგამონი.

IV.

"ბონაპარტიზმი", ამ მრავალფეროვანი და მრავალფუნოვანი ტერმინის რაობისაგან განსხვავებით, – ჩვენ ვვსრის შემოფარგლით მხოლოდ ნაპოლეონ ბონაპარტეს, ე.ი. ნაპოლეონ I. (1769–1821) ცხოვრება და მოღვაწეობა. კარენ ანდრეზინი და კლავ ვიგრევე ნაპოლეონ I-ს, კაიზერად=კეისრით დავერგვიანებთ 200 წლისთაგამ, – "ევროპის მამას" უწოდებენ. ("მშ", 49-2004, მ.138), რაც ჩვენ არასრულად ვეცხახება, რადგან "ევროპის დედად" ელენიზმს მივიჩნევთ, თუმცა ნაპოლეონ I-ლი, თუთოთ, თანამედროვე "ევროპის მამად" შეიძლება იწოდოს.

V.

ნაპოლეონ I-ის ცხოვრება და მოღვაწეობა უფრო ხალხურ მღაპარს, ვიდრე "რეალობას"წააგავს: წარმომბოთი კორსიკელი, 1779-1784 წლებში დაამთავრა სამხედრო სკოლა და გახდა არტილერიის ლეიტენანტი; 1793 წელს კორსიკიდან გადავიდა საფრანგეთში და მიემხრო ე-წლ "მთის პარტიას". 1795 წელს, 24 წლის ასაკში, მისი დამსახურებისათვის ქალაქ ტულონის ისე-აღებაში, გახდა ბრიგადის გენერალი. რობერსპიერის ჩამოგდების შემდეგ(1795 წელი), ჯერ დაპატიმრებულ იქნა, და არმიიდან გაიხსენ, მაგრამ შემდეგ რიოლისტების აჯანყების ჩაქრობას წარმატებით მეთაურობდა, რის შედეგად გახდა "სამინაო არმიის", ხოლო შემდეგ (1796 წელი) "იგალიის არმიის" მთავარსარდალი. 1796 წლის 9 აპრილს ცოლათ შეირთო კომუნენ ეუ ბოარენ, რითაც მან გზა გაიკაფა დირექტორიუმის გაბაგონებულ წრეებში. პარალელიად "რევოლუციური ომებისა" (1796-1797 წლები) იგალიაში, ნაპოლეონი აწარმოებდა იგალიის ტერიტორიალურ მოწესრიგებას; სამაგო ხელშეკრულებებმა ლიბონში და კამპოფორმიოში, 1597 წლის დეკემბერში, გააძლიერა მისი ძალაუფლება. 1797 წელს, დაბრუნდა რა იგი პარიზში, დირექტორიუმმა გადასცა მას "ინგლისის არმიის" მთავარსარდალობა. მაგრამ შემდეგ დაინიშნა "გევიპის ექსპედიციის"(1798 წელი) მთავარსარდალად, საიდანაც იგი 1799 წლის 9 ოქტომბერს დაბრუნდა საფრანგეთში.

VI.

ნაპოლეონი უკვე იმდენად პოპულარული გახდა, რომ 9-10 ნოემბერს ჩამოაგდო დირექტორიუმი, და 1799 წლის 13 დეკემბრის "კონსულარული კონსტიტუციის" თანახმად, ნაპოლეონი გახდა პირველი კონსული, სამი 10 წლით განსაზღვრული კონსულიდან. სამინაო პოლიტიკაში, ნაპოლეონმა მოქიშე რევოლუციურთა დაჯგუფებებს დაუპირისპირა ოსტატურად ორგანიზებული, განათლების ეპოქით გაყენითობა უაღრესად ცენტრალისტური ხელისუფლება. რევოლუციის შედეგად განწვევებული რეპორტიობა ეკლესიასთან, ნაპოლეონმა დაამთავრა კონკარდატი, რომელიც დადებულ იქნა პაპა პიუს VII-სთან 1801 წელს, და რომლის თანახმად სახელმწიფოთ გადამიბარა ეკლესიის გავრისნება. 1804 წელს ნაპოლეონმა გამოსცა "სამოქალაგო სამართლის კოდექსი" = "Code civil", რომელიც "Code

Napoliნი“-აღაც იწოდებოდა, და რომელიც დღემდე განსაზღვრავს სამოქალაქო უფლებებს საფრანგეთში და გეგავუნა მოახდინა ევროპის ქვეყნების სამართალზე.

VII.

ნაპოლეონი 1802 წელს გახდა კონსული მთელი სიცილიის განმავლობაში. 1804 წლის 2 დეკემბერს კი, პარიზის ლეთისმშობლის გაძარში პაპა პიუს VII-ემ აკურთხა იგი “ფრანგების კაიმერალ”, “ეკისრალ”, რომლის დროს ეკისრის გვირგვინი თვითონვე დაიდვა თავზე, და ამით ნათელი გახადა მისი არა “მეიური”, არამედ “ამქვეყნიური” უფლებებრივების სათავე. ნაპოლეონი იმ დროს იყო 35 წლის, და ამ ცერემონიის ყველა დამწერსათვის ნათელი იყო, რომ ამ აქტით ახალ ეპოქას მიევა დასაბამი მთელი ევროპის ისტორიაში. ამჟამად, - საფრანგეთი ოფიციალურად აღნიშნავს რა ნაპოლეონის კაიმერალ კურთხევის 200 წლისთავს, -ქალაქ პუატიეს უნივერსიტეტის პროფესორი ნატალი პეტიგო ამბობს: “საფრანგეთს უყვარს მისი ძღვემამოსილებითა და სიდიადით თვითდატკობა.” - “რაც მას ასე სამშინლად აქლია დღეს”, - დასძენენ სარკასტულად(!) კარენ ანდერსენი და კლაუს ვიგერუფი.

VIII.

ნაპოლეონი საფრანგეთის პოლიტიკური ცხოვრების ცენტრში მოექცა, რადგან მის ცხოვრებასა და მოღვაწეობაში თავი მოიყარა საფრანგეთის 1789 წლის 14 ივლისის დიდი რევოლუციის წინა და მომდევნო პერიოდის დაღმობი-ვარყოფით მხარეებზე, ე. ი. მის პიროვნებაში გამოიხატა ევროპის ამ პერიოდის შეკამება, რასაც მოყვა მთელი ევროპის პოლიტიკური, ეკონომიკური, კულტურული და სოციალური ცხოვრების განახლება, მიუხედავად ნაპოლეონის დასჯის მომდევნო რეაქციისა. თვით “მზიური მფუფე” - ლუი XIV-ე-ს დაჩრდილა მან, და მითოლოგიური პიროვნება გახდა, როგორც მხოლოდ ენა ღარკი - ფრანგი ერის, “ნაციის მხსნელი”.

IX.

როცა ნაპოლეონმა დაწინის გვირგვინი თვითონვე თავისი ხელით თავზე დაიდვა და პაპა პიუს VII-ემ მას გადაეხვია და დამსწრეთ საზეიმოდ შესძახა: “Vivat Imperator in aeternum”, საფრანგეთის პოლიციის მინისტრი - ფუჟე ეჭვის თვლით უყურებდა ამ გრანდიოზულ ცერემონიას: ვითომ რევოლუციური გარდაქმნების არე-დარევის შემდეგ, ახალი რეჟიმი შეძლებდა სტაბილურობის შექმნას, რომლისაკენ მისწრაფებდა განსაკუთრებით ბურჟუაზია?. თვით ნაპოლეონის კაიმერის გვირგვინით შემკობა ხომ არ იყო რევოლუციის პრინციპების უგულებელყოფა?. და, როცა ეს გაიყო მორთულ ვენანო მცხოვრებმა ლუდვიგ ბეთხოფენმა, პირველი გვერდი მისი 3-მე სიმფონიისა - “Eroica”, რომელიც მან “პირველ კონსულ ნაპოლეონს” მიუძღვნა, - დახია. მრავალი რევოლუციონერი და მათი მომხრეები მოკში მოექცა აგრეთვე, როცა ნაპოლეონმა ისე შემკვიდრებოთი მონარქიული წესობილება შექმნა, და ისიც მამაკაყების ხაზით. მაგრამ, როცა მან გვირგვინი თავისი ხელით დაიდვა თავზე, ეს იყო ნაპოლეონის მიერ განაგარიმებული აქტი გვირგვინი თავისი ხელით დაიდვა თავზე, ეს იყო ნაპოლეონის მიერ განაგარიმებული აქტი კაიმერის “ღვთიური წარმოშობის”უარყოფისა. ნაპოლეონის ფიცი დასტურებდა რევოლუციიდან წარმოშობილი რესპუბლიკის დაკავშირებას “გამარჯებულ რევოლუციის გვირგვინოსან წარმომადგენელთან”, რაც, როგორც ჩანს, თავს იყრდა თვით ნაპოლეონის პიროვნებაში.

X.

ნაპოლეონმა ვალდებულა იყოსა ბურჟუაზიის ინტერესების გაცეა, ფეოდალური პრივილეგიების აღკვეთა, რომლის შედეგადა წარმოიშვა 100-ასმზე მეტი მემამულე, ეი მდიდარი გვებები და მოქალაქეები, რომელთა ქონებას ნაპოლეონის “სამოქალაქო სამართლის კოდექსი” იცავდა. ამით კაიმერისა და ახალი ელივის ინტერესები დაემთხვა ერთმანეთს, და წარმოიშვა მღუღე - ერთი მხრივ - მემკვიდრეობითი არისტოკრატისა და - მეორე მხრივ - რადიკალურ იაკობინელებისა და “სანკულოტების” (Sanclotite”. გერმანი “პროლეტარიატი” ამ დროს არ არსებობდა) წინააღმდეგ. ამდენად, ნაპოლეონი, როგორც გენიალური მხედართმთავარი, ევროპის განმანახლებელი გახდა და “მოქალაქე-კაიმერი” და სარანგეთის ეროვნული განმათავისუფლებელი. “იგი ვახდა აპამინა, რომელიც ნაციონალურ ქონებას იცავდა, და მისი გვიგინი გახდა ამ იდეის დადასტურება”, - წერდა ბაკაიკი.

XI.

ნაპოლეონმა, მისი კაიმერალ დაგვიგინების წინ, პღებისციკით, რაც ძალბადა საფრანგეთში ხალხის სურვილის გამოსახავად დღესაც, ხალხს - 3 572 329 ხმით, 2 569 ხმის წინააღმდეგ - დაადატურებინა საფრანგეთის სახელმწიფოს “შთამომავლობითი მონარქიული წესობილება”, რის შესახებ მოვიგონებთ ხალხს ავრთხილებდენ: “ახალი ეკისარი მმაგათვის ახალ რომს, მაგრამ არასოდეს არ უნდა დაევიწყეთ, რომ ეკისარს ადამიინა”. თვით ნაპოლეონი კი ამბობდა “მე ვარ Charlemagne”=“Karl der Grosse”=“კარლ დიდი”, რამიც ნატელისმევე იყო საფრანგეთის, გერმანიისა და იტალიის ერთობა ერთ ფედერაციულ სახელმწიფოში - დამყარებული რესპუბლიკის მოდერნულ მმართველობაზე, რომელშიც უკვე ადგილი აღარ არსებობდა არც “გერმანული ნაციის რომაულ რახისა”, რომელიც თითქმის 1000-სი წელი არსებობდა და არც ჰაბსბურგის კაიმერ ფრანც II-სათვის, რომელმაც 1806 წელს გადადგა, რის შემდეგ აუსტერლიცში დამარცხება მხოლოდ ფორმალური გახდა.

XII.

ნეტკე ნაპოლეონში ხედავდა “სრულყოფილ ევროპიელს, გმირს კეთილსა და ბოროტის იქეთ”; მოქმედაური ხოგბას ასხადა მას როგორც “ადამიანის ნებისყოფის უღამაშეს გამოისახავს”; ჰეველმა კი ნაპოლეონში დაინახა იენაში წარმოებულ ბრძოლებში “მსოფლიო კვინი ცხენზე”. და წერდა: “ერთ დღეს ვერმანია გაერთიანდება ერთი დამპყრობელის ძალით”. პოლონეთმა კი მის ნაციონალურ პინშიყ კი. 1918 წელს, ხოგბა შეასხა ნაპოლეონს. ნაპოლეონს სურდა ევროპის კონტინენტის სახელმწიფოთა ფედერაციაში გაერთიანება – ერთობრივი ტერიტორიათა, ერთობრივი სამართლით, საერთო სასამართლოთი, საერთო უფლით, თავისუფალი საქონელთ-ბრუნეთი და მიმოსვლით. “დაახ, ნაპოლეონი იყო ევროპის მამა”, – ამბობდა ფრავი მიმოშხილელი მუსეი გულარდი მაგრამ ისე უნდა ითქვას, რომ ინგლისი, ეს “ვაჭრებისა და ვაჭრუკანების” ქვეყანა ნაპოლეონს არ სურდა გამხდარიყო კონტინენტალური ევროპის შემადგენელი ნაწილი; მას სურდა საფრანგეთის ჰევემონია მიეღეს ევროპაზე. “ყოველი მგზაური თავს უნდა გრძობდეს საკუთარ სახლში, მიუხედავით იმისა, სად იმყოფება იგი”, – ამბობდა ნაპოლეონი, და ვანმანგაედა: “გაერთიანებული ქვეყნები ჰერაკლეს სევეტიდან(ტიბალატარი. კ.ი.) კამჩაკამდე უნდა იმართებოდეს საფრანგეთიდან”. და როცა მეორე მსოფლიო ომის დამთავრების შემდეგ ბრიტანეთის პრემიერმინისტრმა – ვინსტონ ჩერჩილმა, ღე გლოთან ერთად, პარიზის “ინველიდების კთედრალში” ნაპოლეონის სარკოფავის წინაშე მიიხარა, – თქვა: “არაფერი უფრო დიდი არ არის ამ მსოფლიოში”.

XIII.

ნაპოლეონის სტენოგრაფიული ბიოგრაფია კი ასეთია: დაიბადა 1769 წლის 15 აგვისტოს კორსიკაში: 1785 წელს გახდა არტილერიის ლეიტენენტი; 1789 წლის 14 ივლისს დაიწყო საფრანგეთის დიდი რევოლუცია ბასტილის აღებით; 1793 წელს ნაპოლეონი უერთდება იაკობინელთა რევოლუციურ პარტიას მაქსიმოლიან ღე რობესპიერის მეთაურობით; 1794 წელს რობესპიერს მოკეტენ თავს; 1795 წელს ნაპოლეონი ჩააქრობს როიალისტების აჯარყებს, რის შემდეგ ხდება არმიის მთავარსარდალი; 1796 წელს ნაპოლეონი დაქორწილდა მარია-ჟოზეფინე ტამერ ღე ლა პაერიმე(კომუენ ბოარენე); ომი ავსტრიის ჯარების წინააღმდეგ იტალიაში; 1798 წელს ნაპოლეონი სარდალია ევეიგის საექსპედიციო კორპუსისა, რომლის დროს საფრანგეთის ფლოტს ამარცხებს აბუკირთან დიდი ბრიტანეთის საზღვაო ფლოტი; 1799 წელს, მმართველი “ღირექტორუმის” ჩამოგდების შემდეგ, ნაპოლეონი გახდა “პირველი კონსული”; 1802 წელს ნაპოლეონი აირჩიეს კონსულად “მთელი ცხოვრების მარძილზე”; 1804 წლის 2 დეკემბერს ნაპოლეონი ხდება “ფრანგების კაიზერი”; 1805 წელს ნაპოლეონი ამარცხებს ავსტრია-რუსეთის ჯარებს აუსტერლიცში; ინგლისი კი ამარცხებს გრაფალატთან საფრანგეთის საზღვაო ფლოტს, რის შემდეგ ბრიტანეთი გაბატონდა ზღეზე; 1806 წელს იქმნება ე.წ. “რაინის ბუნლი”, რომელსაც არ უერთდება არც ავსტრია და არც პრუსია; ნაპოლეონი ამარცხებს პრუსიას იენას ბრძოლებში და დაიპყრობს ბერლინს; 1807 წელს საზავო ხელშეკრულება რუსეთის იმპერატორ ალექსანდრე I-თან; საფრანგეთის ჯარები იპყრობს ესპანეთს; 1809 წელს ნაპოლეონი ამარცხებს ავსტრიას; 1810 წელს ნაპოლეონი ცოლად ირთავს ავსტრიის იმპერატორის ფრანც I-ლის ასულს მარი-ლუიზას; 1811 წელს ნაპოლეონის ერთადერთი ვაჟიშვილის ნაპოლეონ II-ეს დაბადება.

XIV.

1812 წელს ნაპოლეონმა, მისი “გრანდ არმიით”, რომელიც ევროპის 20 ნაციის=ერის ჯარისკაცებისაგან შედგებოდა, სულ 400-ათასი კაცი, – ვარდალახა რუსეთის იმპერიის საზღვარი მეშელთან, რომელსაც მოყვა “ბოროდინოს ბრძოლები”, რომელშიც რუსეთმა 45-ათასი ჯარისკაცი დაკარგა, ფრანგებმა კი 10-ათასი ჯარისკაცი, მათ შორის 40 ვენერალი; თუ ლეო გოლსტოის “ომისა და ზაეის” მიხედვით ვანსუქით, ბოროდინოს ბრძოლებში რუსეთმა გაიმარჯვა, ხოლო თუ ფრანგ ისტორიკოსებს დაეუფლებით – ბოროდინოში “გრად არმიამ” გაიმარჯვა, რის შედეგად გზა გაიხსნა მოსკოვისაკენ, რომელიც ნაპოლეონმა 1812 წლის 14 სექტემბერს დაიპყრო. მაგრამ ნაპოლეონი იძულებული გახდა მოსკოვი დაეტოვებია, და მის 400 000-ს ჯარისკაციდან, რომლებშიაც 1812 წელს რუსეთის იმპერიის საზღვარი ვარდალახა მეშელთან, 1812 წლის 16 დეკემბერს, ისევე მეშელთან, უკან დაბრუნდა მხოლოდ 18 000-სი ჯარისკაცი; დანარჩენები გაიყინა რუსეთის სუსხნიან ზამთარში თუ ბერგინაზე გადასვლისას.

1813 წელს კი რუსეთმა, პრუსიამ, დიდ ბრიტანეთმა, შედეგთა და ავსტრიამ დაამარცხეს ნაპოლეონი ლაიფციგში, რის შედეგად მათ, 1814 წლის 31 მარტს, უკვე დაიპყრეს პარიზი.

XV.

ნაპოლეონმა, მისი მარშლების დაქინებითი მოთხოვნით, ხელი მოაწერა მისი გადადგომის სიველს, რომელშიც ნათქვამია:

“მე შეგად მიყვარს საფრანგეთი! მე მისი სიდიადის ვარდა სხვა არაფერი არ მინდობს; მე მის უბედურებას არ შეუწყობ ხელს! უნდათ, რომ მე გადადეცე, კარგი, მე გადადეცე!”

XVI.

და წარმოუდგენელი ეპილოგი: ნაპოლეონს გამარჯვებულმა საცხოვრებლად მიუჩინეს ხმელთაშუა ზღვის კუნძული ელბა, რომელიც ნაპოლეონმა 10 თვის შემდეგ გატოვა. გააჯიდა საფრანგეთში და მხოლოდ 700 საღვთობით ისევ სურდა ძალაუფლების ხელში ჩაგდება, რასაც მოყვა ე.წ. "100 დღე", რაც დამთავრდა ნაპოლეონის დარცხით ვატივროლისთან. ამჯერად ნაპოლეონს საცხოვრებლად მიუჩინეს წმინდა ელენას კუნძული აგლანდიის ოკეანეში, სადაც იგი 1821 წლის 5 მისს გარდაიცვალა. 1840 წელ კი ნაპოლეონი გადასვენეს საფრანგეთში და დაკრძალეს პარიზის "ინვალიდების ტაძარში". ამით კი განხორციელდა ნაპოლეონის ანდერძიც, რომელშიც ნათქვამია, "...რომ მე მუსრს განვიყენო სენის ნაპირზე, შუა ადგილას ფრანგი ხალხისა, რომელიც მე მეტად მიყვარდა".

XVII.

"ღღესაც დამატყვევებელია გურისტებისათვის გიგანტური, ოდნავად ბჭყვილა სარკოვაგი, რომელიც ურუანტელს იჭყენს ჩვენში ამდენი წარსული, სადაცო, მაგრამ დაუეიწყარი სიღიადით", - ამბობს რომან ლაივი აპჯერად, ნაპოლეონის კაიზერათ უკრთხევის 200 წლისთავზე, რაც ჩვენ გვბიძგებს ნაპოლეონის ფენომენის უფრო ღრმა ანალიზისაკენ.

XVIII.

ისტორიკოსი დიგერ ლანგევიძე ("პ.", 49/2004, გვ.145), გუბინგენის უნივერსიტეტის პროფესორი, ნაპოლეონის კაიზერად უკრთხევის 200 წლისთავთან დაკავშირებით, წერს: "ნაპოლეონი იყო მაშინ გარდაქმნილი ძალა საერთოდ. მისი პროგრამა იყო ევროპის გარდაქმნა". "მისი მიზანი იყო უკვე რევოლუციური. ებრაელობა და სხვა უშიცრესობები, დარბი თუ მღიდრები - კანონის წინაშე იყვნენ თანასწორუფლებიანი... ნაპოლეონის კოდქსით წარმოიშვა მოქალაქობრივი კერძო საკუთრების საზოგადოება, რომელშიც ჩვენ ღღესაც ვცხოვრობთ". "თვით პრუსიამიც კი იგრძნობოდა ნაპოლეონის მეგავლენა, თუ გნებავთ, სავალდებულო სამხედრო სამსახურის შემოღებით საფრანგეთის მაგალითის მიხედვით". "წმინდა რომის გერმანული ნაყის რაიხში მაშინ არსებობდა ათასმე-მეტი სახელმწიფოს მსგავსი ერთობა... 1815 წელში კი არსებობდა მხოლოდ ორმოცამდე სახელმწიფო". "საეკლესიო სამთავროები გაუქმებული, მონასტრები დაშლილი, ეკლესიების საკუთრებანი აუნაზღაურებლად აღკვეთილ იქნა. საერო თვავლები ვალდებული იყვნენ მიეყათ მეწირულებანი ეკლესიისათვის, რისგანაც შემდეგ შემოღებულ იქნა "ეკლესიის გადასახადი", თუმცა ამგვარი სექულარიზაცია, ე.ი. საეკლესიო და სამონასტრო საკუთრების გადაქცევა სახელმწიფო საკუთრებად, მკიყვენული იყო. ნაპოლეონმა გახსნა კაბ რეფორმებისაკენ; "ყველგან შეიქმნა მოდერნული მმართველობანი, განყოფილებანი, მინისტრის მთავრობითი, მკაცრად ჩამოყალიბებული კომპეტენციით. ჩვენთვის ღღეს ყველაფერი ეს ამაღლებული არ არის, მაგრამ მაშინ ეს იყო უაყრსად ღღმა რეფორმა". "საფრანგეთის რევიოლუციამ, პირველყოფისა, ინტელიგენციამ მოახდინა ნაციონალური იდიის ვაერეკლება..." "ნაციონალიზმის კვლევა-ბიოებამ ნათელი ვახადა, რომ ნაყის წარმოშობას ყოფილთვის წინ უძღვის ერთი ერის მიერ მეორე ერის დაზავება-დამყირება. ამის შედეგად ადამიანი ქმნის თვითმეგნებას უცხო ძალის წინააღმდეგ, რომელსაც საკუთარი ერის სამიმროებად მიიჩნევს". "ზოგიერთები მართლაც ხედავენ საფრანგეთში დემოკრატიულ რესპუბლიკურ ნიმუშს", - დასძენს დიგერ ლანგევიძე.

XIX.

ნაპოლეონი „...ახალგაზრდობაში იმიარებდა ფრანგ განმანათლებელთა (განსაკუთრებით ე. ქ. რუსოსა და ჯ. რუინალის) იდეებს". „ნაპოლეონ I-ის ურეკიდნტო წარმატებანი საუფუბლად დადო მისი პირივნების უსამჯრო განდიდებას, უამრავ ლტენდას. ნაპოლეონ I-ი პირადი თვისებებით (მრავალმხრივი ნიჭი, ცივი, ანგარიშიანი, ნათელი გონება, სიმამაცე, გამბედაობა) განახორციელდა ბურჟუაზიის - ახალგაზრდა აღმაჯალი კლასის - ძლიერ მხარეებს. (მავრამ მის მიკმეგებებაში თავს იჩენდა ამ კლასის უარყოფითი მხარეებიც: აგრესიულობა, ეერაგობა, ანგარება, პატივმოყვარობა, ავანტიურნიზმი). განწყევიტელმა ომებმა მხოლოდ ღღობით გაახანძლივეს იმპერიის არსებობა, გააძლიერეს ევროპის ხალხების განმანათილუფებული მოძრაობა და აიძულეს ნაპოლეონ I-ს მიმართაო გოგალური მომენისათვის როგორც სამხედრო დარგში, ისე ეკონომიკურ პოლიტიკაში... სწრაფვა მოსვლის დამორჩილებისაკენ ღღობით განმავლობაში გარდაჯული მარცხისათვის განწირავდა ნაპოლეონ I-ის სამინაო და საგარეო წარმატებას, აკარგვენებდა მას ყოველგვარ დასაყრდენსა და მხარდაჭერას, როგორც ქვეყნის მიგნით, ისე მის გარეთ"(ქს.ე. გომი 7, ღბილისი 1984 წელი, გვ.316).

XX.

„ქართული საბჭოთა ენციკლოპედიის“ მსეყერთა მიერ ნაპოლეონის მოღვაწეობის ამგვარ განკვერტაში ჩვენ სრულიად უკლებლყოფილად გვესახება საფრანგეთის იდი რევილუციის „...თვისუფლება-თანასწორობა-მშობის“ მრწამსი, რომლის ცხოვრებაში გამტარებელი - მიუხედავად მრავალმხრივი მიხეველ-მოხევეული გმებისა - მაინც ნაპოლეონ I-ი იყო და დარჩა. და თუ ჩვენ საფრანგეთის 1789 წლის რევილუციას, და ამით ნაპოლეონ I-ის მოღვაწეობას ანერიის შეერთებული შტატების 1776 წლის 4 იელისის „დამოუკიდებლობის დეკლარაციის“ (The Declaration of

Independence) კონდექსტში განვიხილავთ, დაეინახავთ, რომ აშშ-ს განთავისუფლება კოლონიურ მდგომარეობიდან წინამორბედა საფრანგეთის დიდი რევოლუციისა, რითაც ეითომ პირველის კოლონიურ მდგომარეობიდან განთავისუფლება და მოწოდება „...აღამიანები აღჭურვილია თანასწორუფლებიანობით“ და „უკლებლო უფლებებით, რომელთა შორისა ცხოვრება, თავისუფლება, და ბედნიერების მოპოვება“ – გამოძახილი არ არის საფრანგეთის დიდი რევოლუციის „თავისუფლება-თანასწორობა-მშობის“ მრწამსისა, წომილითაც აშშ-ს 1776 წლის 4 ივლისისა და საფრანგეთის 1789 წლის 14 ივლისის რევოლუციები ერთ კონტექსტში, ერთ ცნებაში ექცევა, რაც, თავის მხრივ, გამოდინარეობს ელენიზმისა და „ნაპოლეონიზმისაგან“ და ამით საკაცობრიო მნიშვნელობის მრწამსი, კრეფო ხდება?...

XXI.

აღბათ, ისტორიის ჩარხის „უკულმა გრიალს“ უნდა მიეწეროს ის, რომ ევრე ენის 1815 წლის კონგრესის მონაწილე „გამარჯვებულები“ და ევრე იმდროიელი ევროპის მოსახლეობა ვერ აღმოჩნდა ვანეითარების, ცივილიზაციის იმ ღონეზე, რომ სევენთ ნაპოლეონის წინასწარმეტყველური განჭერება (არა მარტო) ევროპის მომავლისა, რის შემადრწუნებელი მაგალითია, თუ გნებავთ, მოგიერთ არა მარტო რუს ისტორიკოსთა ნაპოლეონ I-ლის შედარება ადოლფ ჰიგლერის ნაციზმ-რასიზმთან, ვინაიდან ჰიგლერის ჯარებმაუ მოსკოვამდე მიაღწია.

რა გასაკვილია, რომ რუსეთი ასეთ შედაპირულ აზრებს რუსეთის იმპერიის გასამართლებლად იყენებს, თუ გნებავთ, საქართველოს მიმართ, როცა – 1776 წლის 4 ივლისისა და 1789 წლის 14 ივლისის მრწამსთა საწინააღმდეგოდ – „სამამულო ომს“ აწარმოებდა როგორც პირველ, ისევე მეორე მსოფლიო ომში. მართალია, ნაციზმ-რასიზმის წინააღმდეგ წარმოებული ომი, უთუთ, დადებითად უნდა ჩაითვალოს, მაგრამ რუსეთი რომ არასოდეს არ იზიარებდა და დღესაც არ იზიარებს 4 ივლისისა და 14 ივლისის მრწამსს,რაც ნაპოლეონ I-მა მოსკოვამდე კი მიიგნა?..

XXII.

და – აელნიშნავთ რა ნაპოლეონ I-ლის კაიზერად კურთხევის 200 წლისთავს – ეითომ დღეს ყოველმა იმპერიულმა სახელმწიფომ, უპირველეს ყოვლისა რუსეთმა, არ უნდა ჩაუხეიქრდეს, რომ იმპერიების ხანა ისტორიას ჩაბარდა და საჭიროა 4 ივლისისა და 14 ივლისის მრწამსის ცხოვრებაში გატარება, რომლის მეზაირადეთ, 200 წლის წინათ, ნაპოლეონ I-ი გვესახება, რომელიც უთუთ „ევროპის მამად“ შეიძლება იწოდოს, რომლის დროს „ევროპის დედად“ ელენიზმი გვესხება?.. და ამეჟამდ ეითომ ამერიკის შეერთებულ შტატები არ არის ელენიზმისა და „ნაპოლეონიზმის“ ღირსეული შემკვიდრე, რომელიც მთელ მსოფლიოში დემოკრატიის, ადამიანისა და ერის თავისუფლების განხორციელებისაკენ მიიღვებს?..

კარლო ინასარიძე
პარიზი, 2005 წლის 26 მაისი

ქართული დემოკრატია ანუ სოციალური დემოკრატია არის დემოკრატია
უმადლეხი ფორმა, რომელიცაა თემის-ანციტოემის-ხინოემის უწყვეტი
პროცესი, რომელშიც ყოველდღიურად იქმნება-ხორციელდება "ნივთიერი
კეთილდღეობა როგორც დედა-მომი ადამიანის ცხოვრებისა; თავისუფლე-
ბა მიელი ერისა და ჰიოთეული ადამიანისა".

რუსეთ-საქართველოს საზავო ხელშეკრულების 20 წლისთავი

I.

ნოე ჟორდანიას მოვლენებში – “ჩემი წარსული” (პარიზი, 1953 წელი) – ლაპარაკობს საბჭოთა რუსეთ-საქართველოს 1920 წლის 7 მაისის საზავო ხელშეკრულების შესახებ და, სხვათა შორის, ამბობს:

ვინაიდან ვერსალის საზავო კონფერენციამ დამოუკიდებელი საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის ცნობა დაუკავშირა რუსეთის საკითხს, “გადაწყვიტე ჯერ ჩემი გულში მოსკოვში კაცის გაგზავნა”. როგორც ჟორდანიას წერს, ამგვარი მისიისათვის იგი შეჩერდა გრიგოლ ურგაჭაძემ, რომელიც ლენინს პირადად იცნობდა, და იგი საიღულოდ გაგზავნა მოსკოვში.

II.

დავით საღირაშვილი, რომელიც საქართველოს სახალხო გვარდიის ხელმძღვანელობაში ითვლებოდა, თავის მოვლენებში, რომელიც ხელნაწერად გაგვანჩია, მოგვითხრობს:

საქართველოს დამოუკიდებლობის დე ფაქტო და დე იურე ცნობის მოსალაპარაკებლად მოსკოვში გაემგზავრა სულ სამი კაცი: გრიგოლ ურგაჭაძე, დავით საღირაშვილი და მირსკი-კობახიძე.

III.

“ერთი დღას, – წერს დავით საღირაშვილი, – გვგრაში გამაცნეს ორი პირი, რომლებიც მოვიდნენ თბილისიდან. ერთს მე კარვად ვიცნობდი. ეს იყო გრიშა ურგაჭაძე, სოციალდემოკრატი, საქართველოს დამფუძნებელი კრების წევრი, ხოლო მეორე მე ენახე პირველად... უცნობი აღმოჩნდა ბოლშევიკი მირსკი, წარმოშობით ქართველი, კობახიძე, პროფესიით ექიმი... ის სტალინის დაჯავლებით გამოგზავნილი იყო საქართველოში დამანგრეველ მამაობისათვის. მოიგინა რვა-ათის ოქროს მანეთი და შექმნა ქსელი “გრიკიებისა”, მაგრამ მალე იქნა დაპატიმრებული... მოხედა რა ციხეში, მირსკი-კობახიძე დარწმუნდა, რომ ამგვარი სახის “მუშაობა” განწირული იყო, და ქართველ ხალხს აბოლუტურად არ სურდა ბოლშევიკური იდეის მიღება. როცა იგი მივიდა ამგვარ რწმუნამდე..., მან გადაწყვიტა მიეწერა წერილი საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის – ეგენე გეგაჭკორისათვის – გაენთავსუფლებია ის პატიმრობიდან, იმ შეპირებით, რომ ხელს შეუწყობდა მოსკოვში კეთილშემბოლური დამოკიდებულების შექმნას საბჭოთა რუსეთის მთავრობასთან”.

IV.

დავით საღირაშვილი შემდეგ წერს: “დონის როსტოვში მისვლისას, ჩვენ შევხვდით სერგო ორჯონიკიძეს, რომელსაც ჩვენ ვიცნობდით როგორც საქართველოს ეროვნული მთავრობის სასტიკ მტერს.”

ამის შესახებ, თავის მხრივ, გრიშა ურგაჭაძე კი წერს: “დიდი დავიდარაბით ჩავედით როსტოვში. იქ მოთავსებული იყო ჩრდილო-კავკასიის “სამხედრო სარეველუციო საბჭო”, რომელსაც თავმჯდომარეობდა სერგო ორჯონიკიძე. ორჯონიკიძე საქართველოს დაუცინებელი მტერი იყო. ის და მისი ამხანაგები, რომლებიც გაძევებულნი იყვნენ საქართველოდან ექსპრობირაიის ან მოლაპარაკობის ჩადენისათვის, საქართველოს “შენჩევიკურ რესპუბლიკას” უწოდებდნენ”.

“მირსკი-კობახიძემ მოითხოვა, როგორც რუსეთის ბოლშევიკური აღმასრულებელი კომიტეტის წევრმა, ლენინთან და სტალინთან პირდაპირი გელეფონის ხაზი, ვინაიდან ის მიუღივნებამი იქნა გაგზავნილი საქართველოში მათ მიერ... მართლაც, სამი საათის შემდეგ მირსკიმ მიიღო შესაძლებლობა პირადად ლენინს პირდაპირი ხაზით დალაპარაკებოდა. ლენინისაკენ მიიღო ბრძანება ორჯონიკიძემ, რომ მას დაუყოვნებლივ გაემეა საქართველოს დელეგაცია... აი, გზივართ საღირაშვილი ითხო ქართველი – ორი ბოლშევიკი: ორჯონიკიძე და კობახიძე, და ორი სოციალდემოკრატი – ურგაჭაძე და მე, და ვიხილავდით რუსეთის ურთიერთობას საქართველოსთან, რომლის დროს ნათელი გახდა ორი სხვადასხვა ორიენტაცია.” – წერს დავით საღირაშვილი და განაგრძობს:

V.

“დაბოლოს ჩავედით მოსკოვში... მირსკი-კობახიძემ მოგვათავსა თავის ბინაში”, – წერს საღირაშვილი. და დაიწყო მოლაპარაკებები რუსეთ-საქართველოს საზავო ხელშეკრულების აღადგინის შესახებ, რომლის დროს რუსეთის ჯარებმა უკვე დაიპყრო აზერბაიჯანი და მიუახლოვდა საქართველოს საზღვრებს. რუსეთის ჯარები უკვე იბრძოდნენ საქათველოს სახელმწიფო სამფართან, როცა გრიგოლ ურგაჭაძე – საქართველოს დელეგაციის სახელით, დაემუქრა რუსეთის მოლარარაკების შეწყვეტით. “ლენინმა იცოდა ორჯონიკიძის განზრახვა, იცოდა ისიც, რომ მას მხარს უჭერდა სტალინი.. ლენინმა გელეფონით უბრძანა კარახანს დაუყოვნებლივ გადაეყა ორჯონიკიძისათვის, რომ თუ საქართველოსთან წითელ ჯარებს შეგაკება მოუხდებოდათ, პასუხისმგებელი პირადად ორჯონიკიძე იქნებოდა. დამის ოთხ საათზე მე და კარახანმა პირდაპირი

მაეთულით ვადაყეყით ორჯონიკიძეს ლენინის ეს განკარგულება ბაკოში. ორჯონიკიძემ გვიპასუხა: "არ ვეთხნებები, მაგრამ ვემორჩილები".

VI.

"ჩვენ გეთხრეს, რომ სანამ საბჭოთა რუსეთის საჯარო საქმეთა მინისტრთან წარედგებოდეთ, აუცილებელია ეროვნებათა კომისარ - სტალინთან შეხედრა... შეხვდით სამი ქართველი სტალინს თავის კაბინეტში; იქვე იჯდა კამენევიც, რომელიც მოსული იყო, როგორც ჩანს, პარტიული საქმისათვის.... მირსკი-კობახიძის... დასკვნით, რომ აუცილებელია საქართველოს დამოუკიდებლობის ცნობა საბჭოთა მთავრობის მიერ... სტალინი ჩვენ ვეისმენდა ყურადღებით... დასასრულს თქვა: "მე შემებლება მოგვით პოზიტიური პასუხი, თუ ხელშეკრულებაში იქნება ჩართული პუნქტი იმის შესახებ, რომ საქართველოს მთავრობა ვალდებული იქნება თავისთავზე არ დაუმუქას, რომელიც არ უნდა იყვეს, - მტრული ძალები თავის ტერიტორიაზე". ჩვენ ამაზე მივეყით დადებითი პასუხი. მაშინ სტალინმა მიმართა იქვე მჯდომ კამენევს და ღიმილით შეეკითხა: "აბა, ამხანაგო კამენე, რა უნდა გვეჩონდეს ჩვენ საქართველოს დამოუკიდებელი სახელმწიფოს ცნობის წინააღმდეგ?" - კამენევი, რომელიც მთელი ხნის განმავლობაში გარუმებული იჯდა, სჩანს, გაკვირებული იყო ჩვენი საუბრით და მხოლოდ ახლა ამოიღო ენა: "რა თქმა უნდა, ამხანაგო სტალინი, რა უნდა გვეჩონდეს ჩვენ საქართველოს დამოუკიდებლობის ცნობის წინააღმდეგ, დაე, იცხირონ და იმუშაონ, როგორც მათ ეჩვენებად უკეთესად; მხოლოდ, აი, ეს ნოე რამიშვილი, საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრი, ასე შეაკერა ნუ მოქმედებს ადგილობრივი ბოლშევიკების წინააღმდეგ".

VII.

აი, ასე დაიდვა რუსეთ-საქართველოს 1920 წლის 7 მაისის საბავო ხელშეკრულება, რომელიც შესდგება XVI-ი მუხლისაგან, რომლებშიც ნათქვამია:

"მუხლი I.

...რუსეთი ყოველ პირობის გარეშე სცნობს საქართველოს სახელმწიფოს დამოუკიდებლობას და თავისუფლებას, თავის ნებით იღებს ხელს ყოველგვარ სუვერენულ უფლებებზე, რომელიც ეკუთვნოდა რუსეთის საქართველოს ხალხისა და ქვეყნის მიმართ.

მუხლი II.

გამოდის რა ხსენებულ ხელშეკრულების მუხლში აღიარებულ პრინციპებიდან, რუსეთი ვალდებულია ხდის თავს ხელი აიღოს საქართველოს შინაგან საქმეებში ჩარევაზე.

მუხლი III.

1 სახელმწიფო სამღვარი საქარეულოსა და რუსეთს შორის გადის შავი ზღვიდან მდინარე ასოუს გასწვრივ ასახის მთამდე; გადადის ხსენებულ ასახისა და აგაპეის მთაზე და მიდის ყოფილ შავი ზღვის, ქუთაისის და თფილისის გუბერნიების ჩრდილოეთის სამღვრით შაქთაღლის ოლქამდე და ხსენებულ ოლქის აღმოსავლეთ სამღვრით მიდის სომხეთის სამღვრამდე.

- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____

მუხლი IV.

1 რუსეთი ვალდებულია აღიაროს საქართველოს რესპუბლიკის უდავო შემადგენელ ნაწილებთან გარდა შავი ზღვის გუბერნიის ნაწილებისა, რომელიც გადადის საქართველოს სამღვრებში ხსენებულ ხელშეკრულების პირველ და მესამე მუხლების ძალით, აგრეთვე ქვემოთ ჩამოთვლილი გუბერნიები და რუსეთის სახელმწიფოს ყოფილი ოლქები: თფილისის, ქუთაისის და ბათუმის ყველა მამრებით და ოლქებით, რომლებიც შეადგენენ ხსენებულ გუბერნიებს და აგრეთვე შაქთაღლის და სოხუმის ოლქები". (საქ. ისტორია, თბილისი 1992, გვ.338-339).

VII.

საერთოდ, რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობაში ორ ხელშეკრულებას გააჩნია საერთაშორისო უფლებრივი ხასიათი - 1783 წლის 24 ივლისის "გრაქტაგას", რომელიც გაიდა ქართლ-კახეთის მეფე ერეკლე II-რესა და რუსეთის იმპერატრიცა ეკატერინე II-ეს შორის, და, 1920 წლის 7 მაისის რუსეთ-საქართველოს საბავო ხელშეკრულებას, რომელიც დაიდვა 1920 წლის 7 მაისს; თუ შევადგენთ ორ ხელშეკრულებას, რომლებიც იმპერიულმა რუსეთმა დალო, თავის დროზე, საქართველოს სამეფო-სამთავროებთან, მაგალითად, იმერეთის სამოფოსთან თუ სამეგრელოს სამთავროსთან.

VIII.

მაგრამ მაინც არსებითი მნიშვნელობა აქონდა რუსეთ-ქართლ-კახეთის შორის დადებულ გრაქტაგს, რადგან მუფე ერეკლე, 1790 წლის დადებული და "ივერიელ მეფეთა და მთავართა დამტკიცებული" ხელშეკრულებით, სამხედრო კავშირის მეთაური გახდა.

IX.

რაც შეეხება 1783 წლის 24 იელისის "გრაქტაგის" უფლებრივ ხასიათს, მრავალ შეხედულებათა შორის, უფრო დასაბუთებული ჩანს ფრანგი მეცნიერის ლე ფორისა და ივანე ჯავახიშვილის შეხედულებანი: ლე ფორი ამბობს, რომ 1783 წლის გრაქტაგი იყო არა მარტო ხელშეკრულება პროტექტორატის შესახებ, არამედ იგი იყო აგრეთვე მეგობრობისა და კავშირის "გრაქტაგი". ივანე ჯავახიშვილი კი 1783 წლის "გრაქტაგს" უწოდებს "მეგობრობის ხელშეკრულებას კავშირისა და მფარველობის შესახებ". (ი.ჯ.: დამოკიდებულება რუსეთსა და საქართველოს შორის მე-18 საუკუნეში, თბილისი, 1919 წელი). ჩვენის აზრით, - განსხვავებით მიხაკო წერეთლის აზრისა ქართლ-კახეთის "ნახევრად სუვერენობის" შესახებ, - 1783 წლის "გრაქტაგის" საფუძველზე, ქართლ-კახეთი გახდა არასუვერენული პროტექტორული სახელმწიფო, რაც შესაბამისაა გერმანელი მეცნიერის ფერდროსის საერთაშორისო იურიდიული ცნებას. (Verdross: Völkerrecht, S.161-163). მკვლევარების აკაკი და პაატა სურგულაძის აზრითაც, 1783 წლის გრაქტაგი იყო "მეგობრული ხელშეკრულება". (საქართველოს ისტორია, თბილისი 1992 წელი, გვ. 6).

X.

რუსეთ-საქართველოს 1920 წლის 7 მაისის საზავო ხელშეკრულებით რუსეთმა - "ყოველი პირობის გარეშე" - იყინო საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობა და სუვერენობა და ფაქტო და ლე იურე, ე.ი. ფაქტიურად და იურიდიულად. ამით კი რუსეთმა - იურიდიული ტერმინი რომ გამოვიყენოთ - "ნოლი და უმნიშვნელი" გახდა მანამდე არსებული ყველა ხელშეკრულება რუსეთსა და საქართველოს შემადგენელ ნაწილებს შორის; და ამით, 1920 წლის 7 მაისის საზავო ხელშეკრულება ერთადერთი საერთაშორისო მნიშვნელობის ხელშეკრულება გახდა მთელ საქართველოსა და რუსეთს შორის.

XI.

მაგრამ, - როგორც მეფის რუსეთმა დაარღვია 1783 წლის 24 იელისის "გრაქტაგი" და 1801 წლის 12 სექტემბერს, რუსეთის იმპერატორის ხელმოწერით, გამოსცა მანიფესტო ქართლ-კახეთის რუსეთთან შეერთების შესახებ, ამჯერადაც, ლენინის მთავრობამ 1921 წლის თებერვალ-მარტში დაარღვია რუსეთ-საქართველოს 1920 წლის 7 მაისის საზავო ხელშეკრულება და რუსეთის ჯარები 1921 წლის 25 თებერვალს შემოვიდა თბილისში. თითქმის ორთვიანი მშვენიერ ბრძოლების შემდეგ, საბჭოთა რუსეთმა დაიპყრო დამოუკიდებელი საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა, რის შედეგადაც, საქართველოს ეროვნული მთავრობა - ნიუ ეორანბასის მეთაურობით, - იძულებული გახდა, 1921 წლის 17 მარტს, საქართველო - დამუხუნებელი კრების დადგენილების თანახმად, - დაეტოვებია, რომ საზღვარგარეთიდან ბრძოლა განეგრძო უცხო დამპყრობლების წინააღმდეგ. საქართველოს ეროვნული მთავრობა დაბინავდა "თავისუფლება-თანასწორობა-ძმობის" ქალაქ - პარიზში - საიდანაც იგი განაგრძობდა ბრძოლას რუსეთის იმპერიალიზმის წინააღმდეგ. და ამ პერიოდში, გასული საუკუნის 80-90-იან წლებში, მოხდა "სასწაული"!

XII.

რუსეთის საბჭოთა იმპერია - შინაგანი წინააღმდეგობის შედეგად - იმდენად შეირყა, რომ საქართველომ შეძლო 1991 წლის 31 მარტს რეფერენდუმის ჩატარება, რომლის დროს მეთითხაზე - "თანახმა ხართ თუ არა აღსდგეს საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობა 1918 წლის 26 მაისის დამოუკიდებლობის აქტის საფუძველზე", საქართველოს მოსახლეობის თითქმის ასმა პროცენტმა უპასუხა: "დიახ". ამის საფუძველზე, საქართველოს უმენაესმა საბჭომ - 1991 წლის 9 აპრილს, მიიღო დეკლარაცია საქართველოს დამოუკიდებლობის ისე-აღდგენის შესახებ. 1991 წლის 26 მაისს, ამ ჩვენს დიდ ეროვნულ დღესასწაულს, საქართველოს პრეზიდენტად არჩეულ იქნა მვიად გამსჭვალავი. 1991 წლის 25 დეკემბერი კი გადადგა საბჭოთა კავშირის პრეზიდენტი - მიხეილ გორბაჩოვი, რასაც წინ უძღოდა რუსეთის, უკრაინისა და ბელარუსის პრეზიდენტების - გადაწყვეტილება სსრკ-დან გამოსვლის შესახებ. და, მართლაც, 1991 წლის 27 დეკემბერს დაიშალა საბჭოთა კავშირი.

XIII.

მაგრამ ჩვენ გავვივირდა და დღესაც გვიჭირს საქართველოს სამინაო და საგარეო პოლიტიკის ისეთი "გაწონასწორება", რომ პოსტბოლშევიკურმა რუსეთმა როგორმე ხელი აიღოს ისეთივე დამპყრობელურ-მოვიინისტრო პოლიტიკის წარმოებაზე საქართველოს მიმართ, როგორსაც იგი აწარმოებდა მეფისა და ბოლშევიკური რუსეთის დროს. და ამის შედეგი არის ისიც, რომ ჩვენ ვერ შევძელით 1920 წლის 7 მაისის ანალოგიური ელმეკრულების დადება პოტბოლშევიკურ რუსეთთან?.. და თუ ამას შევძლებთ, ეს არ გახდება საფუძველთაგანი რუსეთ-საქართველოს შორის ნორმალური ურთიერთობის დაწყებისათვის ჩვენი ქვეყნის პოლიტიკურ, ეკონომიკურ,

კულტურულ და სოციალურ სფეროებშიც, რაც ასე გვესაჭიროება დღეს ჩვენ - ქართველობას და საქართველოს?..

“ღმერთი კამათელს არ თამაშობს”

“Gott würfelt nicht”

ალბერტ აინშტაინი და რელიგია

Albert Einstein (1879-1955)

18. April: 50. Todestag

I.

“გენიოსი, ეპისოპი და ლეგენდა” – ასეთი გიგრი აქვს ფრანკ შტაინერის ნარკვევის ალბერტ აინშტაინის ცხოვრება-მოღვაწეობის შესახებ. ივრგენ ელერსი კი წერს: “უფიკალური თეორიები იშვიათად არის ერთადერთი მკლევარის ქმნილება. ასე იყო ეს ულექტროდინამიკის, სპეციალური რელატიური თეორიის და აგრეთვე ქვანტუმიურიის შექმნისას, რომელშიც მრავალი მკვლევარი არსებითად მონაწილეობდა. ზოგადი რელატიურობის თეორია, გრაფიკაიკის მოღერნული თეორია კი 1907 და 1915 წლებს შუა შექმნა მარგოლმარტო ალბერტ აინშტაინმა”.

II.

“ამგვარად, 100 წლის წინათ წამოიჭრა მსოფლიოში თემისი, რომ სერცე და დრო მეთიკლევრის სისწრაფისაგანაა დამოკიდებული, რომლის ფორმულას ჯადოსნური დერადლობა გააჩნია: $E=mc^2$ ”, სადაც m მასაა, ხილო c – სისიათის სისქარე. “ეს თანაურადლობა თანამედროვე ბირთიული ენერგეტიკის საფუძეულია”. (ქს.ე. გ. 1, თბალისი, 1975 წელი, გვ.234).

“ჩვენ კი ჩვენს ყოველდღიურ ცხოვლებაში უბრალოდ ვამორებთ ერთმანეთს სერცეცხა და დროს, მაგრამ ჩვენ ვისით – ან უფრო ზუსტად: ჩვენ წინაგერმნობით – რომ აინშტაინი ჩვენი ორიენტაციის ამ ობიექტი მისითაი კონსტანტის დაკავშირებასთან უფრო ახლოს მივიდა, ვიდრე სხვა ვინმე აქამდე”. (“S.Z.”-3.1.2005).

III.

“ზოგადი რელატიურობის თეორიის ყველაზე უფრო თივისებური დასკვნა გამომდინარეობს იქსიდან, რომ უმარმასარი მასები – არასგბილურ საბოლოო სგადიში მყოფი, მასით მდღარი ვარსკვლავები და შეიძლება აგრეთვე გალაქები, – ქმნიან ე-წლ “შაე ორმოებს”... ამგვარი ღებულება შეიქმნა 1960 წლების შემდეგ, დაკვირვებებმა, დაახლოებით უკანასკნელი ოქლა-ათი წლია განზებულობაში, ნათილი გახადეს “შაე ორმოებს” არსებობა. განსაკუთრებით ირმის ნახტომის(Milchstrasse) ვარსკვლავების სისგემის ცენგრში, რომელსაც ჩვენი მზის სისგემასაც შეიცავს. აქ არსებობს ერთი ასეთი “ორმო”, რომელშიც 250 მილიონი მზის მასაა თავმოყრილი”.

IV.

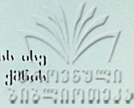
- ალბერტ აინშტაინის სგენერატიული ავტობიოგრაფია:
- 1879 წლის 14 მარტს დაიბადა ქალაქ ულში(გერმანია);
- 1900 წელს მიიღო ღილოში მათემატიკისა და ფიზიკის მასწავლებლისა;
- 1905 წელს, სგათია შორის, შექმნა “სპეციალური რელატიურობის თეორია”;
- 1908 წელს დაიკვა საოქტორო დისერტაცია ბერნის(შვეიცარია) უნივერსიტეტში;
- 1909 წელს გახდა ცირიხის უნივერსიტეტის თეორიული ფიზიკის პროფესორი;
- 1913 წელს გახდა პრუსიის მეცნიერებათა აკადემიის ნამღვილი წევრი;
- 1915 წელს ჩამოაყალიბა “ზოგადი რელატიურობის თეორია”;
- 1917წელს გახდა ფიზიკალური კვლევების “კაიზერ-ვილჰელმ-ინსტიტუტის” დირექტორი ბერლინში;
- 1922 წელს მისიიქის სობელის პრემია;
- 1923 წელს აინშტაინი გამოვიდა პრუსიის მეცნიერებათა აკადემიიდან, სანამ მას ნაცისტები გარიცხადეს; მოახდინეს მისი ქონების კონფისკაცია. აინშტაინი გადასახლდა აშშ-ში, სადაც იგი მიწვეუს პრინსტონის უნივერსიტეტის კვლევების ინსტიტუტის დირექტორად.
- 1941 წელს იგი გახდა აშშ-ს მოქალაქე;
- 1955 წელს აინშტაინი გარდაიყვალა პრინსტონში

V.

როგორც ეხედავთ, იმდენად უუნდამენგალურს, მრავალფეროვანს და მრავალფეროვნანაა ალბერტ აინშტაინის მეცნიერული მოღვაწეობა, რომ აქ ჩვენ მხოლოდ მის ერთმართობას რელიგიისადადმისიე სგენერატიულიად ვეხებთ, რაც მის საერთიღენსობლ გამოთქმარში იყრის თიყ: “ღმერთი კამათელს არ თამაშობს”=“Gott würfelt nicht”.

VI.

აინშტაინი ხშირად ღაპარაკობს ღმერთის შესახებ, მაგრამ იგი “...ისიყვე კარსიყოს ისინერებალქეკულ მერმანებელს ზეკაში, როგორც სხვა აგეორიტიკებს. მოხუკებულობაში კი ის თივისთიყს უწოდებს ‘ღრმად მღერწმუნე ათისგს’; მისი პროღექციული აწეწილობა წარმოიშვა მისი ახალგაზღობისას. ბეკშეობა მან გაისყალა არადღობაგეყურ დისერტალურ კბრულ ოჯახში რელიგიური წესრების გარეყე. აინშტაინის, სახალხო სიყლანა სწავლისას, მშობლები, შირეკული

ნათესავის მემკვიდრეობა, აჩინებენ აქადამოს. აინშტაინი აღიქვამს აღიქვამს აქადამოს ექვლა წესს ისე ღრმად, რომ არ ჰაშს ღორის ხორცს და აშახვე მოთხოვს ღლე-მამისბავან; წერსა და ქმნის გლობას ღვითის ხადიღებლად და გლობას მას ქქნაში”. - წერს აერგენ წეუე.

VII.

აინშტაინის “ღრმა რელიგიურობა” რადიკალურად იყვლება, როცა იგი გახდა 12 წლის. “სოკულარულ-მეცნიერული ნარკვევების წაკითხვისას, იგი მიუხედა ამ დასკვნამდე, რომ ბეერი რამ ბიბლიაში მართალი არ უნდა იყოს. ამ ღრის მისი “ახალგაზრდობის ღრის დაკარგული რელიგიური სამოთხის აღვალს” იკაუებს მეცნიერება - მისი მეორე სამოთხე; და იგი თავის გრძობს “კონფესიის გარეშე”. მისი “მესამე სამოთხე” წარმოიშვა ორ წინამდებარეთა - მეტაფიზიკისა და ფიზიკის - შედეგებით. 1919 წელს კი მისი წინასწარმეცხველური მოგაღი რელიგიურობის თეორია დამკიცხდა: შორეული ეარსკვლეაების სინაოლის სხეუბი, მშეხიან დაახლოებისას, იღუნება ოთხ-განზომილებიან-სიერცე-ღრთი. ამით აინშტაინი თეითონ ქმნის საკეთარ - “კონსილური რელიგიურობის” მისმართულების რწმენას.

VIII.

მაგრამ გაიურია აინშტაინის წინააღმდეგობრიუობა: მას ეკვა შეიქმნის შემომქმედის “თავისუფალ სურვილში”, როცა მან ხანყარო შექმნა; და აეყნებს კიოხვას: გაანდა კი მას არჩეუანი? მისი კრელოთი - ღეგერმინიში შემთხვევის წინააღმდეგ = “für Determinismus, gegen Zufall” - აინშტაინი აღვიეებს კრიტიკის მის წინააღმდეგ, ხილს ბორი(Niels Bohr) მოწინააღმდეგე აინშტაინისა, 1949 წელს უქვე 70 წლის კოლეგას მერთალი კრიტიკის გონით წერს: “მე მსურს მის თქმე კი, რომ არაყის - თვით მამა ღმერთმაც - არ შეუქღია იყოღვს, რას გულისხმობს “კამათელის თამაში” ამ ურთიერთობაში”.

IX.

“ალბერტ აინშტაინის პასუხი ამ კითხვაზე ცნობილი არ არის”, - დასკენს აერგენ წეუე. მამ, ღა-ბოლოს, გაემეოროთ თვით აინშტაინის გამონათქვამი: “მხოლოდ ის, ვინც არ იძიებს, დაიქულია შედლომისბავან” = “Nur wer nicht sucht, ist vor Irrtum sicher”.

კარლო ინსარაძე
მიუნხენი, 2005 წლის 27 იანვარი

ფოტომონტაჟი: ამ ფოტომონტაჟში გამოყენებულია ამონაჭერი ფოტოსურათიდან, რომელიც აინშტაინს მეგალ მოწონდა და დაუგზავნა მეგობრებს 1972 წლის ახალ წელს.

“ადმინისტრაციის ნაციონალური სკოლა” და თბილისის უნივერსიტეტი ENA – L'École Nationale d'Administration

I.

საფრანგეთის “ადმინისტრაციის ნაციონალური სკოლა” და თბილისის უნივერსიტეტი – აი, ამ საკითხს გვსურს შევხებით ჩვენს ამ საუბარში, თუმცა საფრანგეთის ამ ელიტარული სკოლის დაკავშირება თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის უნივერსიტეტთან, ერთი მხებელით, შესაბამოდ გვესახება, მაგრამ მხოლოდ ერთი მხებელით; და აი, რაგომ:

II.

საფრანგეთში, პარიზში, 1945 წლის 9 ოქტომბერს, საფრანგეთის დროებითმა მთავრობამ, გენერალ შარლ ლე ვლის მეთაურობით, მიიღო გადაწყვეტილება გარდაეყენა საფრანგეთის რესპუბლიკის სახალხო ადმინისტრაციის სტრუქტურები. ამ მიზნით, იმავე 1945 წლის 9 ოქტომბრის განკარგულებით, მიშელ ლებრემ, სახელმწიფო საბჭოს წარმომადგენელმა, ხელი მოკიდა “ადმინისტრაციის ნაციონალური სკოლის” ორგანიზაციას, რომლის დროებითი დირექტორის უწყისა მანვე გადაიბარა.

III.

“ადმინისტრაციის ნაციონალური სკოლაში” ღებულობენ სტუდენტებს, რომლებსაც უკვე დამთავრებული აქვთ უმაღლესი სასწავლებელი; დებულობან აგრეთვე ახალგაზრდა მოხელეებს, რომლებსაც სურთ სახელმწიფო უმაღლეს თანამდებობათა დაკავება. ამ გზით “ადმინისტრაციის ნაციონალური სკოლა” სახელმწიფოს უზრდის უმაღლეს ლიბერალურ მოხელეებს, რომლებიც ამ სკოლიდან უკვე იყნობენ ერთმანეთს და ერთმანეთს მეგობრულად უწოდებენ “ენარქები”(ENA), ე.ი. “ადმინისტრაციის ნაციონალური სკოლის” დამთავრებულებს, მაგრამ “ადმინისტრაციის ნაციონალური სკოლაში” მისაღები გამოცდები იმდენად მაკარია, რომ მოხონებულთა მხოლოდ მცირე ნაწილი ახერხებს გამოცდების ჩაბარებას.

IV.

დაარსებიდან დღემდე, მაგალითად, “ადმინისტრაციის ნაციონალური სკოლა” დამთავრა სულ 5 334 კაცმა, რომელთა ორი-მესამედი ჩაება სახელმწიფოს უმაღლეს მმართველობაში. “ენარქელი”, მაგალითად, საფრანგეთის ახლანდელი პრეზიდენტი ეაკ შირაკი; “ენარქელი” იყო აგრეთვე საფრანგეთის ყოფილი პრეზიდენტი – ვალერი ჟისკარ დ'ესკენი; ხოლო საფრანგეთის მესუთე რესპუბლიკის თითქმის ყველა პრემიერმინისტრი იყენენ “ადმინისტრაციის ნაციონალური სკოლის” დამთავრებულები.

V.

გამონაკლისია მხოლოდ საფრანგეთის ახლანდელი პრემიერმინისტრი – ეან-პიერ რაფარანი, რომელსაც თითქმის ავტოდიქტაჟს “თვით-განვითარებულს” უწოდებენ. ეაკ შირაკმა, როგორც ამბობენ, რაფარანი დანიშნა პრემიერ-მინისტრად, რადგან მას სურდა “ხალხთან დაახლოება”. ეს, უთუთო, გამოიწვია იმ ფაქტმა, რომ “ენარქები”, ამ ელიტარული სკოლის დამთავრებულები, დამორღენ ხალხს, რის ფაქტი გახდა, ვასული საუკუნის 80-იან წლებში, გამოშვება “ათ-ურაიანი” მონეტისა, რომელიც საფრანგეთის ასე გავრცელებულ საეპრო აერომატებს არ ერგებოდა; ამის გამოსწორება კი სახელმწიფოს მაშინ 200 მილიონი ფრანკი დაუჯდა. ხალხი კი დაპარაკობდა, რომ ამ ელიტარულ “ენარქებში” ერთი რიგითი მოღარე ყოფილიყო, ამგვარ შეცდომას არ დაუშვებდო.

VI.

“ადმინისტრაციის ნაციონალური სკოლის” განსაკუთრებულებაა აგრეთვე ის, რომ მასში უფრო მეტი ყურადღება ეყრდნობა პრაქტიკას, ვიდრე თეორიას. “ენა-ს” დამთავრების შემდეგ, “ენარქები” კი მუშაობენ სახელმწიფო საბჭოში, ფინანსების ინსპექციაში, დიპლომატიურ სამსახურში, სამინისტროებში თუ ხდებიან ადმინისტრაციული სასამართლოების მრჩეველები.

VII.

2002 წლის 10 იანვარს გაერთიანდა “ადმინისტრაციის ნაციონალური სკოლა” და “ადმინისტრაციის ინტერნაციონალური ინსტიტუტი”, რასაც მოყვა უცხოელი სტუდენტების ჩაბმა ამ ქსელში; ამან, თავის მხრივ, გამოიწვია “ადმინისტრაციის ნაციონალური სკოლის” პარიზიდან ქალაქ სტრასბურგში, გადატანა, სადაც იმყოფება ევროპის პარლამენტი, ევროპის კავშირის, ევროპის საწმისა და სხვა ევროპული ორგანოები, რაც კასუბოს მსოფლიო გლობალიზაციის მოთხოვნებსაც.

VIII.

და აქ გვსურს ხაზგასმით აღვნიშნოთ, თბილისის უნივერსიტეტის, და, საერთოდ, საქართველოს უნივერსიტეტებისა და უმაღლესი სასწავლებლების დამთავრებულ ახალგაზრდების საყურადღებო, რომ ჩვენან “ადმინისტრაციის ნაციონალური სკოლის” საკონკურსო ქსელში, რომ ჩვენნი ახალგაზრდობაც ემართის ელიტარული განათლების არა მარტო ამ ფრანგული სკოლის მონაოპარს. თუმცა ასევე ხაზგასმით გვსურს აღვნიშნოთ, რომ საფუძველი საქართველოს ელიტარული სკოლისა იყო, არის და უნდა გარჩეს ჩვენი “პირველი უნივერსიტეტი” – თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის უნივერსიტეტი.

დოლარი და ეურო

Dollar (Greenback) - Euro

I.

“სუპერ-სახელმწიფო განსაზღვრავს ჩარჩო-ფულს”. “ბუჯეტის ღეფიციტი იქეთ, ბიუჯეტის ღეფიციტი აქეთ: პოლიტიკური მძიმე წონა პლიუს ეკონომიკური პოტენცია არის განმსაზღვრელი. მიუხედავად კურსის მერყეობისა, მწვანე შურტიანი (Greenback) რჩება ჩარჩო-ფული”. – ასეთი სათაური და ქვესათარი აქვს სტაგიას, რომლის ავტორია კურტ ვირმეცი, ამერიკელი მეცნიერი, და აყენებს საკითხს:

“შეუძლია ეუროს შეცვალოს დოლარი, როგორც მსოფლიო ეაჭრობის ფული?” – და იქვე იძლევა პასუხს: “არა, არაერთარ შემთხვევაში”. “დოლარი, როგორც აქამდე დარჩება ეაჭრობის ყველაზე უფრო მნიშვნელოვანი ფული მთელს მსოფლიოში. ამას აქვს სხვადასხვა მიზეზი: ყველაზე უფრო მნიშვნელოვანია, უთუოთ, აშშ-ს პოლიტიკური ძალა მსოფლიოში. ამის შედეგად მისი ფულს გაბატონებული არის და დარჩება მსოფლიო ბაზარზე”.

“მეთვალყურეები დოლარისა და ეუროს ურთიერთობის მსვლელობას აღარბუნ დოლარისა და სტერლინგის ურთიერთობას გასული საუკუნის 30-იან წლებში. მაშინ დოლარი თანდათან გახდა მსოფლიო ეაჭრობის მნიშვნელოვანი ფული. მაგრამ ახლა იგივე არ განმეორდება. სტერლინგის დაქემა გამოწვეული იყო ბრიტანეთის პოლიტიკური სისუსტით ამერიკის შეერთებული შტატების პირისპირ. ამაზე ფიქრი ამერიკის მიმართ ღღესა და მომავალ თვალგადასაულებ მომავალში უადგილოა. ამერიკის შეერთებული შტატები გაქენთილია ეკონომიკური დინამიზმითა და სიძლიერით. აშშ-ს ეკონომიკა ყოველწლიურად ვითარდება 3,5 პროცენტით რეალურად, თითქმის ორჯერ მეტად, ვიდრე ეუროპის კავშირი ეკონომიკა”.

ამდენად, ნიუ-იორკის “უოლ-სტრიტი” იყო და დარჩება მსოფლიო ეაჭრობისა და კაპიტალბრუნვის ცენტრი.

Kurt Viermetz, SZ-22.2.2005

“ვინც მეცნიერებასა და ხელოვნებას ფლობს, მას აქვს რელიჯიაც; ვინც ორივე მათგანს ვერ ფლობს, მას უნდა ჰქონდეს რელიჯია”.

იოჰან ვოლფგანგ ფონ გოეთე

“Wer Wissenschaft und Kunst besitzt, hat auch Religion; wer jene beiden nicht besitzt, der habe Religion.”

Johann Wolfgang von Goethe

ქართველთა ყოფაცხოვრებაუსხოეთში

აღდგომა პარიზის წმ. ნინოს ეკლესიაში

კვირას, 2004 წლის 1 მაისს, პარიზის წმ. ნინოს ეკლესიაში ჩატარდა ღვთისმსახურება ბრწყინვალე აღდგომისა იესო ქრისტესი, რომელსაც დაესწრო არა მარტო პარიზში მცხოვრები ქართველები. ეს საღვთსაწაულო ბრწყინვალე წირვა ჩვეულებრივ შთამავლობით ჩაატარა ლეკანოზმა მამა არჩილმა, რომელსაც აცილებდა მგალობელთა გუნდი.

იესუ ქრისტეს ბრწყინვალე აღდგომა აღნიშნულ იქნა აგრეთვე ვერმანიამი, ინგლისში, შორეულ ამერიკასა თუ რუსეთში მცხოვრებ ქართველ მრევლთა მიერ, რასაც განსაკუთრებული ეროვნული სული შთაბერა იმ ჟაქტმა, რომ დასაუღეთის დემოკრატიულ ქვეყნებში უკვე ათასობით ქართველობა ცხოვრობს, რომლებიც განსაკუთრებული სიფაქიზით აღნიშნავენ ქართულ რელიგიურ და საერო ღღვთსაწაულებს და ამით ცდილობენ სულიერი კავშირის დამყარებას დედამამშობლოსადმი.

პარიზი, 1.5.2005 წელი

აღდგომა მიუნხენში

ქართულმა მართლმადიდებელურმა ეკლესიამ მიუნხენში(ვერმანია) შთამავლობად აღნიშნა ბრწყინვალე აღდგომა იესო ქრისტესი, რომელსაც მრავალი, არსებითად ახალგაზრდა მლოცველები დაესწრო. სააღდგომო წირვა ჩაატარა არქიმადრიტმა ლაზარემ – წმინდა ანგონის კათოლიკურ ეკლესიაში მიუნხენში, რასაც აცილებდა მგალობელთა გუნდი.

მიუნხენი, 2005 წლის 1 მაისი

ქართული სათვისტომოს კრება მიუნხენში

2005 წლის 6 მარტს, კვირას, მიუნხენში ჩატარდა ქართული სათვისტომოს საერთო კრება, რომელმაც არსებითად განხილულ იქნა საორგანიზაციო საკითხები.

საერთო კრება გახსნა ქართული სათვისტომოს თავმჯდომარემ ექიმმა ვახტანგ ჩხაიძემ, რომელმაც აღნიშნა, რომ მისი თავმჯდომარეობის ვადა, შეთანხმების თანახმად, გათავდა, და რომ, მას სურს ქართული სათვისტომოს ხელმძღვანელობას ვერმანიამი სათავეში ჩაუდგეს ახალგაზრდობა.

ამრთა ვაცულა-გამოცელის შემდეგ, საერთო კრებამ ქართული სათვისტომოს თავმჯდომარედ აირჩია პროფესორი ლერი დათაშვილი, მის მოადგილეთ კი ქალბატონი მარიკა კალანდაძე-გლასი. სათვისტომოს ხელმძღვანელობაში სხვა ცვლილებას ადვილი არ ჰქონია, გარდა იმისა, რომ ქართული სათვისტომოს მდივანი ქალბატონი ნინო ხაბულაშვილი, საერთო კრების გადაწყვეტილებით, უკვე გენერალურ მდივნად იწოდება.

ქართული სათვისტომოს საერთო კრებამ დიდი მადლობა გამოუცხადა ექიმ ვახტანგ ჩხაიძეს გაწეული მოღვაწეობისათვის, და იგი ქართული სათვისტომოს სასაგითო თავმჯდომარედ აირჩია.

მიუნხენი, 2005 წლის 6 მარტი

თურმე ქართველობა 10 მილიონზე მეტი ვართ!...

ა მ ო ნ ა წ ე რ ე ბ ი

ბატონ სანდრო ნონეშვილის ინტერვიუდან ("ს.რ.", 2005 წლის 6 იანვარი).

I.

ბატონი სანდრო ნონეშვილი არის სახელმწიფო ორგანიზაციის - "სამღვარვართ მცხოვრებ თანამემამულეებთან ურთიერთობის ცენტრის" - დირექტორი, რომელმაც, სხვათაშორის, განაცხადა:

II.

"ჩვენს კომპეტენციაში შემოდიან მხოლოდ ის პირები, რომელთაც მიღებული აქვთ უცხო ქვეყნის მოქალაქეობა ან ღროებითი დოკუმენტი..., ანდა ოჯახური მდგომარეობის გამო უწევთ მუდმივი ცხოვრება უცხოეთში".

III.

პრიორიტეტულია ჩვენი "...მემობელი სახელმწიფოები, რომლებშიც ქართული დიასპორები არსებობს. პირველ რიგში უნდა დაფასახელოთ თ უ რ ქ ე თ ი ს რესპუბლიკა. მოგეხსენებათ, იგი გახლავთ ჩვენი 'კარიბჭე ნატოში'..."

"სრული პასუხისმგებლობით ვაცხადებ: ამჟამად თურქეთში ცხოვრობს ხუთ-ნახევარი მილიონი ქართველი. მათ შორის ერთი მილიონი ლაზურ-მეგრული ტომიდან არის, ოთხ-ნახევარი მილიონი გურჯია".

IV.

"ი რ ა ნ ი ს ისლამური რესპუბლიკა, იქაური ქართული დიასპორა 800 000-ს აჭარბებს..." ქართველები ცხოვრობენ ფერეიდანში, ისპაჰანში, თეირანში, ნაჯოჰადში და სხვა ქალაქებში.

V.

"ე.წ. თ უ რ ქ ი - მ ე ს ხ ე ბ ი - ეს არასწორი ტერმინია, იგი რუსმა ჩეკისტებმა გამოიგონეს და მას იყენებდნენ საქართველოს საწინააღმდეგო დიპლომატიური და სხვა საპეიალური დემარშებისათვის". "ისინი ღღეს ცხოვრობენ კრასნოდარის მხარეში, აზერბაიჯანში..."

VI.

"ა მ ე რ ბ ა ი ჯ ა ნ ი, ძველი პერეთი, საინგილოს რომ ევბახით, მის ტერიტორიაზეა, იქ 100 000-ზე მეტი ეთნიკური ქართველი ცხოვრობს. იქ ფუნქციონირებენ ქართული სკოლები, თეატრი, ეკლესიები. სხვათა შორის, სახელმწიფო ქართული სკოლა მხოლოდ ორ ქვეყანაშია: ესაა რუსეთი და აზერბაიჯანი."

VII.

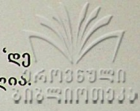
"...ი ს რ ა ე ლ შ ი ამჟამად 100 000 ქართველი ებრაელი ცხოვრობს და ყველა ქართული ენის, ქართული მენცალიტეტის მაგარებელია... გამოდის ქართული ჟურნალ-გაზეთები: 'სიონი', 'ღრომა' და სხვ. ამას წინათ ისრაელის საესტრადო ვარსკვლავმა ვ. ჯანაშვილმა გახსნა ქართულენოვანი არხი ისრაელის ტელევიზიაში. ფუნქციონირებს ბაამოვის სახელობის თეატრი, ბეკრია ფოლკლორული და ქორეოგრაფიული ანსამბლი".

VIII.

ე ვ რ ო პ ა შ ი, ა მ ე რ ი კ ა შ ი, აესტრალიასა და სხვა დანარჩენ ქვეყნებში ქართველები ცოტანი არიან, სულ ერთად აღებული 50 000-ზე მეტი არ იქნებიან. ცხადია, აქ გველისხმობ იმ პირებს, ვისაც უცხოეთის მოქალაქეობა აქვთ მიღებული".

IX.

ღროებით უცხოეთში ს ა მ უ შ ა ო თ წასული ქართველები, "...უკვე გითხარით, რომ ისინი ჩვენი უწყების კომპეტენციაში არ შემოდიან. სულ საქართველოდან

ოფიციალურად წასული ნახევარი მილიონი მოქალაქე, ეს ის ხალხია, ვინც 'დე ფაქტო' ჩააბარა ქართული პასპორტი. მათ შორის 70 პროცენტი არაქართველია ხოლო დანარჩენი 30 პროცენტი უმეტესად არიან უცხოელთა მეუღლეები".

X.

“ჩემი მონაცემებით, 800 000-დან 1 მილიონამდე ქართველია ს ა მ უ შ ა ო ს სამოწიანად დროებით წასული ქვეყნიდან. ეს არც ძალიან კარგია და არც ძალიან ცუდი. ამამი დიდი ტრაგედიას ვერ ვხედავ. ისინი, ჯერ ერთი, ეკონომიკურად ეხმარებიან უკენსიო და უხელფასო დარჩენილ ოჯახებსა და ნათესაებს, თანაც ცოდნასა და გამოცდილებას იღებენ, დამერწმუნეთ, რომ მათი 99 პროცენტი უკან დაბრუნდება”.

XI.

ბატონ სანდრო ნონეშვილის - “სამღვარვარეთ მცხოვრებ თანამემამულელეთან ურთიერთობის ცენტრის” - სახელმწიფო ორგანიზაციის დირექტორის აღნიშნული ცნობების თანახმად, საქართველოს დღევანდელი სახელმწიფო სამღვრების გარეთ ცხოვრობს - თურქეთში.....5 500 000 ქართველი;
 ირანში..... 800 000 ქართველი;
 ამერბაიჯანში..... 100 000 ქართველი;
 ევროპა-ამერიკაში..... 50 000 ქართველი.

სულ.....6 450 000 ქართველი.

XII.

რა თქმა უნდა, ეს სტატისტიკური მონაცემები მ უ ს ტ ი არ შეიძლება იყოს, რადგან აღნიშნული ციფრების გაკონტროლების საშუალება ჩვენ არ გავაჩნია. მაგრამ, მიუხედავთ ამისა, ჩამაფიქრებელია ის ფაქტი, რომ ამჯერად საქართველოს სახელმწიფოს სამღვრებს გარეთ უფრო მ ე გ ი ქართველობა ცხოვრობს, ვიდრე თვით საქართველოს სახელმწიფოს დღევანდელ ტერიტორიაზე. საყურადღებოა აგრეთვე ის ფაქტი, რომ ქართველთა რაოდენობა ჩვენს ისტორიულ ტერიტორიაზე და მის გარეთ, - თუ აღნიშნულ ცნობებს დავეჯერებთ და მას ამჯერად დამოუკიდებელი საქართველოს მოსახლეობასაც დავემაგებთ, - 10(ათ) მილიონზე მეტი ვყოფილვართ, თუმცა ქართველთა უმრავლესობა, ამავე ცნობით, თურქეთის სახელმწიფოს სამღვრებში იმყოფება.

XIII.

ეს ფაქტი კი იმდენად ყურადსაღებია, რომ მისასაღმებელია “სამღვარვარეთ მცხოვრებ თანამემამულეებთან ურთიერთობის ცენტრის” სახელმწიფო ორგანიზაციის შექმნა, რომ შესაძლებელი გახდეს, როგორც ეს ბატონმა სანდრო ნონეშვილმა აღნიშნა, - სლავებისა თუ სომხების მსგავსად, - ამჯერად, ქართველთა მსოფლიოში განლაგების რუკა შეიქმნას.

და, ამასთან ერთად ავღნიშნავთ აგრეთვე იმ ფაქტსაც, რომ სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა, უწმინდესმა და უნეტარესმა - ილია II-ემ - მიიწონა და აკურთხა უცხოეთში მცხოვრები ქართველებისათვის ახალი მართლმადიდებლური ეურნალის - “ფუქს” - გამოცემა, რომლის პირველი ნომერი უკვე ხელთ გვაქვს. ვიმედოვნებთ, სასულიერო ეურნალ “ფუქს” მალე საერო ეურნალის გამოცემა მოყვება, რაც, გასაგებია, ხელს შეუწყობს ქართველი ერის სულიერი და ხორციელი ერთობის საქმეს არა მარტო საქართველოს ისტორიულ ტერიტორიაზე.

XV.

გვჯერა, რომ აღნიშნული ეს დიდი ეროვნული და სა-ერთა-შორისო მეგობრული ურთიერთობის სახელმწიფო ორგანიზაცია და პრესა ხელს შეუწყობს საქართველოს სახელმწიფოში და მის სამღვრებს გარეთ მცხოვრებ ქართველობის ერთობას.

“მანკიერი მოგონება” თუ მემბტი?...

ქართველთა სათვისტომოების ბაზი ევროპა-ამერიკაში

I.

“გეოგრაფია არის ერთადერთი კონსტანტური საგარეო ურთიერთობაში” -

“Geographie ist die einzige Konstante in der auswärtigen Beziehungen”,- ამბობს ოგო ფონ ბისმარკი (1815-1898). რაც, უდავოა, სახელმძღვანელო ქვეყნის არა მარტო დემოგრაფიული რაობის სფეროში, მით უმეტეს ჩვენთვის, ქართველი ერისათვის, რომლის ბედი (თუ უბედობა) ისე წარიმართა, რომ ჩვენი მწერალი ოთარ ჭილაძე ამბობს: “შენ მუჭა-მუჭა დაგიტაცეს და ამბოგმა დააბატონა”. მართალია, როცა ბოლშევიკებმა დაიპყრეს დამოუკიდებელი საქართველო 1921 წლის 25 თებერვალს, საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის ტერიტორია უდავოდ 91 100 კვადრატული კილომეტრის, რომლისაგან საბჭოთა საქართველოს მხოლოდ 69 700 კვადრატული კილომეტრი ტერიტორია დაუტოვეს. საქართველოს 21 400 კვადრატული კილომეტრი ტერიტორია კი ჩვენს მემობელ ქვეყნებს დაურიგეს და თივი რუსეთმაჟ ჩვენი სოჭი და მისა რეგიონი მითივისა, თითქოს რუსეთს ტერიტორია აკლდეს.

II.

ევებით რა ქართველთა “ახალი ტალღის” საკითხს უცხოეთში, აქვე გვსურს ავღნიშნოთ, რომ საქართველოს მოსახლეობის რაოდენობა 1998 წლის მონაცემებით (“დერ ფიმერ ეელტალმანახ 2001წელი”) უდრიდა 5 442 000 სულს.

საქართველოში ჩატარებული 2002 წლის აღწრით კი საქართველოს დღევანდელი მოსახლეობის რაოდენობაა, აფხაზეთისა და შიდა ქართლის მოსახლეობის გამოკლებით, სადაც მოსახლეობის აღწერა არ ჩატარებულეა ვასავები მიმეზების გამო, - 4 400 000 სულე. ამასთანავე, საქართველოში (აფხაზეთისა და შიდა ქართლის მოსახლეობის გამოკლებით) ქართველთა რაოდენობა 2002 წელს, 1989 წელთან შედარებით, 69 პროცენტადან 83 პროცენტამდე გაიზარდა. მაგრამ აშერად საქართველოსათვის სერიოზული პრობლემა ვახდა გარე მიგრაცია, ე.ი. ქართველთა “ახალი ტალღის” დინება უცხოეთში.

III.

მე-20 საუკუნეში ქართველთა დინებას უცხოეთში არსებითად ჰქონდა პოლიტიკური მიმეზები: 1921 წლის 25 თებერვლიდან, მავალითად, როცა რუსეთმა დაიპყრო დამოუკიდებელი საქართველო, საქართველო დაგოვა საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის მთავრობამ, საქართველოს დამუშენებული კრების, ე.ი. პარლამენტის დადგენილებით, რომ ბრძოლა განეგრძო უცხოეთიდან ბოლშევიკური დამპყრობლების წინააღმდეგ. საქართველოს ეროვნულ მთავრობასთან ერთად, უცხოეთში მოექცა ბოლშევიზმის წინააღმდეგ მებრძოლი ძალების ერთი ნაწილი, რომელთაც 1924 წლის 28-29 ავისტოს საერთო სახალხო აჯანყების შემდეგ, შეუერთა აჯანყებულთა ერთი ნაწილი, რომლებიც იძულებული ვახდნენ დაეტოვებია საქართველო, რომ ბრძოლა განეგრძოთ ბოლშევიკური დამპყრობლების წინაარმდეგ. პოლიტიკურ ემიგრაციის, მეორე მსოფლიო ომის მსვლელობისა და დამთავრების შემდეგ, შეუერთდა წითელი არმიის ყოფილი მებრძოლები, რომლებიც გერმანიის ეგრმახგმა ტყვედ აიყვანა. ამ სამხედრო ტყვეებიდან გერმანიამ შექმნა სამხედრო ნაწილები, რომლებიც იბრძოდნენ წითელი არმიის წინააღმდეგ. გერმანიის ამაბრცხების შემდეგ კი, ამ სამხედრო ნაწილების დიდი უმრავლესობა დააბრუნეს საბჭოთა კავშირში, რომლებთანგ მხოლოდ მოციურთები ვადარჩა განჯვა-წამებს ციმბირის ლაგერებში. ლევიონერების, ე.ი. გერმანული ჯარისკაცების მციერ ნაწილი კი შეურთდა ქართული პოლიტიკური ემიგრაციის რიცვებს, რასაც, თითქმის ნახეყარი საუკუნის შემდეგ, მოყვა საბჭოთა კავშირის დამლა და საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის ისეე-ადღგენა 1918 წლის 26 მაისის “საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტის” შესაბამისად.

და აქედან იწყება ქართველთა “ახალი ტალღის” დინება უცხოეთში, განსაკუთრებით ევროპისა და ამერიკის ქვეყნებში, რომლებიც არა მარტო ქართული სათვისტომოების, არამედ საქართველოს პოლიტიკური პარტიების საფუძვლებიც უნდა ვეძიოთ.

IV.

ყველაზე უფრო გრადიციულ და ძველ სათვისტომოთ უცხოეთში, ევროპასა და ამერიკაში ითვლებდა და ითვლება საფრანგეთში არსებული ქართული სათვისტომოები, განსაკუთრებით პარიზსა და სოზომი, სადაც ცხოვრობდნენ ქართველ პოლიტიკურ ლტოვილთა უმრავლესობა მას შემდეგ, რაც რუსეთმა დაიპყრო დამოუკიდებელი საქართველო და საქართველოს ევრონული მთავრობა, ნოე კორდანიას მეთაურობით, იძულებული ვახდა 1921 წლის 17 მარტს დაეტოვებია საქართველო, როგორც ავღნიშნეთ, რომ უცხოეთიდან ბრძოლა განეგრძო ბოლშევიკური დამპყრობლების წინააღმდეგ. საქართველოს ეროვნული მთავრობისა და ქართველ პოლიტიკურ და საზოგადო მოღვაწეთა სადგომი ვახდა საფრანგეთის დედაქალაქში - პარიზში, სადაც ჩვენმა ეროვნულმა მთავრობამ 1922 წელს იყიდა ლევილის შატო, ე.ი. სასახლე ხუთი ჰექტარი მიწაყალით, რომელიც მდებარეობს პარიზიდან 30 კილომეტრის დამორებით. იმავე 1922 წელს დაარსდა პარიზის ქართული სათვისტომო, რომელიც არსებობს დღემდე და ითვლებოდა და

ითვლება ქართველ პოლიტიკურ ლგოვილთა მთავარ სადგომად, თუმცა მას შემდეგ, რაც საქართველომ 1991 წლის 9 აპრილს ისევე აღადგინა საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობა და სუვერენობა საქართველოს 1918 წლის 26 მაისის დამოუკიდებლობის აქტის საფუძველზე, და საქართველოს საელჩო ვაიხსნა არა მარტო პარიზში, - ჩვენ ვითვლებით უცხოეთში მცხოვრებ ქართველებად, რომლებსაც გაგვაჩნია ჩვენი სათვისტომოები.

V.

“ქართული ასოციაცია საფრანგეთში” – Association Géorgienne en France, fondée en 1922, siège social 6 et 8, rue de la Rosière, 75015 Paris – დაარსდა 1922 წელში, როგორც ქართველთა სათვისტომო პარიზში, რომლის თავმჯდომარის კანდიდატურის წამოყენება საერთო კრებაზე ხდებოდა პოლიტიკურ პრაქტიკა და სამოვადლოებრივ ორგანიზაციათა შორის შეთანხმების პრინციპით. ასეთი დემოკრატიული პრინციპი ისე იყო აღიარებული სათვისტომოს წევრთა შორის, რომ არასოდეს ადვილი არ ჰქონდა შეგაკება-შემოგაკებას სათვისტომოს თავმჯდომარისა და გამგეობის წევრების არჩევნებში. ქართული სათვისტომოს ამგვარი საარჩევნო სისტემა განაპირობა იმ ფაქტმა, რომ ემიგრაციამი არსებობდა პოლიტიკური პარტიები და ორგანიზაციები, რომლებიც სათვისტომოს თვლიდნენ და თვლიან “პოლიტიკურ ორგანიზაციით”, რომელიც, არსებითად, სოციალურ ხასიათს ატარებდა. დაწყებული 1922 წლიდან, როცა ქართული სათვისტომოში დაარსდა საფრანგეთში – პარიზში, სათვისტომოს თავმჯდომარეები იყვნენ –

ქურული გიორგი;	მურაბიშვილი ლევან;
ღამბაშიძე ვახტანგ;	ხომერიკი ვიქტორ;
სხირტლაძე დავით;	ნასყიდაშვილი თამაზ;
ექ. იოსებ ცინცაძე;	პატარიძე ოთარ;
სკანკოჩაიშვილი შალვა;	მელიავე სერგო;
აბდუშელიშვილი შალვა;	გოგიტიძე ლია (ვოდე);
პატარიძე ელისე;	ოღიშელიძე ნოდარ;
	მურაბიშვილი გარიელ.

ამჯერად კი ქართული სათვისტომოს თავმჯდომარეა საფრანგეთში – პარიზში – ბატონი ვია სარჯელაძე, რომელიც წარმატებით განაგრძობს თავისი მოვალეობის შესრულებას პარიზის ამ გრადიციულ სათვისტომოში, რომელსაც გასულ 2002 წელს შესრულდა 80-ი წელი დაარსებიდან, რაც სათანადო აღნიშნა პარიზში და საერთოდ, საფრანგეთში მცხოვრებმა ქართველებმა.

ქართული ასოციაცია ამერიკის შეერთებულ შტატებში დაარსდა 1932 წელს ქართველი პოლიტიკური ემიგრანტების მიერ, რომლებსაც თავმჯდომარე მიიღეს აშშ-ში მას შემდეგ, რაც რუსეთმა დაიპყრო საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა 1921 წლის 25 თებერვალს. ქართული პოლიტიკურ ემიგრაციას მიემატა შემდეგ ის ლტოლვილები, რომლებიც 1924 წლის 28-29 აგვისტოს საერთო სახალხო აჯანყების შემდეგ, იძულებული გახდნენ დაეტოვებინათ საქართველო და გადასახლდნენ აშშ-ში.

ქართული ასოციაცია აშშ-ში = Georgian Association in the United States of America Inc. – დაარსეს დიმიტრი ალავეიძემ, სიკო ერისთავმა, ვანო კობახიძემ, პაველ კვარაცხელიამ, გიორგი მაჩაბელმა და ირაკლი ორბელიანმა.

- ქართული ასოციაციის პრეზიდენტები კი იყვნენ:
- გიორგი მაჩაბელი – 1932-1935 წლები;
 - ირაკლი ორბელიანი – 1935-1941 წლები;
 - პაველ კვარაცხელია – 1941-1945 წლები;
 - არჩილ გურიელი – 1945-1947 წლები;
 - თამარა კვარაცხელია – 1947-1950 წლები;
 - ლეო ღუმბაძე – 1950-1956 წლები;
 - ვანო კობახიძე – 1956-1958 წლები;
 - ოთარ მაღალასკანი – 1958-1965 წლები;
 - დიმიტრი ალავეიძე – 1965-1966
 - გივი მაღალასკანი – 1966-1974 წლები;
 - ელმა ცომაია – 1974-1977 წლები;
 - სანდრო ბარათელი – 1977-1985 წლები;
 - ავთანდილ პაპიაშვილი – 1985-1989 წლები;
 - დილარი მ. პირგს – 1989-1991 წლები;
 - ლადო გუჯაბიძე – 1991-1995 წლები;
 - გივი მაღალასკანი – 1992-1995 წლები;
 - ელისაბეთ მაღალასკანი-ნაიერ – 1995-2001 წლები;
 - ნინო ჯაფარიძე – 2002 წლიდან.

VI.

პოლიტიკური პარტიები კი, როგორც, მაგალითად, საქართველოს სოციალ-დემოკრატიული პარტია, საქართველოს ეროვნულ დემოკრატიული პარტია, საქართველოს სოციალისტ-რევოლუციონარული პარტია თუ უცხოეთში შექმნილი "თეთრი გიორგის" ორგანიზაცია, - აწარმოებდნენ პოლიტიკურ ბრძოლას იმის შესახებ, თუ როგორ შეიძლებოდა თეორიული და პრაქტიკული ბრძოლა ბოლშევიკური რევოლუციის წინააღმდეგ საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის ისევე აღდგენისათვის.

აქ კი ადგილი ჰქონდა პარტიათა და ორგანიზაციების შორის "დაუნდობელ" პოლიტიკურ ბრძოლას, რომლის დროს პოლიტიკურ პარტიათა დაპირისპირებას მოჰყარ "უცხო სახელმწიფო" კი იყენებდა საქართველოს სახელმწიფოებრივი გარდაუდებელი ინტერესების წინააღმდეგ, რასაც, მაგალითად, მოყვა დამოუკიდებელი საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრის - ნოე რამიშვილის - შევლელია, პარიზში, 1930 წელს.

მეორე დიდი სათვისტომო არსებობდა ქალაქ სომაში, საურანგეთში, სადაც ვანდაცებულია საურანგეთის ერთერთი დიდი სააგემობილო "ქეოს" ქარხნები, რომლებშიც მუშაობდნენ ქართველები, რომლებსაც გააჩნდათ თავისი საკუთარი სადგომი-სახლი ბიბლიოთეკით, სადაც ქართველთა კრებები თუ ერთობა დღესასწაულები, რომლის ცენტრში იდგა, გასაგებია, ჩვენი დიდი ეროვნული დღესასწაული - 26 მაისი.

VII.

ქართველთა სათვისტომოები არსებობდა აგრეთვე ლონდონში, ბრიუსელში, ვარშავაში, ბერლინში თუ შორეულ ამშ-ში - ნიუ-იორკში, რომელთაგან ნიუ-იორკის ქართულმა სათვისტომომ, თავისი დაარსების 70-ი წლისთავი აღნიშნა 2002 წელში, რომელსაც, სხვა გამოჩენილ ქართველებთან ერთად, ესწრებოდა ამერიკელი-ქართველი გენერალი ჯონ შალიკაშვილი, რომელიც იყო ამერიკის შეერთებული შტატების შეიარაღებული ძალების გაერთიანებული შტატების უფროსთა კომიტეტის თავმჯდომარე. ქართველთა ასოციაციის 70-ი წლისთავზე კი ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტმა - ჯორჯ ბუშმა - მისასალმებელ ბარათში აღნიშნა: "ფრიად სასიამოვნოა ჩემთვის დაარსებიდან 70-ი წლისთავი მიველოცო ამერიკის შეერთებულ შტატებში დაარსებულ ქართულ ასოციაციას. ამერიკის ძლიერება ფინიკურ განსვავებაშიც უნდა ვუკებოთ. ამერიკაში მცხოვრები ამაყობენ თავიანთი კულტურული მემკვიდრეობით, წინაპრებით და მშობლიური ენით, ამასთანავე, ისინი ამერიკელობითაც ამაყობენ". - წერს, სხვათა შორის, ამშ-ს პრეზიდენტი ჯორჯ ბუში.

VIII.

მეორე მსოფლიო ომის შედეგად, როგორც აღვნიშნეთ, მრავალი ქართველი აღმოჩნდა უცხოეთში, განსაკუთრებით გერმანიაში. 1942 წლის შემოდგომაზე, მაგალითად, მე პირადად დავესწარი ქართული სათვისტომოს საერთო კრებას ბერლინში, რომლის დროს გაეცინა ისეთი დამარჩენილი პიროვნებები, როგორც იყვნენ თბილისის უნივერსიტეტის ერთერთი გამაარსებელთაგანი პროფესორი მიხეილ (მიხაკო) წერეთელი თუ ჩვენი მწერალი და მოამბოვებელი გრიგოლ რობაქიძე. ბერლინის ქართული სათვისტომოს თავმჯდომარე კი იმ დროს იყო გიგე მარგველაშვილი, რომელიც - როცა რუსეთმა ბერლინი დაიპყრო 1945 წელს - ბერლინში ჩარჩა და შემდეგ საქართველოში "წაიყვანეს", რომლის შვილი, როცა საქართველომ 1991 წლის 9 აპრილს საქართველოს დამოუკიდებლობა აღადგინა, - ისევე დაბრუნდა ბერლინში და იქ ცხოვრობდა როგორც მწერალი და უბელისისტი და ბერლინშივე გარდაიცვალა. და აღნიშნული ქართული სათვისტომოს წევრთა ეს საერთო კრება იმიტომ ჩაჩმა მახსოვრობაში, რომ ამ კრების ერთმა ახალგაზრდა მონაწილემ (სახელი და გვარი არ მახსოვს), კამათის დროს, გულუბრყვილობით თქვა, რომ "ჯერ ჩავიდეთ საქართველოში და შემდეგ გამოჩნდება გიორგი თეთრი იქნება თუ წითელიო!..." ამის გაგონებაზე, მეგად აღუღდა ჩვენი დიდი მწერალი და მოამბოვებელი გრიგოლ რობაქიძე, წამოდგა და "ექსპრესიონისტული" პაგოსით თქვა: "გიორგი თეთრი იყო და თეთრი დარჩება! წითელი გიორგი იქ გყავს და უნდა მოვიმშოროთ თავიდანო!"

IX.

"ნოღი წელთადრიცხვიდან", - ასე უწოდებდნენ დამარცხებული გერმანელები მეორე მსოფლიო ომის დამთავრებას 1945 წლის 8 მაისს, - შეიქმნა ქართველთა ახალი სათვისტომო მიუნხენში, სადაც მრავალმა ქართველმა მოიყარა თავი, რომელთა ნაწილმა არც კი იცოდა თუ როგორ ექოქმედა: დაბრუნებულყვენ სამშობლოში თუ დარჩენილყვენ უცხოეთში როგორც ლტოლვილი. ქართველთა დიდი უმარაგესობა, რომლებიც გერმანიის ვერმახტის ჯარისკაცები იყვნენ, განსაკუთრებით ინგლისელებმა, ძალით დაბასყეს საბჭოელებს, რომელთაგან მოგიერთებმა მოახერხეს თავი აერიდებიათ სსრკ-ში დაბრუნებას, და ასეთებისათვის საჭირო გახდა ქართული სათვისტომოს შექმნა, რადგან სწორედ ამ გზით შეიძლებოდა საერთაშორისო საქველმოქმედო ორგანიზაციებისაგან - "ირო", "უნრა" თუ სხვა - სოციალური დახმარების მიღება. და ასეთ პირობებში შეიქმნა მიუნხენში ქართული სათვისტომო 1945 წელს, რომლის თავმჯდომარეთ არჩეულ იქნა ბატონი სანდრო კორძაბა, პოლიტიკური ემიგრანტი, სოციალ დემოკრატი, რომელიც

გერმანიაში მოხდა დამოუკიდებელი საქართველოს დასჯის შემდეგ; საქართველოში კი იყო ქალაქ ფოთის ქალაქისთავი, ე.ი. მერი, როგორც დღეს უწოდებენ ქალაქის-თავს. ქართულ სათვისტომოში მაშინ მრავალი ლტოლვილი იყო გაერთიანებული, თუმცა არ ვიცი რამდენი. მიუნხენის ქართული სათვისტომოს უმრავლესობას სურდათ გერმანიიდან რაც შეიძლება მალე წასვლა განსაკუთრებით ამერიკაში. სათვისტომო, რა თქმა უნდა, ხელს უწყობდა ამგვარ ახამიანებს ამერიკაში წასვლის საქმეში და, ამავე დროს, არაგებდა ქართველებს შორის საგადასხვა საქველმოქმედო ორგანიზაციების ნიეთიერ დახმარებას.

X.

ამ დროს, ალბათ, 1948-49 წლებში, ქართველთა ერთი დიდი ნაწილი გადასახლდა მიუნხენიდან შორეულ ბუენოს-აირესში (არგენტინა), რომელთა შორის იხენენ ისეთი გამოჩენილი პიროვნებები, როგორც იყვნენ ვიქტორ ნოზაძე, თამარ პაპაია, მისი მეუღლით და სხვები. ასე შეიქმნა შორეულ არგენტინის დედაქალაქში - ბუენოს-აირესში - ქართული სათვისტომო, რომლის დღევანდელი მდგომარეობა ჩემთვის უცნობია.

XI.

მიუნხენში იმ დროს მცხოვრები ქართველობის უმრავლესობა კი გადასახლდა ამერიკის შეერთებულ შტატებში, განსაკუთრებით ნიუ-იორკში, რომელთაც ქართული სათვისტომოს დაარსების 70-ე წლისთავი აღნიშნეს, როგორც ვთქვით, 2002 წელს ნიუ-იორკში.

XII.

- ქართული სათვისტომოს თავმჯდომარეები მიუნხენში იყვნენ:
- სანდრო კორძია - 1945 წლიდან 1953 წლამდე;
 - ექიმი გიორგი მაღალაშვილი - 1953 წლიდან 1958 წლამდე;
 - იანო ანდონიკაშვილი - 1958 წლიდან 1962 წლამდე;
 - ნიკო ნაკაშიძე - 1962 წლიდან 1967 წლამდე;
 - ექიმი გიორგი ვეფხვაძე - 1967 წლიდან 1984 წლამდე;
 - ქრისტეფორე კირკიტაძე - 1984 წლიდან 2002 წლამდე;
 - ექიმი ვახტანგ ჩხაიძე - 2003 წლიდან 2005 წლამდე;
 - პროფესორი ლერი დათაშვილი - 2005 წლიდან.

XIII.

მიუნხენში ქართველთა სათვისტომოს გვერდით, არსებობდა პარტიული ორგანიზაციებიც, როგორც, მაგალითად, "ახალი თაობის" პოლიტიკური ორგანიზაცია, რომელშიც არსებითად გაერთიანებული იყვნენ მეორე მსოფლიო ომის შედეგად უცხოეთში მცხოვრები ახალგაზრდობა, რომელიც დაარსდა 1952 წელს, რომლის თავმჯდომარე იყო გიორგი ვეფხვაძე.

მიუნხენში არსებობდა აგრეთვე საქართველოს სოციალ-დემოკრატიული პარტიის მიუნხენის ორგანიზაცია, რომელიც ჩამოყალიბდა 1953 წელს.

მიუნხენში არსებობდა ამასთანავე ქართველი სტუდენტების ორგანიზაცია, რომელიც ჩამოყალიბდა 1945 წელს და რომელშიც ითვლებოდა მხოლოდ სუთი წევრი (ნინო მეტრეველი, თინა ალჩიბაია, იანო მაღალაშვილი, გაომ მაღალაქელიძე და კარლო ინასარიძე) ამ სტუდენტთა ორგანიზაციამ ქართველთა საერთო პატივცემვა დაიმსახურა იმით, რომ 1948 წლის იანვარში, მიუნხენში, "ბაიერიშერ პოფის" "სარკების დაბაბში" აღნიშნა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის 30 წლისთავი, რომელსაც დაესწრენ ისეთი გამოჩენილი პირები, როგორც იყვნენ პროფესორი მიხეილ (მიხეილ) წერეთელი, პროფესორი ალექსანდრე ნიკურაძე, ფიზიკოსი, პროფესორი მიხეილ ახმეტელი, რომელიც მეორე მსოფლიო ომის დროს იყო "დამოსავლეთის ქვეყნების" ინსტიტუტის დირექტორი გერმანიის ე-წ-ლ "ფიურერ-პაუპ-კვარტიერ"-თან, რომელიც ითვლებოდა "ფიურერის" მრჩეველ უწყებად.

XIV.

უნდა აღინიშნოს აგრეთვე, რომ ქართული სათვისტომოს ფარგლებში ჰქონდა "უთანხმოებას" ადგილი, რომელმაც განსაკუთრებით თავი იჩინა ჩვენი ეროვნულ დღესასწაულის - 26 მაისის - აღნიშვნის სფეროში. საქმე ისე გამწვავდა 80-ანი წლების მიჯნაზე, რომ სათვისტომო ოფიციალურად არ აღინიშნავდა ჩვენს ეროვნულ დღესასწაულს 26 მაისს, რის შედეგად სათვისტომოს ნაწილმა დატოვა მიუნხენის კოლონია, მაგრამ დაეა კი არ გადაუგანიათ გასარჩევანი გერმანიის მართლმსაჯულების უწყებებში, არამედ სათვისტომოს ერთი ნაწილი აღნიშნავდა 26 მაისს, ხოლო მეორე ნაწილი დემოლით ხვდებოდა ამ ჩვენს ეროვნულ დღესასწაულს; ხოლო, როცა სათვისტომოში ისევ დაიწყო 26 მაისის დღესასწაულის აღნიშვნა, ყველა ისე გაერთიანდა მიუნხენის ქართულ სათვისტომოში. ამ გზით კი თავი აუარღიეს ქართული სათვისტომოს შინაური საქმის - ეროვნული დღესასწაულის აღნიშვნა-არაღნიშვნის - გარჩევას არაქართული მართლმსაჯულების ორგანოსაგან. ამით კი იმის თქმა მსურს, რომ ქართული პოლიტიკური ემიგრაცია ყოველთვის ცდილობდა ჩვენი შინაური საქმეები - არსებული კანონების ფარგლებში - თვითონ მოგვეგვარებია, და არაქართული ორგანოების გარჩევის საგნად არ გავყვასადა.

XV.

აი, ასეთი წარსული გააჩნია ქართული პოლიტიკური ემიგრაციის სათვისტომოებს გერმანიაში, საფრანგეთში, ინგლისში თუ ამერიკის შეერთებულ შტატებში; და, ამ სათვისტომოების რაობის შესწავლა მომავლის საქმეა.

აი, ამ დროს მოეფა ქართველთა "ახალი ტალღა" უცხოეთს, რაც შესაძლებელი გახდა საბჭოთა კავშირის დაშლით, რასაც მოყვა საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის ისევე აღდგენა 1918 წლის 26 მაისის "საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტის" საფუძველზე, რის შედეგად ქართველთა პოლიტიკური ემიგრაცია გახდა ქართველთა ემიგრაცია უცხოეთში. ამით იმის თქმა გვსურს, რომ დღეს, "აქვე და ახლავე" ჩვენ, საქართველოს, ქართველ ერს გააჩნია საელჩოები უცხოეთში. უცხო სახელმწიფოს საელჩოები არსებობს ჩვენ დედაქალაქ თბილისში; და ქართველთა სათვისტომოების წევრთათვისაც ფართოდ ღიაა კარები იცხოვრონ უცხოეთში თუ დაბრუნდნენ საქართველოში. ამგვარი თავისუფლება კი, როგორც ჩანს, ჩვენ, უცხოეთში დღრებით თუ მუდმივად მცხოვრებმა ქართველებმა იმდენად ვერ აღვიქვეით, რომ დემოკრატიული აზრთა სხვადასხვაობა "დაუნდობელ მტრობაში" არ უნდა გადაიზარდოს. ჩვენ, უცხოეთში მცხოვრები ქართველები ერთმანეთის მტრები კი არ ვართ, არამედ სხვადასხვა აზრის ვართ, რაც ნორმალურია დემოკრატიის პირობებში.

XVI.

ამიგომ ამგვარი მიდგომით უნდა შევეყვადოთ ქართული სათვისტომოების მეგალ საჭირო და სასარგებლო საქმეების განხილვას ემიგრაციის როგორც "ძველმა", ისევე "ახალმა ტალღამ", რომლის დროს, ჭეშმარიტებაა, ძველ ტალღას", ე.ი. "ძველ თაობას" ესაჭიროება "ახალი ტალღა", ე.ი. "ახალი თაობა", რომელთა ჯამი უნდა გახდეს ქართული სათვისტომოები საფრანგეთში, ინგლისში თუ შეერთებულ შტატებში; და ამგვარი ერთობისაკენ გვსურს მოვეწოდოთ ყველა ქართველს, რომლებიც დროებით თუ მუდმივად ცხოვრობს ამჟერად უცხოეთში. პიროვნულმა ინტერესებმა, რომ ღიათ ვთქვათ - პიროვნულმა ამბიციებმა - არ უნდა იმსხვერპლოს სამოგადოებრივი ინტერესები უცხოეთში მცხოვრები ქართველების სათვისტომოების ფარგლებში.

XVII.

ისევ შეეძახათ ერთმანეთს ქართველი ხალხის სიბრძნე: ძალა ერთობაშია.

კარლო ინასარიძე
მიუნხენი, 2005 წლის 26 მაისი

"რა არის აღამიანი
თუ მიზი მოავარი ფახოვანება და შეხანიმნავი ყამი
სხვა არაფერია თუ არა ძილი და ჭამა? - ეროი პირუჭყვი
მეჭი არაფერი."

ვილიამ შექსპირი(1564-1616)

"Wath is a man
Jf his chief good and markest of his time
Be but to sleep and feed? - a beast no more".
William Shakespeare(1564-1616)

“შემწყნარებლობითი კრიტიკა”

“სუბიშვილის ქართული ეროვნული ბაღეგის” გასტროლები გერმანიაში

I.

“ტრიუმფალური კრიტიკა” მიუძღვნენით ჩვენ “სუბიშვილ-რამიშვილის ბაღეგის” “ტრიუმფალურ სულს” ჯერ კიდევ გასული საუკუნის 60-იან წლებში, როცა მილანის(იგალა) ოპერის თეატრის – “ლა სკალას” – სცენაზე ქართული ეკვებების კონცერტი ვიხილეთ, და ახლა ეკმაყოფილებით მხოლოდ “შემწყნარებლობითი კრიტიკით” წარმოდგენილი ეკვებებისა, რაც ჩვენ ენახეთ 2005 წლის 3 მარტს ქალაქ ინგოლშტატის (გერმანია) თეატრში, თუმცა ეს ჩვენი უფრო შენიშვნაა, ვიდრე “შაკარად განსჯილი, შუფასებული, მეცნიერულად მკერპრეტაჟაჟიწნილი” კრიტიკა.

II.

ჩვენი ეს შენიშვნა, ვიმეორებთ, უფრო “შემწყნარებლობითი კრიტიკაა” იმიტომ, რომ, როგორც ჩანს, სხვაა ქართული ეკვებები ქართული მაცურებლებისათვის და სხვაა იგივე ეკვებები უცხოელების წინაშე წარმოდგენილი, რაც ნათელი გახდა ინგოლშტატის თეატრის სცენაზედაც, რომლის დროს წარმოდგენის პირველ ნაწილში ენახეთ სცენები – ნინო რამიშვილისა და ილიკო სუბიშვილის მიერ შექმნილი, რომლებიც ამჯერად – ერთი მხრივ – უფრო “დახვეწილი” მოგვეჩვენა, მაგრამ – მეორე მხრივ – უფრო უხეში ჩანდა, რაც ეკვიტო მიმიკურ გამოსახვას, მის “სულს” უხმოდა და უფრო “ტექნიკურ”, ვიდრე “მხატვრულ” ელფერს კმატებდა.

III.

აქ, ალბათ, თაობათა და დროთა ცვალებადობაში – (დედ-მამა – ნინო რამიშვილი და ილიკო სუბიშვილი, შვილი – თენგიზ სუბიშვილი, შვილიშვილები – ილიკო სუბიშვილი და ნინო სუბიშვილი) – უნდა ვეხიოთ აღნიშნულის ახსნა-განმარტება, რაშიც, როგორც ჩანს, უშინშენილო როლს არ თამაშობს უცხოელი მაცურებლები, რომლებიც, ისე განვიხივრებული არიან მსოფლიოს თითქმის ყოველი ერისა და ეროვნებათა ხალხური ეკვებობა და სიმღერებით, რომ “სენაიკორობისაკენ” უფრო მიიღვებია, ვიდრე აკადემიური თეატრალური გამოსახვისაკენ; და ამ “უენაიკორობით” გვსურს შეხსნათ ჩვენი ამ შეხანიშნავე ეკვიტის ანსამბლის გადაჭარბებული ლტოლვა ყალბათ გატებული “ეგმოტურობისაკენ”. და ამ გზით ხომ არ მიემატება წარმოდგენის მეორე ნაწილი, რაც, უფოთო, ცალკე განხილვას მოითხოვს?..

IV.

ქართულ ეკვებებში და შესატყვის მუსიკაში ამგვარი მიდრეკილება რომ შემთხვევითი მოვლდა არ არის, ამის მატალითი გახდა ჩვენთვის საქართველოს ეკვიტისა და სიმღერის ანსამბლის წარმოდგენა პარიზში, ვერსალის მოედნის სპორტის სასახლის სცენაზე, 2003 წელს, – “ქართული ლეგენდის” სახელწოდებით, – რომელშიც უცხოელი იმპრესარიო, როგორც ჩანდა, ქართული ეკვებებისა და სიმღერების სცენების შექმნაშიც კი ჩაერია, რის შედეგად ჯამის დასარტყმელი ინსტრუმენტები რიტმიულად ფრთხილად, მაგრამ მაინც იყო გამოყენებული..

V.

სხვათაშორის, როგორც სუბიშვილის ანსამბლში, ისე საქართველოს ხალხური ეკვიტის ანსამბლებში სრულიად გამოთიშულია ს ა ლ ა მ უ რ ი, ეს კეთილშობილი ქართული მუსიკის ინსტრუმენტი, რის შედეგად ყველა ეკვიტა სრულდება, არსებითად, “ზურნის” გაყილებით. მართალია, “ზურნა”, ჩვენის აზრით, საჭიროა ძველი თბილისური – “კინტორუ-ყარაჩოხური” – ეკვიტისათვის, მაგრამ ქართულ ყველა სხვა ეკვიტს უფრო “სამ-ხმოვანი” საღამური არ შეესაბამება, ვიდრე “ზურნა”?..

V.

მართალია, ვეყით, რომ ეს “შემწყნარებლობითი შენიშვნაც” დარტება “...ხმად მღალადებლისა უღაბნოსა შინა”, მაგრამ მაინც ვამბობთ, და ისევე-და-ისევა გათიშოვრებთ მომავალშიც. ვინ იყის? – შეიძლება, ვინმემ ისევა დაუბრუნოს ქართულ ეკვიტს “კეთილშობილი” “გამყილებელი” – საღამური მაინც?..

კ.ი. – ინგოლშტატ(გერმანია), 2005 წლის 3 მარტი

“ებრძოლი საქართველოს” 2005 წლის 26 მაისის ხარჯები:

გასავალი: დაბტვტვა, გამრავლება, ფოსტა და სხვა.....415 ევრო;

შემოსავალი: შემოწორულება კარლო ინასარიდისა.....415 ევრო.

მართლმადიდებელური კალენდარი

იანვარი

ორშ.	3	10	17		
სამშ.	4	11	18		
ოთხშ.	5	12	19	26	
ხუთშ.	6	13	27		
პარ.	7	14	21	28	
შაბ.	8	15			
კვ.	2	9	16	23	30

თვაზირვალი

ორშ.		21		
სამშ.		15	22	
ოთხშ.	2	9	16	23
ხუთშ.		7	14	21
პარ.	4	11	18	25
შაბ.		26		
კვ.	6	13	20	27

მარტი

ორშ.	7	14	21	28	
სამშ.	8	15	22	29	
ოთხშ.	2	9	16	23	30
ხუთშ.	10	17	24	31	
პარ.	4	11	18	25	
შაბ.	12	19	26		
კვ.	6	13	20	27	

აპრილი

ორშ.	4	11	18	25	
სამშ.	5	12	19	26	
ოთხშ.	6	13	20	27	
ხუთშ.	7	14	21	28	
პარ.	8	15	22	29	
შაბ.	2	9	16	23	30
კვ.	3	10	17	24	

მაისი

ორშ.	2				
სამშ.	3				
ოთხშ.	4	11	18	25	
ხუთშ.	5				
პარ.	6	13	20	27	
შაბ.	7				
კვ.	1	8	15	22	29

ივნისი

ორშ.		20	27		
სამშ.		21	28		
ოთხშ.	1	8	15	22	29
ხუთშ.	9	16	23	30	
პარ.	3	10	17	24	
შაბ.	4	11	18	25	
კვ.	5	12	19	26	

2005

უდიდესი საჩუქრილო დღესასწაულები

1 მაისი - გრძობივალე აღდგომა იესო ქრისტესი

აღმადგინებელი მარტირი
 24 მარტი - შაბათი
 25 მარტი - შაბათი
 26 მარტი - შაბათი
 27 მარტი - შაბათი
 28 მარტი - შაბათი
 29 მარტი - შაბათი
 30 მარტი - შაბათი
 31 მარტი - შაბათი

დავით აღმაშენებელი
 14 მაისი - მარტოობის დღე
 15 მაისი - მარტოობის დღე
 16 მაისი - მარტოობის დღე
 17 მაისი - მარტოობის დღე
 18 მაისი - მარტოობის დღე
 19 მაისი - მარტოობის დღე
 20 მაისი - მარტოობის დღე
 21 მაისი - მარტოობის დღე
 22 მაისი - მარტოობის დღე
 23 მაისი - მარტოობის დღე
 24 მაისი - მარტოობის დღე
 25 მაისი - მარტოობის დღე
 26 მაისი - მარტოობის დღე
 27 მაისი - მარტოობის დღე
 28 მაისი - მარტოობის დღე
 29 მაისი - მარტოობის დღე
 30 მაისი - მარტოობის დღე
 31 მაისი - მარტოობის დღე

საბუღალსო
 1 მაისი - საბუღალსო
 2 მაისი - საბუღალსო
 3 მაისი - საბუღალსო
 4 მაისი - საბუღალსო
 5 მაისი - საბუღალსო
 6 მაისი - საბუღალსო
 7 მაისი - საბუღალსო
 8 მაისი - საბუღალსო
 9 მაისი - საბუღალსო
 10 მაისი - საბუღალსო
 11 მაისი - საბუღალსო
 12 მაისი - საბუღალსო
 13 მაისი - საბუღალსო
 14 მაისი - საბუღალსო
 15 მაისი - საბუღალსო
 16 მაისი - საბუღალსო
 17 მაისი - საბუღალსო
 18 მაისი - საბუღალსო
 19 მაისი - საბუღალსო
 20 მაისი - საბუღალსო
 21 მაისი - საბუღალსო
 22 მაისი - საბუღალსო
 23 მაისი - საბუღალსო
 24 მაისი - საბუღალსო
 25 მაისი - საბუღალსო
 26 მაისი - საბუღალსო
 27 მაისი - საბუღალსო
 28 მაისი - საბუღალსო
 29 მაისი - საბუღალსო
 30 მაისი - საბუღალსო
 31 მაისი - საბუღალსო

ივლისი

ორშ.	4	11			
სამშ.	5	12			
ოთხშ.	6	13	20	27	
ხუთშ.	7				
პარ.	8	15	22	29	
შაბ.	2	9			
კვ.	3	10	17	24	31

აგვისტო

ორშ.	15	22			
სამშ.	16	23			
ოთხშ.	3	10	17	24	31
ხუთშ.	18	25			
პარ.	5	12	19	26	
შაბ.	20	27			
კვ.	7	14	21	28	

სექტემბერი

ორშ.					
სამშ.					
ოთხშ.	7	14	21	28	
ხუთშ.					
პარ.	2	9	16	23	30
შაბ.					
კვ.	4	11	18	25	

ოქტომბერი

ორშ.					
სამშ.					
ოთხშ.	5	12	19	26	
ხუთშ.					
პარ.	7	14	21	28	
შაბ.					
კვ.	2	9	16	23	30

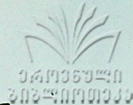
ნოემბერი

ორშ.					
სამშ.					
ოთხშ.	2	9	16	23	30
ხუთშ.					
პარ.	4	11	18	25	
შაბ.					
კვ.	6	13	20	27	

დეკემბერი

ორშ.	5	12	19	26	
სამშ.	6	13	20	27	
ოთხშ.	7	14	21	28	
ხუთშ.	1	8	15	22	29
პარ.	2	9	16	23	30
შაბ.	3	10	17	24	31
კვ.	4	11	18	25	

საქართველოში მართლმადიდებელი ეკლესია

Conseil National Georgien

ქართული ეროვნული საბჭო

ა ზ ე ნ ც ა ნ ე რ ი

ქართული ეროვნული საბჭოს წესდებიდან (პარიზი, 1896 წელი, 27 მარტი. პირველი შესწორება: ლევილი, 1995 წელი, 17 აგვისტო):

„შუბლი შესაძენ: ქართული ეროვნული საბჭო არის პოლიტიკური ორგანიზაცია, რომლის მიზანია საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობისა და სუვერენობის განმტკიცებისათვის ხელშეწყობა ჯოქელგვარი ლეგალური გზით...“

„შუბლი იცდამერიე: ქართული ეროვნული საბჭო უცხოეთში თავისთავს გამოაცხადებს დამოუკიდებლობას, რიცა საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობა შეუქცეველ ხასიათს მიიღებს.“

მეგრძოლი საქართველო

ქართული ეროვნული საბჭოს ოჯანა

„LA GEORGIE COMBATTANTE“

2005 წლის 26 მაისი – ნომერი 35(53) – MAI 26, 2005

„ქოლიტიკა არის არა მარტო შესაქმნალობის ხელოვნება, არამედ ავრთმე ხელოვნება სახირე შესაქმნაბი ბახარო“

რედაქციის მისამართი: Chateau de Leuville
10, rue Jules Ferry
91310 - Leuville sur Orge
France